

व्यवस्थाया सफू म्हसीका

व्यवस्था बाइबलया न्यागू सफू खः। अले मोशाया न्यागू सफू मध्ये दक्वसिबय् लिपायागु सफू खः। मरूभूमिइ पिइदें तक यात्रा याये धुंकाः इस्राएलीत मोआबया ख्यलय् ध्यन। इस्राएलया खलकं यर्दनया पुर्बय् मोआबया ख्यलय् छाउनी दयकल। मोशां न्हगु पुस्तायात इमिसं अब्राहामयात बाचा याःगु देशयात त्याके न्ह्यः इमिसं यायेमाःगु ज्या स्यनेकने याइगु।

अन च्वनाः इमिसं कनान देशय् दुहां वनेत व उकियात त्याकाकाय्त तयारी यात। मोआबया ख्यलय् मोशां इस्राएलीतय् न्हगु पुस्तायापिन्त धाःगु खँ थ्व सफुलिइ कथंहंक च्वयातःगु दु। व देशय् च्वपिं मनूतयसं मूर्ति पुजा याइगु खः। परमेश्वरया मनूतयत् अन च्वंगु मूर्ति व मनूतयत् भज्यंक नाश या धकाः धाःगु खः। मखुसा उपिं मनूतयसं व इमिसं याइगु मूर्ति पुजापाखें इस्राएलीतयत् नाश यानाबी। मोशां इमित परमप्रभु छम्ह हे जक परमेश्वर खः अले इमिसं परमप्रभु परमेश्वरयात दुनुगलनिसें, थःगु प्राण बिया तकं अले थःगु बलं फत्तले माया यायेमाः धकाः लुमंकाबिल। ६:४-५ परमप्रभु झी परमेश्वरयात इमिसं थुकथं परमप्रभुयात माया यायेमाःगु कारण दकलय् न्हापां वय्कलं इमित माया यानादीगुलि हे खः। इपिं दास जुयाच्चंबलय् ल्याखय् इपिं कम दुगु खः। “अयनं परमप्रभुं इमित माया यानादिल अले इमि पुर्खातयत् वय्कलं दासत्वया देशं छुत्कारा याना हये धकाः पाःफयादीगु पूर्वकादिल।” अथे जुयाः इपिं व देशय् दुहां वनीबलय् उपिं मूर्तितयगु पुजा याये मज्यु।

थ्व बाहेकः परमेश्वरं इमिगुपाखें यानादीगु अजू चायापुगु ज्या लुमंकेगु निंति आराधना यायेत, परमेश्वरं इमिगु निंति क्वछिनादीगु नखःचखः हनेत व बलि हयेत फुक्क खलः छगू ल्ययातःगु थासय् मुनेगु यायेमाः (१२:११)।

थुपिं इलय् व न्हाबलें इमिसं विदेशीत, मांबौ मदुपिं मस्तयत् व भाःत मदथ्धुंकूपिन्त वास्ता यानाः इमित बांलाःगु व्यवहार यायेमाःगु दु। मोशां सीनै पर्वतय् मनूतनापं परमेश्वरं चिनादीगु बाचा झिगू आज्ञायात न्हधाः यात। इमिसं उपिं आज्ञात दुनुगलनिसें पूर्वक मानय् यात धाःसा इमित दइगु आशिषया खँत न्यंकल। छुं जुयाः इमिसं उपिं आज्ञात मानय् मयात धाःसा इमि खलःयात वइगु सराःया बारे नं न्यंकल। मनूतयत् थुपिं खँ धाये धुंकाः इमिसं परमेश्वर प्रति विश्वास यायेबहःपिं

जुयाः परमेश्वरयाके बिन्ति यात अनंलि मोशां इमित आशिष बिल। अले यहोश्यात इमिसं न्ह्मह न्ह्यलुवाकथं थापं यात। अनंलि व पहाडय् थाहां वन, व अन हे सित।

थ्व सफुलिइ न्ह्यथनातःगु मूमूगु खँ थुकथं दु -

१. मोशां वंगु पिइदँया दुने जूगु ततःधंगु खँ लुमंकाब्यूगु दु। वं मनूतय्त परमेश्वरं गुकथं न्ह्यलुवाः जुयाः इमित मरुभूमिया दथुं हयादिल धयागु खँ लुमंकेत इनाप याःगु दु। वय्कःयात मानय् यायेत व परमेश्वरया खँ न्यनेत नं इनाप याःगु दु।
२. मोशां हाकनं झिगू आज्ञायात न्ह्यथंगु दु। अले मनूतय्त न्हापांगु आज्ञायात ध्वाथुइकाः परमप्रभुयात जक मानय् या धकाः बःब्यूगु दु। अले हाकनं बाचाकथं बियादीगु देशय् इस्राएलीतय्सं गुकथं जीवन हनेमाः धयागु मेमेगु नियम नं न्ह्यथंगु दु।
३. मोशां मनूतय्त परमेश्वरं इपिलिसे चिनादीगु बाचायागु अर्थ कनाः लुमंकाबी। अले इमित, इमिसं यायेमाःगु ज्याखँ पूर्वकेत बाचा न्हधाः यायेत इनाप याःगु दु।

४. मोशा सी न्ह्यः परमेश्वरया मनूतय् न्ह्यलुवाः जुइत यहोश्यात ल्यःगु। परमेश्वरयागु विश्वासयात तःधंकाः म्ये हालाः, अले इस्राएली कुलतय्त सुवाः बी धकाः यर्दन खुसिया पुर्बपाखे च्वंगु मोआबय् मोशा सित।

थ्व सफुलिइ न्ह्यथनातःगु दक्कसिबय् तःधंगु खँ थ्व खः - परमेश्वरं थःमहं ल्यःपिं मनूतय्त बचय् यानाः सुवाः बियादीगु दु। परमेश्वरं इमित माया यानादीगु दु। उकिं, परमेश्वरया मनूतय्सं थ्व खँ लुमंकेमाः, वय्कःयात माया यायेमाः, वय्कलं धाःगु खँ न्यनेमाः। अले जक इमित जीवन दइ, अले न्ह्याबलें सुवाः दयाच्चनी।

प्रस्थान निइगू अध्यायलय् इस्राएलया न्हापांगु पुस्ताया निंतिं झिगू आज्ञायात च्वयातःगु खः। थ्व व्यवस्थाया सफूया न्यागू अध्यायलय् इस्राएलया न्हगु पुस्ताया निंतिं झिगू आज्ञा च्वयातःगु खः।

थ्व सफूया मू पदत ६:४-६ खः। थुकी न्ह्यथनातःगु दु - परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात दुनुगलंनिसें, थःगु आत्मानिसें, अले थःगु बलं फत्तले माया या। न्हगु नियमय् वयाः येशू ख्रीष्टं थुकियात हे दकलय् तःधंगु आज्ञा धकाः धयादीगु दु।

धलः पौ

मोशाया न्हापांगु न्वचु १:१-४:४३

मोशाया निगूगु न्वचु

१. झिगू आज्ञा ४:४४-१०:२२

२. नियम, विधि व ख्याच्चः ११:१-२६:१९

३. कनानय् दुहां वनेगु नियम २७:१-२८:६८
 मोशाया स्वंगूगु न्वचु व बाचा न्ह्धा: या:गु २९:१-३०:२०
 मोशां दक्वसिबय् लिपा धा:गु खँ ३१:१-३३:२३
 मोशा सीगु ३४:१-१२

व्यवस्था

होरेब त्व:तूगु खँ लुमंकूगु

1 सूपया चुलिचू च्वंगु अराबाय् पारान, तोफेल, लाबान, हसेरोत व दीसाहाबया दथुइ यर्दन खुसिया पुर्बपाखेयागु मरुभूमिइ सकल इस्राएलीतय्त मोशां धा:गु खँ थुपि हे खः।

2 (सेइर* पर्वत वनेगु लँपु जुया: होरेब† कादेश-बर्ने तक वनेत झिंछन्हू बी।)

3 इमिसं मिश्र त्व:तूगु पिङ्गूगु दँया झिंछंगूगु लाया न्हापांगु दिनय् मोशां परमप्रभुं इस्राएलीतय्त धा धका: धयादीगु फुक्क आज्ञा इमित धाल।

4 वं हेशबोनय् राज्य याइम्ह एमोरीतय् जुजु सीहोन अले अस्तारोत व एद्रईलय् राज्य याइम्ह बाशानया जुजु ओगयात बूकेधुंका: थ्व जूगु खः।☆

5 यर्दनया पुर्बपाखे मोआब देशय् मोशां थ्व नियमयात ध्वाथुइकेत थुकथं कनाहल।

6 होरेबय् परमप्रभु झी परमेश्वरं झीत थथे धयादिल, “छिपि थ्व पर्वतय् च्वनाच्वंगु तःन्हू दये धुंकल।

7 अथे जुया: आ: छिपि थ्व थाय् त्व:ता: थ:गु यात्राय् न्ह्यज्या। एमोरीतय् पर्वतया देश व उकिया ज:ख: च्वंपि फुक्क जातितय्थाय्, अराबाय्, पर्वतय्, पच्छिमया फेदी, नेगेवय् व समुद्रया सिथय् च्वंगु कनानीतय् देशय्, लेबनानय् अले त:धंगु खुसि यूफ्रेटिस तक हे हूँ।

8 स्व! जिं थ्व देश छिमित बियागु दु। अन दुहां वना: व देशयात अधिकार या। थ्व देश परमप्रभुं छिमि पुर्खा अब्राहाम, इसहाक व याकूबलिसें इमित व इमि लिपायापि पुस्तायात बी धका: पाफया: धयादीगु खः।”☆

न्याय याइपि ल्य:गु खँ लुमंकूगु

प्रस १८:१३-२७

9 उबले जिं छिमित धया, “जि याक:चां छिमिगु भार क्वबी मफु।

* 1:2 १:२ सेइर एदोमया मेगु नां सेइर खः, थ्व एसावया सन्तानया जमिन खः। † 1:2 १:२ होरेब सीने पर्वतया मेगु नां होरेब खः ☆ 1:4 १:४ गन्ती २१:२१-३५ ☆ 1:8 १:८ उत १५:१८; २६:३-४; २८:१३-१५

10 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु ल्याः अप्वय्कादीगु दु। अथे जुयाः थौं छिपिं आकाशया नगु थें अल्याख जूगु दु।

11 परमप्रभु छिमि पुर्खाया परमेश्वरं छिमित द्रुःछि दुगं अप्वय्कादीमा अले वय्कलं बाचा यानादीगु थें छिमित सुवाः बियादीमा।

12 अयनं गथे यानाः छिमिगु समस्यात, कचवं व ल्वापुख्यापुयात जि याकःचां क्वबी फइ?

13 छिमिगु कुलपतिकं छिमिसं बुद्धिं जाःपिं, सःस्यूपिं व हनेबहःपिं मनूत ल्य, अले जिं इमित छिमि नायः यानाबी।”

14 छिमिसं जितः लिसः बिल, “छिं याः धकाः धयादीगु खँ बांलाः।”

15 अथे जुयाः जिं छिमि कुल कुलयापिं मू मनुत ल्यया। इपिं सकलें बुद्धिं जाःपिं व हनेबहःपिं मनूत खः। अले इमित छिमि कुलपतिकं द्रुःछिम्ह, सछिम्ह, नेय्म्ह व झिम्हया नायःत ल्यया। फुक्क कुलया निंति कुलनायःत नं ल्यया।

16 उबल्य् छिमि न्यायधीसतय्त् जिं थथे धकाः आज्ञा बिया “छिमिसं थः दाजुकिजापिनिगु दथुइया मुद्दा वा इस्राएलीतय् दाजुकिजापिनिगु व परदेशीतय्गु दथुइया ल्वापुख्यापुया मुद्दा न्यानाः पाय्छि जुइक न्याय या।

17 ख्वाः स्वयाः न्याय याये मते। छिमिसं तःधपिं व चिधपिं निखलःसिगुं खँ उर्थें न्यँ। सुयागुं पंली मते, सुं मनूत खनाः ग्याये मते छायाःसा न्याय यायेगु परमेश्वरयागु ज्या खः। छिमिगु लागिं थाकुगु मुद्दा जिथाय् हजि, जिं व न्येने।”

18 उबल्य् छिमिसं यायेमाःगु ज्या जिं छिमित फुक्क धया।

कादेश-बर्नेनं चिवा काइपिं छवःगु

गन्ती १३:१-३३

19 अनलि परमप्रभु परमेश्वरं इतीत आज्ञा बियादी थें इतीपिं होरेबं पिहां वयाः छिमिसं खंगु मिखां न्हाये मदुगु व ग्यानपुस्से च्वंगु मरुभूमि जुयाः एमोरीतय्गु पर्वत देशपाखे वना। अले इतीपिं कादेश-बर्ने थ्यंकः वना।

20 अले जिं छिमित धया, “छिपिं परमप्रभु इती परमेश्वरं इतीत बीत्यनादीगु एमोरीतय् पर्वत देशय् थ्यंकः वःगु दु।

21 स्व! परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थ्व देश छिमित बियादीगु दु। अथे जुयाः वनाः थः पुर्खाया परमप्रभु परमेश्वरं धयादी थें उकियात अधिकार या। छिपिं ग्याये मते, नुगः क्वतुंके मते।”

22 उबलय छिपि सकलें जिथाय् वया: धाल, “व देशया चिवा कया: अन गुगु लँपु जुया: वनेमा अले झीपि वनेगु शहरत गथे च्वं धका: खबर हयेत झीसं थ:गु न्ह्य:ने मिजंत छवयेनु।”

23 थ्व खँ जित: यल। अले जिं फुक्क कुलं छम्ह छम्ह याना: झिनिम्ह मनूत ल्यया।

24 इपि पहाडय् थाहां वन, अले एक्कोलया ब्यासिइ थ्यंक: वना: व देशया चिवा काल।

25 इमिसं व देशया छुं फलफूल हल। अले इमिसं झीत “परमप्रभु परमेश्वरं बीत्यंगु देश छगू भिंगु देश ख:” धका: खबर बिल।

इस्त्राएलीतय्सं परमप्रभुया विरोध या:गु

गन्ती १४:१-१९

26 अयनं छिपिं अन वनेत मानय् मजू। छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आज्ञाया विरोध यात।☆

27 छिमिसं थथ:गु पालय् कचकच याना: धाल, “परमप्रभुं झीत तसकं मय्यकादीगुलि झीत एमोरीतयगु ल्हातय् बिया: नाश यायेत मिश्रं पित हयादीगु दु।

28 झीपि गन वनेगु? झीसं छवयापि मनूतय्सं ‘अनयापि मनूत झीपि स्वया: बल्ला व त:धिक:, अनयागु शहरत तत:धं अले आकाश थ्यंक हे प:खा: ग्वयात:गु दु, अले जिमिसं अन अनाकीत नं खना’ धका: धया: जिमित ख्यात।”☆

29 अले जिं छिमित धया, “नुग: भाराभारा मिके मते, इपि खना: ग्याये मते।

30 छिमिगु न्ह्य:ने झ़ायादीम्ह, छिमि परमप्रभु परमेश्वर थ: हे मिश्रय् छिमिगु मिखाया न्ह्य:ने ल्वानादीगु थें हे छिमिगु पंलिना: ल्वानादी।

31 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिपिं थन थ्यंक: मवतले गथे याना: छम्ह बौनं काय्यात क्वब्यगु थें लँ धुछि छिमित क्वबिया: हयादीगु ख: व छिमिसं मरूभूमिइ नं खन।”☆

32 थुलि जूसां नं छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयाके भलसा मत:।☆

33 वय्कलं छिमिगु निंति बाय् च्वनेगु थाय् मालेत व छिपिं वनेमा:गु लँपु क्यनेत चान्हय् मि व न्हिनय् सुपौंचय् जुया: यात्रा धुछि न्ह्य:ने न्ह्य:ने झ़ायादिल।

परमप्रभुं इस्त्राएलयात सजौंय बियादीगु

गन्ती १४:२०-४५

☆ 1:26 १:२६ व्य १:२३; हिब ३:१६

☆ 1:28 १:२८ गन्ती १३:३३; व्य २:१०

☆ 1:31 १:३१ प्रे

१३:१८ ☆ 1:32 १:३२ हिब ३:१९

- 34 छिमिगु कचकच न्यना: परमप्रभु तंचाया: थथे धका: पाफयादिल,
 35 “थ्व मभिंगु पुस्ताया छम्ह मनुखं नं जिं छिमि पुर्खातय्त बी धका: पाफया: बचं बियागु भिगु देशयात स्वये खनी मखु।
 36 यपुन्नेया काय् कालेबं जक व देश स्वये खनी। दुनुगलंनिसें परमप्रभुया ल्यू जूगुलि वं पला त:गु बैं जिं वयात व वया सन्तानयात बी।”
 37 छिमिसं याना: परमप्रभु जि खना: नं तंचाया: थथे धयादिल, “छ नं अन दुहां वने दइ मखु।
 38 अयनं छन्त ग्वाहालि याइम्ह नूनया काय् यहोशू अन दुहां वनी। छं वयात ह:पा: ब्यु, छाया:सा वं हे इस्त्राएलया न्ह्यलुवा: जुया: व देशयात इमिगु अधिकारय् हइ।
 39 छिमिसं ज्वना यंकी धका: धा:पिं भिं व मभिं मस्युनिपिं छिमि मचाखाचात धा:सा अन दुहां वनी। जिं व देश इमित बी अले इमिसं हे उकियात अधिकार याइ।*
 40 छिपिं धा:सा चा:हिला: लाल समुद्र[‡]पाखे वनीगु मस्भूमिया लैपुइ हूँ।”
 41 अले छिमिसं जित: धाल, “जिमिसं परमप्रभुयागु विरोधय् पाप यानागु दु। परमप्रभु झी परमेश्वरं आज्ञा बियादीगु थें झीपिं थाहां वना: ल्वाये।” व पर्वतया देशय् थाहां वने अपुइ थें च्वना: छिपिं दक्कसिनं थथ:गु ल्वाभ: ज्वन।
 42 अयनं परमप्रभुं जित: धयादिल, “इमित ‘थाहां वने मते अले ल्वा:वने मते’ धका: धा, ‘छाया:सा जि छिपिनापं दइ मखु। छिमित छिमि शत्रुतय्सं बुकाबी।’ ”
 43 अथे जुया: थ्व खँ जिं छिमित धया, अयनं छिमिसं न्यं हे मन्यं। छिमिसं परमप्रभुया आज्ञाया विरोध यात अले त:धंछुया: पर्वत देशय् थाहां वन।
 44 अले पर्वतय् च्वनीपिं एमोरीत छिपिनापं ल्वायेत पिहां वया: हातय्सं थें छिमित ल्यू वल, अले इमिसं सेइरनिसें होर्मा तक छिमित बुकल।
 45 अले छिपिं लिहां वया: परमप्रभुया न्ह्य:ने ख्वल, अयनं वय्कलं छिमिगु ख्व:स: न्यनामदी, न्हायपं नं बियामदी।
 46 अथे जुया: छिपिं कादेशय् यक्व दिं तक च्वनाच्चने माल।

2

मस्भूमिइ चा:हिलाच्चंगु खँ लुमंकूगु

गन्ती २०:१४-२१:२०

☆ 1:39 १:३९ गन्ती १४:३ ‡ 1:40 १:४० लाल समुद्र हिब्रू याम सुप, अर्थात तिकथिया समुद्र

1 अले परमप्रभुं जितः धयादीगु थें झीपिं लाल समुद्र वनेगु लँ जुयाः मरुभूमिपाखे वना। यक्व दि तक सेइरया पर्वत देशयागु सिथं सिथं चाःहिलाच्चवना।

2 अले परमप्रभुं जितः धयादिल,

3 “छिपिं थ्व पर्वत देशया सिथं सिथं चाचाःहिलाच्चंगु यक्व दि दये धुंकल। आः फहिलाः उत्तरपाखे हूँ।

4 अले छं मनूतयूत थथे धकाः आज्ञा ब्यु, ‘छिपिं सेइरय् च्वनिपिं एसावया सन्तान, थः हे दाजुकिजापिनिगु देश जुयाः वनेत्यंगु दु। इपिं छिपिं खनाः ग्याइ। अथे जुयाः बांलाक होश या।’☆

5 इमित ल्वायेत ग्वाके मते, छायाःसा जिं छिमित इमिगु देशय् पला तयेगु तक नं थाय् बी मखु। सेइरया पर्वत देश जिं एसावया सन्तानया अधिकारय् बियागु दु।

6 छिमिसं नयेगु नसा व त्वनेगु लः वहः बियाः न्यानाका।’ ”

7 परमप्रभु परमेश्वरं छिमित ल्हातं यायेगु फुक्क ज्याय् सुवाः बियादीगु दु। वयकलं छिमित थ्व तःधंगु मरुभूमिया यात्रा दुच्छि बिचाः यानादीगु दु। थुपिं पिइदँया इलय् परमप्रभु परमेश्वर छिपिंनापं च्वनादीगु दु। अले छिमित छुं नं मगाःमचाः जूगु मदु।

8 अथे जुयाः सेइरय् च्वनिपिं एसावया सन्तान, झी दाजुकिजापिनिपाखे फःहिलाः झीपिं न्ह्यज्यानावना। एलात व एस्योन-गेबेरं वइगु अराबाया लँपु मवंसें झीपिं चाःहिलाः मोआबया मरुभूमिया लँपुइ वना।

9 अले परमप्रभुं जितः धयादिल, “मोआबीतयूत दुःख बी मते, इमित ल्वायेत ग्वाके नं मते। जिं इमिगु देशया छुं नं अंश छिमित बी मखु, छायाःसा जिं आरया फुक्क लागा लोतया सन्तानतय्गु अधिकारय् बियागु दु।”☆

10 (न्हापाया इलय् अन बल्लाःपिं, ल्याखय् अप्वः दुपिं अले अनाकीत थें ततःधिकःपिं एमीत च्वनाच्चंगु खः।

11 अनाकीतयूत थें इमित नं रपाई हे धाइगु। अयनं मोआबीतयूसं इमित एमी धाइगु।

12 न्हापाया इलय् सेइरय् होरीत च्वनाच्चंगु खः। अयनं एसावया सन्तानतयसं इमित लिनाछवल। परमप्रभुं बियादीगु देश इस्राएलीतयूसं अधिकार यानाकाःगु थें इमित लिनाछवयाः एसावीत इमिगु थासय् च्वन।)

13 अले परमप्रभुं धयादिल, “आः दनाः जेरेद खुसि छिना हूँ।” अथे जुयाः झीपिं जेरेद खुसियागु खौच पुलाः उखे वना।

14 कादेश-बर्ने त्वःता वयाः जेरेद खुसि छिनाबलय् तक झीत स्विच्यादँ बित। थ्व इलय् परमप्रभुं पाफयादीगु थें झीगु छाउनीं व पुस्तायापि सकलें लडाइँ याइपि मनूत नाश जुल।☆

15 छाउनीं इपि सकलें नाश जुया मवंतले परमप्रभुया ल्हाः इमिगु विरोधय् न्ह्यज्याना हे च्वन।

16 मनूतयगु न्ह्यःनं लडाइँ यायेफुपि सकलें मनूत सी धुंकाः

17 परमप्रभुं जितः थथे धयादिल,

18 “थौं छिपि मोआबया लागा जुयाः आर पुलाः उखे वनेमाः।

19 छिपि अम्मोनीतय् सिमानाय् थ्यनीबलय् इमित दुःख बी मते। इमित ल्वायेत ग्वाके मते छायाःसा जिं छिमित अम्मोनीतयगु देशयागु छुं नं अंश अधिकारया निति बी मखु। जिं व देशयात लोतया सन्तानयागु अधिकारय् बियागु दु।”☆

20 (न्हापा अन रपाईत च्वनाच्चंगु खः। अथे जुयाः व देशयात नं रपाईतयगु धाइगु। अम्मोनीतयसं धाःसा जमजुम्मीत धाइगु।

21 इपि बल्लाः, ल्याखय् अप्वः अले अनाकीत थें ततःधिकः। अयत्नं परमप्रभुं इमित अम्मोनीतयगु न्ह्यःने नाश यानादिल। अम्मोनीतयसं इमित पितिनाछवल अले इपि इमिगु थासय् च्वंवल।

22 वयकलं सेइरय् च्वनिपि एसावया सन्तानतयगु निति नं थथे यानादिल। वयकलं इमिगु न्ह्यःने होरीतयत् नाश यानादिल। इमित लिनाः थौं तक नं एदोमीत इमिगु थासय् च्वनाच्चंगु दु।

23 अले गाजा तक गांगामय् च्वनाच्चपि अव्वीतयत् कप्तोरं* वःपि कप्तोरीतयसं नाश यानाबिल। अले इपि इमिगु थासय् च्वन।)

सीहोन जुजुयात बुकूगु खँ लुमंकूगु

गन्ती २१:२१-३०

24 “आः न्ह्यज्या हूँ, अनर्नो खुसिया न्हसिकाप पुलाहूँ। जिं हेरबोनया जुजु एमोरी, सीहोन व वयागु देश छिमिगु ल्हातय् बियागु दु। अथे जुयाः व देश थःगु अधिकारय् हयेगु शुरू या अले व जुजुलिसें लडाइँ या।

25 थनिनिसें आकाशया क्वय् दुपि सकलें जातितयगु मनय् छिमिगु ग्याःचिकु तयाबी। छिमिगु खँ न्यनाः इपि थुरथुर खाइ अले इमिगु नुगः भाराभारा मिनी।”

☆ 2:14 २:१४ गन्ती १४:२८-३५

☆ 2:19 २:१९ उत १९:३८

* 2:23 २:२३ अर्थात् क्रेट

26 कदेमोतया मरुभूमिं हेशबोनया जुजु सीहोनयाथाय् शान्तिया थ्व खँ धायेत दूत छवया,

27 “जिमित छिगु देश जुयाः वनेबियादिसँ। जिपिं मूलँपु जुयाः जक वने, जिपिं जवंखवं वने मखु।

28 जिमित नयेत नसा व त्वनेत लः वहः कयाः मियादिसँ। जिमित छिगु देशं जुयाः न्यासि वने जक बियादिसँ।

29 सेइय् च्वनिपिं एसावया सन्तान व आरय् च्वनिपिं मोआबीतयसं याःगु थें छिं जिमित यानादिसँ। थुकथं जिपिं यर्दन खुसि छिनाः परमप्रभु जिमि परमेश्वरं बियादीगु देशय् थ्यंकः वने।”

30 अयनं हेशबोनया जुजु सीहोनं झीत थःगु देश जुयाः वने मब्यू छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं वयात छिमिगु ल्हातय् बीत वयागु मनयात जिराहा व अतेरि यानादिल। अले थौं तक व छिमिगु ल्हातय् दु।

31 परमप्रभुं जितः धयादिल, “सीहोन व वयागु देश जिं छिमित बी। वयागु देशयात त्याकाः अधिकार यायेगु शुरू या।”

32 सीहोनं थः सकलें सेना ज्वनाः जिपिलिसें ल्वायेत यहसाय् वःबलय्

33 परमप्रभु झी परमेश्वरं वयात झीगु ल्हातय् बियादिल। अले वयात, वया कायपिन्त, वया सकलें सेनातय् झीसं स्यानाबिया।

34 उबलय् झीसं वयागु फुक्क शहर त्याकाकयाः उपिं शहरय् च्वंपिं मिजंत, मिसात व मस्तयत् भज्यंक नाश[†] यानाबिया। झीसं छम्हयसित नं मत्वःता।

35 झीसं अधिकार यानागु शहरय् लाका कयागु सामान व पशुत धाःसा थःपिनिगु लागिं कया।

36 अर्नोन खुसियागु न्हसिकाप च्वसं दुगु अरोएरनिसें अले न्हसिकापया दथुइ दुगु शहरनिसें गिलाद तक झीसं त्याकाकाये मफुगु बल्लाःगु शहर छगू नं मदु। परमप्रभु झी परमेश्वरं दक्व झीत बियादिल।

37 अयनं परमप्रभु झी परमेश्वरं वने मते धकाः आज्ञा बियादीगु यब्बोक खुसिया सिथय् दुगु अम्मोनीतय्गु देशया लिक्क अले पर्वत देशया शहर शहरय् झीपिं मवना।

[†] 2:34 २:३४ भज्यंक नाश हिब्रू खँग्वलं भज्यंक नाश यायेत परमप्रभुयात अर्पण याःगु छुं वस्तु वा मनूयात थुइकाबी।

3

जुजु ओगयात बुकूगु खँ लुमंकूगु

गन्ती २१:३१-३५

1 अनलि झीपिं फहिला: बाशानपाखे वना। एद्रईल्य बाशानया जुजु ओग व वया सेना झीपिलिसें ल्वायेत वल।

2 परमप्रभुं जित: धयादिल, “व खना: ग्याये मते, छाया:सा वयात, वया फुक्क सेना व देशनापं छिमिगु ल्हातय बियागु दु। छिमिसं हेश्बोनय राज्य याइम्ह एमोरीतय जुजु सीहोनयात गथे यानागु ख: वयात नं अथे हे या।”

3 थुकथं परमप्रभु झी परमेश्वरं बाशानया जुजु ओग व वया फुक्क सेनायात झीगु ल्हातय बियादिल। झीसं छम्हयसित नं मत्व:तुसें सकसितं स्यानबिया।

4 उबलय हे झीसं बाशानय ओगया राज्य अर्गोबया फुक्क लागानापं इमि फुक्क खुइगु शहर त्याकाकया। झीसं छगू शहर नं मत्व:ता।

5 थुपिं फुक्क शहरय तत:जा:गु प:खा: ग्वयात:गु दु। अले शहरया मू ध्वाखाय खग: दु। अन प:खा: ग्वयामत:गु यक्व गां नं दु।

6 हेश्बोनया जुजु सीहोनयात नाश यानागु थें इमि फुक्क शहर, मिजं मिस्त व मस्तयत भज्यंक नाश यानाबिया।

7 अयनं फुक्क पशुत व शहरय लुतय यानागु धनसम्पत्ति झीसं थ:गु निंति कया।

8 उबलय झीसं थुपिं निम्ह एमोरी जुजुतयगु ल्हाति अर्नोन खुसिया न्हसिकापनिसें हेर्मोन पर्वत तक यर्दनया पुर्बपाखेया देश कया।

9 (हेर्मोनयात सीदोनीतय्सं सिरिओन व एमोरीतय्सं सेनीर धाइगु।)

10 त:जा:गु मार्थवंगु थासय ला:गु फुक्क शहर, गिलाद व बाशान अले बाशानय दुगु ओगया देशयागु सलका व एद्रई शहर तक हे झीसं फुक्क कया:।

11 (रपाईतय दकलय लिपोम्ह मनू बाशानया जुजु ओग ख:। वयागु नँयागु खाताया हाक: गुंगू कु अले ब्या प्यंगू कु दु। व खाता* आ: तक नं अम्मोनीतयगु शहर रब्बाय दनि।)

यर्दन पुर्बय च्वंगु देश इनाब्यगु खँ लुमंकूगु

गन्ती ३२:१-४२

* 3:11 ३:११खाता ४ मिटर ति हाक: दुगु व १.८ मिटर ति ब्या दुगु खाता व:

12 उबलय् झीसं व देश त्याकाकयाबलय् अनोन खुसियागु न्हसिकाप च्वसं दुगु अरोएरनिसें कया: गिलाद पर्वतया बच्छि ब्व व उकिया शहर जिं स्बेनी व गादीतय्त बिया।

13 गिलादया ल्यं दुगु ब्व, अले ओगं राज्य यानाच्चंगु फुक्क बाशान जिं मनश्शेया बच्छि कुलयात बिया। (बाशानय् दुगु अर्गोबया फुक्क लागायात रपाईतयगु देश धाइगु खः।)

14 मनश्शेया सन्तान याईरं गशूरीतयगु व माकातीतयगु सिमाना तक अर्गोबया फुक्क लागा कया: उकियात थःगु हे नां बिल। अथे जुया: थौं तक नं बाशानयात हब्बात-याईर[†] धाइगु।

15 माकीरयात जिं गिलाद बिया।

16 जिं स्बेनी व गादीतय्त गिलादनिसें अनोन खुसि तक (खुसिया दथु अम्मोनीतय् दच्छिन सिमाना खः) अले उत्तरय् अम्मोनीतयगु सिमाना यब्बोक खुसि तक बिया।

17 उकियागु पच्छिमी सिमाना उत्तरय् किन्नरेत[‡] समुद्रनिसें दच्छिनय् पिसगाया पा:चा क्वय् च्वंगु खारा समुद्र तक[§] यर्दन खुसि खः।

18 उबलय् जिं यर्दन पुर्ब च्वनाच्चनिपिन्त^{*} थ्व आज्ञा बिया, “परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थ्व देश छिमित अधिकार यायेत बियादीगु खः। अयनं छिमि सकलें सेना ल्वाभः ज्वना: थः इस्राएली दाजुकिजातयगु न्ह्यःने न्ह्यःने वनेमा:।[☆]

19 अयनं छिमि कला:पिं, मस्त व पशुत जिं छिमित बियागु शहरय् हे च्वनी। (छिमिके यक्व पशुत दु धका: जिं स्यु।)

20 परमप्रभु छिमित थें छिमि दाजुकिजापिन्त आराम बियामदीतले अले इमिसं नं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं यर्दन पच्छिमय् इमित बियादीगु जमिन अधिकार मयातले छिमिसं थथे या। अनंलि जिं छिमिगु अधिकारय् बियागु देशय् फुक्क मिजंत लिहां वये फइ।”

21 उबलय् जिं यहोशूयात थ्व आज्ञा बिया, “परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थुपिं निम्ह जुजुयात छु यानादिल व फुक्क छं थःगु हे मिखां खंगु दु। छिपिं खुसिया पच्छिमय् वनीबलय् उपिं फुक्क देशतय्त नं परमप्रभुं अथे हे यानादी।

[†] 3:14 ३:१४ हब्बात-याईर याईरय् च्वपिं मनूत [‡] 3:17 ३:१७ किन्नरेत गालील समुद्रया मेगु नां खः

[§] 3:17 ३:१७ खारा समुद्र मृत सागर तक ^{*} 3:18 ३:१८ यर्दन पुर्ब च्वनाच्चनिपिन्त स्बेनी, गादी, व मनश्शेया बच्छि कुल धका: धाइ [☆] 3:18 ३:१८ यहो १:१२-१५

22 इपि खनाः ग्याये मते, छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वर छिमिगु निति ल्वानादी।”

मोशायात यर्दनया उखे वने मब्यूगु खँ लुमंकूगु

23 उबलय जिं परमप्रभुयात थथे धकाः बिन्ति याना, ☆

24 “परमप्रभु परमेश्वर छिं थः दासयात थःगु महिमा व बल क्यनादीत्यंगु दु। स्वर्ग व पृथ्वीइ छिं यानादीगु थें ज्याःगु ज्या व शक्ति क्यनेफुम्ह सु घः दु धकाः?

25 यर्दनया उखेपाखे च्वंगु भिंगु देश, न्ह्याइपुसे च्वंगु पर्वतया देश व लेबनान स्वयेत जितः उखे वनेबियादिसँ।”

26 अयनं छिमिसं यानाः परमप्रभु जिलिसें तंचायाः जिगु खँ न्यनामदी। परमप्रभुं जितः धयादिल, “गात! आः थुक्रिया बारे जिनापं मेगु खँ ल्हाये मते!

27 पिसगाया च्वाकाय् हूँ अले पुर्ब, पच्छिम, उत्तर, दच्छिन प्यखेरं स्व। थःगु हे मिखां व देशयात स्व। छायाःसा छ यर्दनया उखे वने खनी मखु।

28 अयनं यहोशूयात आज्ञा ब्यु, वयात हःपाः बियाः बल्लाकि, छायाःसा वं हे छं खंगु देश अधिकारय हयेत थुपि मनूतयूत यर्दन खुसिया उखे यंकी।”

29 अथे जुयाः झीपिं बेथ-पोरया न्ह्यःनेयागु ब्यासिइ च्वना।

4

आज्ञा मानय् यायेमाः

1 हे इस्राएल, आः जिं छिमित स्यनेत्यनागु विधि व नियमय् बांलाक ध्यान ब्यु! थुपि पालन या गुकिं यानाः छिपिं म्वाइ अले छिमिसं छिमि पुर्खाया परमप्रभु परमेश्वरं छिमित बियादीत्यंगु देशय् दुहां वनाः अधिकार याइ।

2 जिं छिमित बियागु आज्ञाय् छुं तने नं मते लिकाये नं मते। अयनं जिं छिमित बियागु परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञा मानय् या। ☆

3 बाल-पोरय् परमप्रभुं छु यानादिल व छिमिसं थःगु हे मिखां खंगु दु। पोरया बालघःया ल्यू जूपि सकलें मनूतयूत परमप्रभु परमेश्वरं छिमिगु दथुं नाश यानादिल। ☆

4 अयनं परमप्रभु छिमि परमेश्वरनापं च्वनाच्चपिं सकलें थौतक म्वानाच्चंगु दु।

5 स्व! परमप्रभु जिमि परमेश्वरं जितः आज्ञा बियादीगु थें, छिमिसं अधिकार याइगु देशय् थुपि फुक्क मानय् यायेत जिं छिमित थुपि विधि व नियम स्यनागु दु।

☆ 3:23 ३:२३ गन्ती २७:१२-१४; व्य ३२:४८-५२

☆ 4:2 ४:२ प्रका २२:१८-१९

☆ 4:3 ४:३ गन्ती

6 छिमिसं परमप्रभुं धाःथें यात धाःसा मेगु जातितयत् छिमिगु बुद्धि व छिमिसं खँ थूगु क्यनी। अले इमिसं थुपि आज्ञा न्यनाः धाइ, “धात्थें हे थ्व तःधं जातियापि मनूत बुद्धि दुपि व खँ थूपि खः।”

7 झीसं परमप्रभु झी परमेश्वरयात बिन्ति यानाबल्य् वय्कः झीनापं गुलि सतिक जुयादिल। उलि सतिक जुइफुम्ह मेम्ह सं नं घःत व तःधंगु जाति दु ला?

8 जिं छिमित थौं बीगु नियम थें पाय्छिगु धार्मिक विधि व नियम दुपि मेगु छुं नं तःधं जाति दु ला?

9 तर बांलाक होश यानाच्चँ, छिमिसं मिखां खंगु खँ गुबलें ल्वममंकेत होश यानाच्चँ अले छिमिसं म्वानाच्चंतले थुपि आज्ञा थःगु मनं चिला वंकेबी मते। अले थुपि आज्ञा थः काय्म्व्हायपि व छयपिन्ति बीगु पक्का या।

10 छिपि होरेबय् परमप्रभु थः परमेश्वरया न्ह्यःने दंगु दियात लुमंकि। उबल्य् परमप्रभुं जितः धयादिल, “मनूतयत् जिगु न्ह्यःने मुंकि, अले इमित जिगु वचन न्यंकि। गुकिं यानाः जिं इमित बीत्यनागु देशय् म्वानाच्चंतले इमिसं जिगु ग्याःभय कायेमाः अले इमिसं थ्व हे खँ थःकाय् म्व्हायपिन्ति स्यनेमाः।”

11 उबल्य् पर्वतय् मि ह्वानाः ह्वानाः च्यानाः आकाश तक हे थ्यन, अले ख्वातुगु सुपाँय वयाः अन तसकं खिउँसे च्वंबल्य् छिपि वयाः पर्वतया क्वय् दन।☆

12 अले मिया दथुं परमप्रभु छिपिनापं खँ ल्हानादिल। उबल्य् छिमिसं वय्कःया सः जक ताल। वय्कःयात धाःसा मखं।

13 वय्कलं छिमित थःगु बाचा व झिगू आज्ञा न्यंकादिल। उकियात मानय् यायेगु आज्ञा छिमित बियादिल। अले वय्कलं उपि आज्ञायात ल्वहंयागु निपाः पौलय् च्वयादिल।☆

14 उबल्य् परमप्रभुं जितः छिमिसं यर्दन छिनावनाः अधिकार यायेगु देशय् थ्यंकाः मानय् यायेत विधि व नियम स्यँ धकाः धयादिल।☆

मूर्ति पुजा मयायेमाः

15 होरेबय् परमप्रभु छिपिलिसें मिया दथुं खँ ल्हानादीबल्य् छिमिसं वय्कःयागु छुं नं रूप मखं। अथे जुयाः होश या,

16 छिपि मस्यनेमा धकाः, छिमिसं थःपिनि लागिं मिजंया जुइमा वा मिसाया जुइमा,☆

☆ 4:11 ४:११-१२ प्रस १९:१६-१८; हिब १२:१८-१९ ☆ 4:13 ४:१३ प्रस ३१:१८; ३४:२८; व्य ९:१०

☆ 4:14 ४:१४ प्रस २१:१ ☆ 4:16 ४:१६ प्रस २०:४; लेवी २६:१; व्य ५:८; २७:१५

17 वा पृथ्वीइ दुम्ह पश्यागु जुइमा, आकाशय् ब्वइम्ह झंगःयागु जुइमा☆

18 चिचीधिकःम्ह जन्तु वा किचाकाचायागु जुइमा वा लखय् दुम्ह न्यायागु जुइमा छुकियागु नं मूर्ति दय्के मते।

19 छिमिसं आकाशपाखे थस्वइबलय् अन दुगु सूर्य, तिमिला, नगुत व फुक्क ग्रह नक्षत्रतय् खनाः उमित भागियाये मते, पुजा नं याये मते। उपिं परमप्रभुं पृथ्वीया फुक्क जातितय्गु निंति बियादीगु खः।

20 छिमित धाःसा परमप्रभुं न नाय्कीगु मिगा थें ज्याःगु मिश्रं वय्कःया थः मनू व सर्वय दय्केत पिकयाहयादिल, थौं तक जूगु थें।☆

21 अनलि छिमिसं यानाः परमप्रभु जि खनाः तंचायाः थथे पाफयादिल, “छ यर्दनया उखे वने दइ मखु, अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु अधिकारय् बियादीगु व भिंगु देशय् वने दइ मखु।”☆

22 जि थ्व हे देशय् सिनावनेमाली। जि यर्दनया उखे वने दइ मखु। छिपि धासाः उखे वनी, अले व भिंगु देशयात अधिकार याइ।

23 होश या! परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिपिलिसें यानादीगु बाचा ल्वःमंके मते! वय्कलं दय्के मते धकाः धयादीगु छुकियागु नं मूर्ति दय्के मते!

24 परमप्रभु छिमि परमेश्वर भस्म याइगु मि व नुगः मुइकादीम्ह परमेश्वर खः।☆

25 छिमिसं काय्म्ह्याय् व छय् बुइके धुंकाः यक्व दँ व देशय् च्वने धुंकाः स्यनाः मूर्ति कियाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात मयःगु ज्या यानाः वय्कःयात तंचाय्कल धाःसा,

26 थौं जिं स्वर्ग व पृथ्वीयात छिमिगु विरोधय् साक्षी तये। छिपि देशयात अधिकार यायेत यर्दनया उखे वनेत्यंगु दु। अय्ं छिमिसं जिगु आज्ञा त्वाथुल धाःसा यक्व दँ तक अन च्वने दइ मखु। तर छिपि भज्यंक नाश जुयावनी।

27 परमप्रभु छिमित जाति जातितय्गु दथुइ उखेलाः थुखेलाः यानाबी। वय्कलं छिमित लिनाछ्वःगु देश देशय् मेगु जातितय्गु दथुइ छिपिं कम जक म्वानाचवनी।☆

28 अन छिमिसं मनूतय्गु ल्हातं दय्कूपिं स्वये मफुपिं, न्येने मफुपिं, नये मफुपिं, नतुने मफुपिं सिं व ल्वहंया घःतय्गु पुजा याइ।

29 अय्ं अन नं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात छिमिसं माल धाःसा, अले छिमिसं दुनुगलं व आत्मां माल धाःसा वय्कःयात नापलाकी।☆

☆ 4:17 ४:१७-१८ रोम १:२३ ☆ 4:20 ४:२० प्रस १९:५; व्य ७:६; १४:२; २६:१८; तीत २:१४; १ पत्र

२:९ ☆ 4:21 ४:२१ गन्ती २०:१२ ☆ 4:24 ४:२४ हिब १२:२९ ☆ 4:27 ४:२७-२८ व्य २८:३६

☆ 4:29 ४:२९ यर २९:१३

30 लिपांगु इलय् छिमित आपत जुइबलय् अले थुपि फुक्क खँ छिमित वइबलय् छिपि थः परमप्रभु परमेश्वरपाखे लिहां वइ अले छिमिसं वय्कःया खँ मानय् याइ।

31 वय्कलं छिमित त्वःतादी मखु, नाश यानादी मखु। छिमि पुर्खालिसें पाफयाः क्वःछिनादीगु बाचा ल्वःमंकादी मखु, छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वर माया यानादीम्ह खः।

परमप्रभु हे परमेश्वर खः

32 न्हापायागु खँ बिचाः या, परमेश्वरं पृथ्वीइ मनूयात दय्कादीबलय्निसें थौं तक आकाशया छगू कुन्चानिसें मेगु कुन्चा तक, छु थज्याःगु तःधंगु खँ गुबले जूगु दु वा न्यनागु दु ला?

33 परमेश्वर मिया दथुं न्ववानादीगु छिमिसं थें मेगु जाति न्यनाः नं म्वानाच्चपि छिपि थें ज्याःपि सुं मनूत दु ला?

34 छिमि परमप्रभु परमेश्वरं छिमित मिश्रय् यानादी थें छु सुं घव मेगु जातिया दथुं पित हयाः थः मनूत दय्कूगु दु ला? छिमिसं खंक हे वय्कलं थःगु बल्लागु ल्हाः व चकंगु लँपु छ्यलादिल। वय्कलं महामारी व लडाइँ हयादिल, अले अजू चाइपुगु व ग्यानापुस्से च्वंगु ज्या यानादिल ला?

35 परमप्रभु हे परमेश्वर खः, वय्कः बाहेक मेम्ह सुं मदु धकाः थुइकेत उपि फुक्क छिमित क्यंगु खः।☆

36 छिपि खःकथं जुइमा धकाः वय्कलं आकाशं थःगु सः न्यकादिल, अले पृथ्वीइ थःगु तःधंगु मि छिमित क्यनादिल। छिमिसं मिं वय्कःया सः न्यन।

37 वय्कलं छिमि पुर्खातय्त माया यानादीगुलि इमि सन्तानतय्त नं ल्ययादिल। वय्कः थम्हं हे थःगु तःधंगु शक्ति छिमित मिश्रं पितहयादिल।

38 छिमिसं थःपि स्वयाः तःधं व शक्ति दुपि जातितय्गु देशय् दुहां वनाः उकियात अधिकार यायेत वय्कलं इमित लिना छवयादीगु दु। व थौं तक छिमिगु अधिकारय् दु।

39 परमप्रभु हे च्वय् स्वर्गय् व क्वय् पृथ्वीइ परमेश्वर खः अले वय्कः बाहेक मेम्ह सुं मदु धकाः छिमिसं थौं सीका का, अले नुगलय् ति।

40 थौं जिं छिमित बीत्यनागु वय्कःया विधि व आज्ञा मानय् या, गुकिं यानाः छिमिगु व छिमि सन्तानतय्गु भिं जुइमा, अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित न्हाबलेया निति बियादीगु देशय् छिपि ताःई तक म्वानाच्चनेमा।

शरण बीगु शहर

गन्ती ३५:६-३४; व्य १९:१-१४

41 अले मोशां यर्दनया पुर्बपाखे शरण बीगु स्वंगू शहर ल्यल।☆

42 सुं मनुखं ग्वसाः मग्वसे मसीकं सुं मेम्ह मनुयात स्यात धाःसा व मनु उपि शहर मध्ये छगुलिइ बिस्सुं वनाः थःत बचय् याये फु।

43 उपि शहर थथे दु, स्वेनीतय्गु लागिं मरुभूमिइ दुगु बेसेर, गादीतय्गु लागिं गिलादय् दुगु रामोत व मनश्शेया लागिं बाशानय् दुगु गोलान।

मोआबया ख्यल्य् मोशां हाकनं नियम कंगु

44 मोशां इस्राएलीतय् ब्यगु नियम थ्व हे खः।

45 इपिं मिश्रं पिहां वये धुंकाः मोशां इमित ब्यगु आज्ञा, विधि व नियम थुपि हे खः।

46 यर्दनया पुर्बय् बेथ-पोर न्ह्यःनेया ब्यासिइ मोशा व इस्राएलीतय्सं मिश्रं पिहां वये धुंकाः स्यानाब्यम्ह हेश्बोनय् च्वनीम्ह एमोरीतय् जुजु सीहोनयागु देशय् थुपि विधि, आज्ञा व नियम ब्यगु खः।

47 इमिसं वया देशयात त्याका काल अले बाशानया जुजु ओगया देशयात त्याका काल। थुपि निम्ह एमोरी जुजुपि यर्दनया पुर्बपाखे च्वनिपिं खः।

48 इमिगु देशय् अर्नोन खुसियागु न्हसिकापया च्वसं दुगु अरोएर शहरनिसें सियोन पर्वत तक लाःगु दु। (थुकियात हेर्मोन पर्वत नं धाः)

49 यर्दनया पुर्बय् पिसगाया पाचाया क्वय् च्वंगु मृत सागर तक* इस्राएलीतय्सं फुक्क अराबा त्याका काल।☆

5

झिगू आज्ञा

प्रस २०:१-१७

1 मोशां सकलें इस्राएलीतय् सःताः धाल,

हे इस्राएल, थौं जि छिमित कनेत्यनागु विधि व नियम न्यौं! उपि सय्काः बांलाक मानय् या!

2 परमप्रभु झी परमेश्वरं झीपिलिसे होरेबय् छगू बाचा चिनादीगु दु।

☆ 4:41 ४:४१-४३ यहो २०:८-९

*

4:49 ४:४९ मृत सागर तक हिब्रू अराबाया समुद्र तक

☆ 4:49

४:४९ व्य २:२६-३७; ३:१-२९

3 थ्व बाचा परमप्रभुं झी पुर्खालिसें मखु अयनं झीपिं थौं तक म्वानाच्चनापिलिसें चिनादीगु दु।

4 परमप्रभुं मिया दथुं छिपिलिसें पर्वतय् चुलिचू च्वनाः खँ ल्हानादिल।

5 (उबलय् छिपिं मि खनाः ग्यानाः पर्वतय् थाहां मवं, अथे जुयाः जि परमप्रभु व छिमिगु दथुइ वय्कःया वचन छिमित कनेत दनाच्चना।) अले परमप्रभुं धयादिल,

[१]

6 “छिमित छिपिं दास जुयाः च्वनाच्चंगु मिश्र देशं त्वःतका हयाम्ह जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर खः।

7 जि बाहेक मेपि घःतय्गु आराधना गुबलें याये मते।”

[२]

8 “थःगु निति च्वय् आकाशय् च्वंगु, क्वय् पृथ्वीइ च्वंगु व लखय् च्वंगु छुर्कियागु नं मूर्ति दय्के मते।✧

9 छिमिसं उकियात भागियाये मते, पुजा याये मते। छायाःसा जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर नुगः मुइकीम्ह परमेश्वर खः। जिं जितः मयय्कीम्ह मनूया पापया सजौय वया स्वंगू प्यंगू पुस्ता तकया सन्तानयात बी।✧

10 जितः माया याइपिं व जिगु आज्ञा मानय् याइपिन्त धाःसा वया द्रुलंद्रुः पुस्ता तकयात जिं सदां दयामाया याये।”

[३]

11 “म्वायेकं म्वायेकं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु नां काये मते। म्वायेकं म्वायेकं वय्कःया नां काइम्हयसित वय्कलं सजौय बियादी।✧”

[४]

12 “परमप्रभु परमेश्वरं धयादीगु थें विश्रामबार हनेमाः। अले उकियात पवित्र याना तयेमाः।✧

13 खुन्हु तक थःगु फुक्क ज्या या।✧

14 न्हयन्हु खुन्हु धाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरया विश्रामबार खः। उखुन्हु छिमिसं, छिमि काय् म्हायपिन्सं, छिमि दास-दासीं, छिमि द्रुहं वा गधा, अले न्ह्याम्ह

✧ 5:8 ५:८-९ लेवी २६:१; व्य ४:१५-१८; २७:१५ ✧ 5:9 ५:९-१० प्रस ३४:६-७; गन्ती १४:१८; व्य ७:९-१०

✧ 5:11 ५:११ लेवी १९:१२ ✧ 5:12 ५:१२ प्रस १६:२३-३०; ३१:१२-१४ ✧ 5:13 ५:१३-१४ प्रस

२३:१२; ३१:१५; ३४:२१; ३५:२; लेवी २३:३

पशु नं व छिमिगु शहरय च्वनाच्चंपि परदेशीतय्सं तकं छुं ज्या याये मते। छिमि दासदासीतय्सं नं छिमिसं थें झासु लनेमाः।

15 छिपि मिश्रय् दास जुयाच्चंबलय् गथे यानाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु बल्लाःगु ल्हाः व चक्कंगु लपुं छिमित पितहयादिल। व लुमंका ति! अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं विश्रामबार हनेत छिमित आज्ञा बियादीगु खः।”

[५]

16 “परमप्रभु छिमि परमेश्वरं आज्ञा बियादीगु थें छिमिसं थः मां-बौयात हनाबना या, अले परमेश्वरं बीत्यंगु देशय् छिपि ताःई तक म्वाइ। अले अन छिमित भि जुइ।☆”

[६]

17 “सुयातं स्याये मते।☆”

[७]

18 “व्यभिचार याये मते।☆”

[८]

19 “खुयाकाये मते।☆”

[९]

20 “मुद्गामामिलाय् थः जःलाखःलाया विरोधय् मखुगु साक्षी बी मते।☆”

[१०]

21 “थः जःलाखःलाया कलाःयात मिखा वंके मते! थः जःलाखःलाया छें व जमिन लोभ याये मते! थः जःलाखःलाया च्यःभ्वाति, द्रुहं, गधा व छुं खैय् नं लोभ याये मते!☆”

22 थुपि वचन परमप्रभुं पर्वतय् मि व खिउँगु हाकुगु सुपाँयया दथुं छिमि फुक्क खलःयात तस्सलं धयादिल। वय्कलं मेगु छुं धयामदी। अले उपि आज्ञा निपाः ल्वहं पौलय् च्वयाः जितः बियादिल।☆

☆ 5:16 ५:१६ व्य २७:१६; मत्ती १५:४; १९:१९; मर्क ७:१०; १०:१९; लूक १८:२०; एफि ६:२३ ☆ 5:17 ५:१७ उत १:६; लेवी २४:१७; मत्ती ५:२१; १९:१८; मर्क १०:१९; लूक १८:२०; रोम १३:९; याक २:११ ☆ 5:18 ५:१८ लेवी २०:१०; मत्ती ५:२७; १९:१८; मर्क १०:१९; लूक १८:२०; रोम १३:९; याक २:११ ☆ 5:19 ५:१९ लेवी १९:११; मत्ती १९:१८; मर्क १०:१९; लूक १८:२०; रोम १३:९ ☆ 5:20 ५:२० प्रस २३:१; मत्ती १९:१८; मर्क १०:१९; लूक १८:२० ☆ 5:21 ५:२१ रोम ७:७; १३:९ ☆ 5:22 ५:२२-२७ हिब १२:१८-१९

मनूत तसकं ग्याःगु

प्रस २०:१८-२१

23 छिमिसं खिउँगुया दथुं सः न्यबल्य् अले पर्वतय् मिं च्यानाच्चबल्य् छिमि कुलनायःत व थकालित जिगु न्ह्यःने वयाः

24 थथे धाल, “परमप्रभु झी परमेश्वरं झीत झःझः धाय्क व महिमा क्यनादिल, अले झीसं मिया दथुं वय्कःया सः न्यना। परमेश्वरं मनूतलिसें न्ववानादीसां मनूत मस्यूगु थौं तिनि जिमिसं खना।

25 आः झीपिं छाय् मिं भस्म जुयाः सिनावेगु? परमप्रभु झी परमेश्वरयागु सः झीसं हानं न्यन धाःसा झीपिं सिनावनी।

26 मिया दथुं म्वाःम्ह परमेश्वरं न्ववानादीगु न्यनाः नं झीपिं थें म्वाःपिं मेपिं व मसीपिं सु सीमाःपिं मनू दु?

27 छि थः हे न्ह्यःने झासँ अले परमप्रभु झी परमेश्वरं धयादीगु फुक्क खँ जिमित धयादिसँ अले जिमिसं न्यने।”

28 छिमिसं जितः धाःगु थ्व खँ परमप्रभुं ताल, अले वय्कलं जितः धयादिल, “मनूतयसं छन्त छु खँ धाःगु खः व जिं ताः। इमिसं छु छु धाल व पाय्छि जू।

29 जिगु भय काइगु व न्ह्याबलें जिगु आज्ञा मानय् याइगु इमिगु मन जूगु जूसा इपिं व इमि सन्तानतयगु न्ह्याबलें भिं जुइ।

30 “छ वनाः इमित छिपिं थथःगु पालय् लिहां हुँ धकाः धा।

31 छु धाःसा थन जिगु न्ह्यःने दनाच्चँ। अले इमित स्यने माःगु फुक्क आज्ञा, विधि व नियम जिं छन्त धाये, अले इमिगु अधिकारय् बीगु देशय् इमिसं उपिं मानय् यायेमाः।”

32 अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञाकथं जुइत लुमंका ति। छिपिं जव खवं गन नं वने मते।

33 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु आज्ञाकथं फुक्क लँपुइ हुँ। अले छिमिसं अधिकार यायेगु देशय् छिपिं म्वानाच्चनी व छिमिगु भिं जुइ, अले छिपिं ताःई तक म्वाइ।

6

दक्वसिबय् तःधंगु आज्ञा

1 छिमिसं यर्दन छिनावनाः अधिकार यायेत्यंगु देशय् मानय् यायेमाः धकाः छिमित स्यनेत परमप्रभु छिमि परमेश्वरं जितः धयादीगु आज्ञा, विधि व नियम थुपिं हे खः।

2 जिवंकाछि परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु भय कया: छिमि काय्मह्याय्पि व छय्पिन्सं वय्क:या फुक्क आज्ञा व नियम मानय् यायेमा:। अले छिपिं ता:ई तक म्वाइ।

3 हे इस्राएल न्यँ, थुपिं फुक्क बांलाक्क मानय् या अले छिमिगु भिं जुइ। परमप्रभु छिमि पुर्खातय् परमेश्वरं छिमित बचं बियादीगु थें दुरु व कस्ति बा: वयाच्वंगु देशय् छिमिगु ल्या: यक्व अप्व: जुइ।

4 हे इस्राएल न्यँ! परमप्रभु झी परमेश्वर छम्ह हे जक दु।✧

5 परमप्रभु झी परमेश्वरयात दुनुगलंनिसें माया या, थ:गु प्राण बिया तकं माया या, अले थ:गु बलं फत्तले माया या।✧

6 जिं थौं छिमित बीत्यनागु आज्ञा छिमिगु नुगलय् दया हे च्वनेमा:।✧

7 उपिं आज्ञा छिमिसं थ:काय् म्हाय्पिन्त बांलाक स्यँ। छैय् च्वनीबलय्, लँय् जुइबलय् ग्वार्तुला च्वनीबलय् अले दनीबलय् उकिया बारे खँल्हाबल्हा यायेगु या।

8 उपिं आज्ञा व विधि चिंकथं ल्हातय् व कपालय् चिना ति।

9 उपिं आज्ञा थथ:गु छैया लुखा दुवालय् व मूध्वाखाय् च्वया ति।

उजं मानय् मया:गु खँय् ख्याच्व:

10 अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अब्राहाम, इसहाक व याकूब नांयापिं छिमि पुर्खालिसें छिमित बी धका: पाफयादीगु देशय् हयादीबलय् व छिमिसं मदय्कूगु तत:धंगु बाबांला:गु शहर✧

11 ज्वरय् मया:गु भिंगु भिंगु सामानं जा:गु छें, मम्हगु तुं, मप्यगु दाखक्यब व जैतूनया सिमा, थुपिं फुक्कं वय्कलं छिमित बियादी। उबलय् छिमिसं नया: प्वा: जाइबलय्,

12 होश या! छिमित मिश्र देशं दासत्वं पितहयादीम्ह परमप्रभुयात ल्व:मंके मते।

13 छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु ग्या:भय का, वय्क:यागु जक सेवा या अले वय्क:या हे नामय् पाफयेगु या।✧

14 छिमिसं थ: ज:ख: च्वपिं जातितय् घ:तय् पुजा याये मते।

15 छायाधा:सा छिमिगु दथुइ च्वनादीम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वर नुग: मुइकादीम्ह परमेश्वर ख:। अथे मयात धा:सा परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु तं छिमित लाइ, अले वय्कलं छिमित पृथ्वीं नाश यानादी।

✧ 6:4 ६:४ मर्क १२:२९ ✧ 6:5 ६:५ मती २२:३७; मर्क १२:३०; लूक १०:२७ ✧ 6:6 ६:६-९ व्य ११:१८-२० ✧ 6:10 ६:१० उत १२:७; २६:३; २८:१३ ✧ 6:13 ६:१३ मती ४:१०; लूक ४:८

16 छिमिसं मस्साहय् यानागु थें परमप्रभु परमेश्वरयागु मन स्वये मते।☆

17 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आज्ञा व वय्कलं छिमित बियादीगु आज्ञा, विधि व नियम बांलाक मानय् या।

18 परमप्रभुयागु मिखाय् छु छु पाय्छि व भिं जू व हे जक या, अले छिमिगु भिं जुइ। अले छिमि पुर्खानापं परमप्रभुं पाफया: बचं बियादीगु थें छिमिसं व भिंगु देश त्याकाकाये फइ।

19 अनंलि परमप्रभुं धयादीगु थें छिमिसं सकल शत्रुतयत् थःगु न्ह्यःनं लिनाछवये फइ।

20 लिपाया इलय् छिमि काय्न् “परमप्रभु इी परमेश्वरं बियादीगु थुपि आज्ञा, नियम व विधितय्गु मतलब छु खः?” धका: न्यनीबलय्

21 छिमिसं वयात थथे धा, “इीपिं मिश्रय् फारोया दास जुयाच्चवनागु खः, अले परमप्रभुं इीत मिश्रं थःगु बल्ला:गु ल्हातं पितहयादिल।

22 परमप्रभुं इीगु मिखाया न्ह्यःने हे मिश्रीत, फारो व वया सकलें छँजःतयत् तसकं ग्यानापुसे च्वंगु चिं व अजू चायापुगु ज्या क्यनादिल।

23 इी पुर्खालिसें पाफया: बी धका: धयादीगु देशय् हयेत वय्कलं इीत अनं पितहयादिल।

24 परमप्रभुं हे इीत थुपि फुक्क नियम मानय् यायेगु व परमप्रभु इी परमेश्वरयागु भय कायेगु आज्ञा बियादीगु खः। अथे या:सा इीगु भिं जुया हे च्वनी, अले थौं तक थें वय्कलं इीत म्वा:कातइ।

25 परमप्रभु इी परमेश्वरं बियादीगु थुपि फुक्क आज्ञा इीसं बांलाक मानय् यात धा:सा, व हे इीगु धार्मिकता जुइ।”

7

परमेश्वरया थः मनूत

प्रस ३४:११-१६

1 छिपि अधिकार यायेत वनेत्यंगु देशय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित हयादीबलय् अले छिपि स्वया: यक्व ल्या: दुपि व बल्ला:पिं थुपि न्हयगू जाति हिंती, गिर्गाशी, एमोरी, कनानी, परिज्जी, हिब्बी व यबूसीतयत् छिमिगु न्ह्यःनं वय्कलं लिना छवयादीबलय्☆

2 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं इमित छिमिगु ल्हातय् बियादिल, छिमिसं इमित बुकीबलय् छिमिसं इमित भज्यंक नाश यानाब्यु। इपिलिसें सन्धि याये मते। अले इमित माया याये मते।

3 इपिलिसे ब्याहा याये मते। छिमि म्हायपिं इमि कायपिन्त बी मते, अले इमि म्हायपिं छिमि कायपिनिगु लागि हये मते।

4 छायाःसा इमिसं छिमि कायपिन्त परमप्रभुपाखें हीकाः मेपिं घःतय्गु पुजा याकेबी। अथे याःसा परमप्रभु छिपिं खनाः तसकं तंचायादी अले वय्कलं छिमित याकनं हे नाश यानाबी।

5 छिमिसं थथे या – इमिगु वेदी थुनाब्यु, इमिगु पुजा याइगु ल्वहं तछ्यानाब्यु। इमिगु अशेरा घःमय्जुयागु थां* पालाः क्वथलाब्यु। अले इमिगु मूर्तित मिइ छव्यकाब्यु।☆

6 परमप्रभु छिमि परमेश्वरया नितिं छिपिं छगू पवित्र जाति खः। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं पृथ्वीइ दुपिं सकलें मनूतय् दथुं थःगु नितिं विशेष सम्पत्तिकथं छिमित ल्ययादिल।☆

7 छिपिं ल्याखय् मेगु जाति स्वयाः अप्वः दयाः परमप्रभुं छिमित माया यानादीगु वा ल्ययादीगु मखु, छिपिं ला ल्याखय् मेगु जातित स्वयाः कम दु।

8 अयनं परमप्रभुं छिमित माया यानादीगुलि अले वय्कलं छिमि पुर्खालिसें पाफयादीगु पूर्वकादीत हे छिमित परमप्रभुं थःगु बल्लाःगु ल्हातं मिश्रया जुजु फारोया दासत्वं त्वःतकाः पितहयादिल।

9 परमप्रभु हे छिमि परमेश्वर खः धकाः सीकाति। वय्कः विश्वास याये बहःम्ह परमेश्वर खः। सुनां वय्कःयात माया याइ व वय्कःया आज्ञा मानय् याइ वया द्रुलंदः पुस्ता तक थःगु बाचा पूर्वकादी अले इमित दयामाया याना हे च्वनादी।☆

10 अयनं वय्कःयात मयय्कीपिन्त वय्कलं हे नाश यानादी। इमित पलेसा कायेत नं लिबाकादी मखु।

11 अथे जुयाः थौं जिं बीत्यनागु थुपिं आज्ञा, विधि व नियम बांलाक मानय् या।

आज्ञा मानय् यायेबलय् दइगु सुवाः

व्य २८:१-१४; लेवी २६:३-१३

* 7:5 ७:५ अशेरा अशेरा घःमय्जुया सिंया चित ☆ 7:5 ७:५ व्य १२:३ ☆ 7:6 ७:६ प्रस १९:५; व्य ४:२०; १४:२; २६:१८; तीत २:१४; १ पत्र २:९ ☆ 7:9 ७:९-१० प्रस २०:५-६; ३४:६-७; गन्ती १४:१८; व्य ५:९-१०

12 छिमिसं थुपि नियम बांलाक न्यना: मानय् यात धा:सा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमि पुर्खालिसें यानादीगु मायाया बाचा पूर्वकादी।☆

13 वय्कलं छिमित माया यानादी। अले सुवा: बिया: छिमिगु ल्या: अप्व: यानाबी। वय्कलं छिमि पुर्खालिसे छिमित बी धका: पाफयादीगु देशय् छिमि मचाखाचातयत्, बुँया फल, अन्न, न्हगु दाखमघ व जैतूनया चिकं, अले सा द्रुहं व फैच्वलयतय् मस्तयगु ल्या: नं अप्वयकाबी।

14 छिमित मेपि मनूत स्वया: अप्व: सुवा: दइ। छिमि सुं मिजं वा मिसामचा मदुम्ह जुइ मखु। छिमि छम्ह नं पशु मचा मदुम्ह जुइ मखु।

15 परमप्रभुं छिमित फुक्क कथंयागु ल्वय्पाखें तापाक्क तयादी। छिमिसं मिश्रय् खंगु ग्यानपुसे च्वंगु ल्वय् वय्कलं छिमिथाय् छवयाहयादी मखु। छिमित मयय्कीपि मनूतयथाय् धा:सा छवयाहयादी।

16 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु ल्हातय् बियादीपिं फुक्क जातितयत् छिमिसं नाश यानाब्यु। इमित माया याये मते। इमि घ:तयत् पुजा याये मते, छाया:सा व हे छिमित तक्क्यकीगु जा: जुइ।

17 छिमिसं मनमनं थथे धायेफु, “थुपि जाति झीपिं स्वया: बल्ला अले झीसं गथे याना: इमित पितिनाछवये फइ?”

18 अयनं इपिं खना: ग्याये मते। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं फारो व मिश्र न्यंकं छु यानादिल व लुमकि!

19 छिमिसं अन हे थ:गु मिखां ग्यानापुसे च्वंगु महामारी खना: अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अजू चाइपुगु चिं व ज्या याना: थ:गु बल्ला:गु ल्हा: व चकंगु लप्पू छिमित पित हयादीगु दु। छिमित ख्याइपिं छिमि शन्नूतयत् नं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अथे हे यानादी।

20 उलि जक मखु इपिं मध्ये बचय् जुया: सुलाच्च्वपिं नाश मजुतले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं आतंक नं छवयादी।

21 छिपिं इपिं खना: ग्याये मते, छाया:सा छिमिगु दथुइ च्वनाच्च्वम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वर त:धम्ह व ग्यानपुसे च्वम्ह परमेश्वर ख:।

22 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थुपि जातितयत् छिमिगु न्ह्य:नेनं भतिभति याना: पितिना: छवयादी। छिमिसं इपिं फुक्कसित आ: थत्थें सिधयकाछवये फइ मखु, मखुसा छिमिगु प्यखेरं गुँपशुतयगु ल्या: अप्व: जुया: छिमिगु मभिं जुइ।

23 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं इमित छिमिगु ल्हातय् लाकादी। अले इपि नाश मजुतले इमित इतिमिति कंकातइ।

24 अले वय्कलं इमि जुजुतयत् छिमिगु ल्हातय् बियादी, अले छिमिसं पृथ्वी इमिगु नां हुयाछ्वइ। सुं छम्ह नं छिमिगु न्ह्यःने दनाच्चने फइ मखु। छिमिसं इमित नाश याइ।

25 इमि घःतयगु मूर्ति छिमिसं मिइ छवय्काब्यु। छिमिसं मूर्तिइ दुगु लुँ व वहः ल्वःवंकाः काये मते। छायाःसा व हे छिमिगु निंति तक्कंकीगु जाः जुइ। थ्व परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात घच्चाइपुगु खँ खः।

26 छिमिसं घच्चाइपुगु मूर्ति थःगु छैय् हये मते, मखुसा छिमित नं व थें नाशया लागिं देछाइ। छिपि थज्याःगु मूर्ति खनाः घच्चायेमाः, छायाःसा व नाशया लागि देछायेमाःगु खः।

8

परमेश्वरयात ल्वःमंके मते धकाः ब्यूगु ख्याच्चः

1 जिं थौं छिमित बियाच्चनागु फुक्क आज्ञा बांलाक मानय् या। अले छिपि म्वानाः छिमिगु ल्याः अप्वयावनी। अनंलि परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमि पुर्खायात पाफयाः बी धाःगु देशय् दुहां वनाः उकियात काये फइ।

2 छिमित क्वमिल्लु यायेत, छिमिगु मन स्वयेत अले वय्कःया आज्ञा मानय् याइ कि मयाइ धकाः सीकेत थुपि पिइदँ यंकं मरुभूमिया लैपुइ परमप्रभु छिमि परमेश्वर न्ह्यलुवाः जुयाः गथे यानाः छिमित हयादिल व लुमकि।

3 वय्कलं छिमित नये पित्याकादिल। अले छिमिसं व छिमि पुर्खातय्सं मस्यूगु मन्ना नकादिल। मनूत मरिं जक मखु अयनं परमप्रभुया म्हुतुं पिहां वःगु छगू छगू वचनं म्वाइ धयागु खँ थुइकाबीत थथे यानादीगु खः।☆

4 थुपि पिइदँ तक छिमिगु वसः मगू अले छिमिगु तृति मना मवः।

5 मनूतय्सं थःकाय्यात कजय् याःगु थें परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित कजय् यानादी धकाः छिमिसं सीकि।

भिंगु देश बियादीत्यंगु

6 अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरया भय कयाः वय्कःया लैपुइ हूँ अले वय्कःया आज्ञा मानय् या।

7 छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित छगू भिंगु देशय् ब्वनायंका च्वनादीगु दु। अन खुसित, मुहान व बुँगाःचां पिहां वःगु लः बैसी व पहाड जुयाः न्ह्याइ।

8 व देश छव, तछव, दाख, यःमरि, धालेसि, जैतूनया चिकं व कस्तिं जाःगु दु।

9 व देशय् छिमित अन्न मगाःमचाः जुइ मखु। अन छिमित छुं नं कम जुइ मखु। व देशयागु ल्वहं थें हे नँ न्ह्याथाय्सं दइ, अले डाँडाय् डाँडाय् सिजः यक्व दइ।

10 छिमिसं नयाः लुधने धुंकाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित भिंगु देश बियादीगुलि वय्कःयात तःधंकि।

11 होश या! परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात ल्वमंके मते, जिं थौं छिमित बियाच्च्वनागु परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञा, विधि व नियम मानय् मयासें वय्कःयात ल्वःमंके मते।☆

12 मखुसा छिपि लुधनीबलय् अले बांबांलाःगु छैय् दय्काच्च्वनीबलय्

13 छिमि फैच्चलय् व साद्रहंतय् ल्याः अप्वःया वनीबलय्, छिमिके दुगु लुँ, वहः व फुक्कं गाक्क दइबलय्

14 छिपि तःधंछु जुयाः छिमित दासत्वया देश मिश्रं पितहयादीम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात ल्वःमंके मते।

15 वय्कलं छिमित बिख दुपि सर्प व बिच्छी दुगु, लः मदुगु व गंगु बँदुगु भरायधंगु व ग्यानपुसे च्वंगु मरुभूमिया दथुं हयादिल। वय्कलं छिमिगु निंति छाःगु ल्वहँतं लः पिकयादिल।

16 मरुभूमिइ छिमित क्वमिलु यायेत व छिमिगु मन स्वयाः लिपा छिमिगु भिं यायेत वय्कलं छिमित छिमि पुर्खातय्सं मस्यूगु मन्ना नकादिल।

17 “झीगु थःगु ल्हाःया शक्ति व बलं हे थ्व धन-सम्पत्ति झीसं दय्कागु खः” धकाः छिमिसं मनमनं धायेफु।

18 अयनं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात लुमंकि! वय्कलं हे छिमि पुर्खालिसें चिनादीगु बाचा पूर्वकादीत छिमित धन-सम्पत्ति दय्केत शक्ति बियादी।

19 छिमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरयात ल्वःमंकल धाःसा अले मेपि घःतयगु ल्यु वनाः इमित पुजा व भागि यात धाःसा छिपि धात्थें नाश जुइ धकाः जिं थौं छिमित ख्याच्चः बी।

20 परमप्रभु छिमि परमेश्वरया वचन मानय् मयात धाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु न्ह्यःने हे जातितय्त नाश यानादीगु थें छिमित नं नाश यानादी।

9

परमेश्वरं छाया ग्वाहालि बियादी?

1 न्यँ, हे इस्राएल, छिपिं स्वयाः ततःधंगु व बल्लाःगु जातित अले ततःजाःगु व आकाश थ्यंक पखाः ग्वयातःगु ततःधंगु शहर त्याका कायेत छिपिं यर्दनया उखे वनेत्यंगु दु।

2 अनयापिं मनूत बल्लापिं व तःधिकःपिं अनाकीत खः। इमिगु खँ छिमिसं स्यु, अले इमिगु बारे थथे धाःगु नं छिमिसं न्यंगु दु, “अनाकीतयगु न्ह्यःने दंवने फुम्ह सु दु?”

3 अयनं थौं छिमिसं थ्व खँ बांलाक सीकि, हाना हाना च्यानाच्चंगु मि थें छिमिगु न्ह्यःने न्ह्यःने झाइम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वर हे खः। वय्कलं इमित नाश यानादी अले छिमिगु न्ह्यःने क्वत्यलादी। परमप्रभुं छिमित बचं बियादीगु थें छिमिसं इमित लिनाछवयाः याकनं हे नाश याइ।

4 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु न्ह्यःने इमित पित छवयादी धुंकाः छिमिसं थःगु मनय् थथे धाये मते, “झीगु धार्मिकतां यानाः परमप्रभुं थ्व देशय् अधिकार यायेत झीत हयादीगु खः।” अथे मखु, इपिं जातितयगु मभिगु ज्यां यानाः परमप्रभुं इमित छिमिगु न्ह्यःने लिनाछवयादी।

5 छिपिं भिपिं व नुगः यचुपिं जूगुलि इमिगु देश त्याका कायेत वनेत्यंगु मखु। अयनं इमिसं याःगु मभिगु ज्यां यानाः वय्कलं छिमि पुरखा अब्राहाम, इसहाक व याकूबलिसें पाफयादीगु खँ पूर्वकादीत परमप्रभु छिमि परमेश्वरं इमित छिमिगु न्ह्यःने लिनाछवयादी।

6 अथे जुयाः छिमिगु भिंगु ज्यां यानाः थ्व भिंगु देश परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित ल्हातय् बियादीत्यंगु मखु धकाः ध्वाथुइकि। छिपिं ला जिराहा मनूत खः।

लुयाम्ह द्रहंचाया मूर्ति लुमंकुगु

प्रस ३२

7 मरुभूमिइ छिमिसं गथे यानाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात तं चायकागु खः, व खँ लुमंकि, अले गुबलें ल्वःमंके मते। छिपिं मिश्र त्वःता वःगु दिनसें थन थ्यंकः वःगु दि तक छिमिसं परमप्रभुयागु विरोध याना हे च्वंगु दु।

8 होरेबय् नं छिमिसं परमेश्वरयात तसकं तंचायकल। अथे जुयाः वय्कलं छिमित भज्यंक नाश यानादीत्यंगु खः।

9 परमप्रभुं छिपिलिसें चिनादीगु बाचाया ल्वहं पौ कायेत जि पहाडय् थाहां वना। अले पिइन्हु व पिइचा जि व पहाडय् च्वना। जिं मरि नं मनया लः नं मत्वना।☆

10 अबलय् परमप्रभुं जितः थःगु हे ल्हातं च्वयातःगु निपा ल्वहं पौ बियादिल। उकी वय्कलं छिपि पहाडया क्वय् छथाय् मुंबलय् मिया दथुं धयादीगु खँ च्वयातःगु दु।

11 अले पिइन्हु व पिइचा बीधुंकाः परमप्रभुं बाचायागु उपि निपा ल्वहं पौ जितः बियादिल।

12 परमप्रभुं जितः धयादिल, “आः थत्थें पहाडं क्वहां हूँ, छायाःसा छं मिश्रं पित हःपि मनूत स्यनावने धुंकल। जिं इमित बियागु आज्ञा इमिसं थत्थें हे त्वःताः इमिसं मूर्ति दय्कूगु दु।”

13 परमप्रभुं जितः धयादिल, “थुपि मनूत गुलि जिराहा धकाः जिं स्यू। थुमित जिं स्वये धुन।

14 इमित नाश यायेत छं जितः पने मते। जिं इमिगु नां पृथ्वी हे मदय्काः छवये। अले छपाखें हे इपि स्वयाः तःधंगु व बल्लाःगु जाति दय्के।”

15 अथे जुयाः ल्हातय् बाचाया निपा ल्वहं पौ ज्वनाः जि पर्वतं क्वय् कुहां वया। उबलय् पहाडय् मि च्यानाच्चन।

16 अले छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया विरोधय् पाप यानाः थःगु निंति नायकाः छम्ह द्रुहंचाया मूर्ति दय्कूगु जि खना। परमप्रभुं हूँ धकाः धयादीगु लँपुयात छिमिसं थुलि याकनं त्वःतावन।

17 अथे जुयाः जिं उपि निपा ल्वहं पौ थःगु हे ल्हातं कयाः वांछवयाबिया, छिमिसं खंक हे तछ्यानाबिया।

मोशां इस्राएलीतयगु निंति इनाप याःगु

18 छिमिसं परमप्रभुया मिखाय् पाप ज्या यानाः वय्कःयात तंचाय्कूगुलि जि न्हापा थें पिइन्हु व पिइचा तक परमप्रभुया न्ह्यःने भवसुलाच्चन। जिं मरि मनया लः नं मत्वना।

19 परमप्रभुया तं खनाः जि ग्यात, छायाःसा वय्कलं तसकं तंचायाः छिमित नाश हे यानादीत्यंगु खः। अयनं उबलय् नं परमप्रभुं जिगु बिन्ति न्यनादिल।☆

20 परमप्रभु हासूनलिसे तसकं तंचायादिल, वय्कलं वयात तंम्बय् नाश यानादीत्यंगु खः। अयनं उबलय् जि हासूनया निंति नं प्रार्थना याना।

21 अनंलि जिं छिमिगु व पापं जाःगु बस्तु, छिमिसं दयकूम्ह दूहंचा कयाः मिइ छवय्काबिया, अले उकियात निनाः चुंचुं यानाः पर्वतं क्वहां वयाच्चंगु खुसिइ वांछवयाबिया।

22 छिमिसं तबेरा, मस्साह व किब्रोथ-हतावाय् नं परमप्रभुयात तंचाय्कल।☆

23 परमप्रभुं छिमित कादेश-बर्नेनं थथे धयाः छवयादिल, “वनाः जिं छिमित बियागु देश अधिकार या।” अय्त्नं छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञायागु विरोध यात। अले छिमिसं वय्कःयात पत्याः नं मया, वय्कःया खँ नं मन्यं।☆

24 जिं छिमित म्हस्यबलय्निसें हे न्ह्याबलें छिमिसं परमप्रभुया विरोध याःगु दु।

25 परमप्रभुं छिमित नाश याये धकाः धयादीगुलि परमप्रभुया न्ह्यःने जि पिइन्हु व पिइचा तक भ्वसुलाच्चवना।

26 जिं प्रार्थना यानाः धया, “हे परमप्रभु परमेश्वर, छिं ल्ययादीपिं थःगु तःधंगु बलं त्वःतकाः बल्लाःगु ल्हातं मिश्रं पित हयादीपिं थः मनूतय्त व थःगु सर्बययात नाश यानादी मते।

27 थः च्यःपिं अब्राहाम, इसहाक व याकूबयात लुमंकादिसँ। थुपिं मनूतय्गु जिराहा, मभिंगु ज्या व पापपाखे स्वयादी मते,

28 मखुसा मिश्रीतय्सं थथे खँ ल्हाइ, ‘परमप्रभुं बचं बियादीगु देशय् इमित यंके मफुगुलि अले इमित यय्कामदीगुलि वय्कलं इमित मरूभूमिइ स्यायेत यंकादिल।’

29 अय्त्नं थःगु तःधंगु बलं व थःगु चकंगु लप्पू पित हयादीपिं थुपिं मनूत छिगु हे प्रजा व छिगु थःगु हे सर्बय खः।”

10

झिगू उजं कतां कियाः हाकनं च्वयाबियादीगु

प्रस ३४:१-१०

1 उबलय् परमप्रभुं जितः धयादिल, “न्हापायागु थें कतां कियाः निपा मेगु ल्वहं पौ दय्कि, अले पहाडय् जिथाय् थाहां वा। छगः सिंयागु सनू नं दय्कि।

2 उपिं पौलय् छं तछ्याःगु न्हापायागु पौलय् च्वयातःगु खँ हे जिं च्वयाबी। अनंलि छं उपिं पौयात सनूइ तयाब्यु।”

3 अथे जुयाः जिं खयःसिंयागु छगः सनू दय्का, अले चानाः न्हापायागु निपा ल्वहं पौ थें ल्वहंयागु निपा पौ दय्का। अले थःगु ल्हातय् उपिं पौ ज्वनाः पहाडय् थाहां वना।

☆ 9:22 १:२२ प्रस १७:७; गन्ती ११:३,३४ ☆ 9:23 १:२३ गन्ती १३:१७-१४:३८; व्य १:२१,२६; हिब ३:१६

4 परमप्रभुं छिपि मुनाच्चंबलय् पहाडय् मिया दथुं छिमित बियादीगु झिगू आज्ञा न्हापा थें उपि पौलय् च्वयाः जितः बियादिल।

5 अनंलि जि पहाडं कुहां वया, अले परमप्रभुं जितः आज्ञा बियादीगु थें जि दय्कागु सनूइ उपि पौ तयाबिया। उपि उकी हे दु।

6 (इस्त्राएलीत याकानीतय्गु तुंनिसें मोसेरा तक यात्रा यात। अन हारून सित, अले वयात अन हे थुनाबिल। वया काय् एलाजारं वयागु थासय् पुजाहारीया ज्या यात।✧

7 अनं इस्त्राएलीत गुदगुदा तक न्यासि वन, अले गुदगुदां यक्व खुसिचात व बुँगाःचात दुगु योतबाताय् वल।

8 थौं तक जुया वयाच्चंगु थें परमप्रभुयागु बाचाया सनू क्वबीत परमप्रभुया न्ह्यःने च्वनाः वय्कःयागु सेवा यायेत अले वय्कःया नामय् सुवाः बीत उबलय् परमप्रभुं लेवी कुलयात ल्ययादिल।✧

9 अथे जगुलि परमप्रभुं लेवीया सन्तानतयत् मेगु इस्त्राएली कुलतयत् थें ब्व व सर्बय बियामदी। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं इमित धयादीगु थें परमप्रभु हे इमिगु सर्बय खः।)

10 न्हापा थें जि पहाडय् पिइन्हु व पिइचा तक च्वना। अले थ्वपालय् नं परमप्रभुं जिगु बिन्ति न्यनादिल अले छिमित नाश यायेगु इच्छा यानामदिल।✧

11 परमप्रभुं जितः धयादिल, “मनूतय् न्ह्यलुवाः जुयाः इमित लैपु क्यँ। जिं इमि पुर्खालिसें बी धकाः पाफयाः बचं बियागु देशय् दुहां वनाः इमिसं अन अधिकार यायेमा।”

परमेश्वरं छु यय्कादी?

12 हे इस्त्राएल, परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिसं छु याःगु यय्कादी? छिमिसं वय्कःया ग्याःभय काःगु, वय्कःया लैपुइ वंगु व वय्कःयात माया याःगु अले दुनुगलंनिसें व थःगु प्राणं वय्कःयागु सेवा याःगु यय्कादी

13 अले हानं जिं थौं छिमिगु हे भिया लागि बियाच्चवनागु परमप्रभुया आज्ञा व विधि मानय् या।

14 आकाश व दकलय् ततःजागु स्वर्ग नं, पृथ्वी व उकी दुगु फुक्कं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु हे खः।

15 अयनं छिमि पुर्खातयत् परमेश्वरं माया यानाः ल्ययादिल। अथे जुयाः मेगु फुक्क जातितय् दथुं वय्कलं छिपि, इमि सन्तानतयत् ल्ययादिल। थथे छिपि थौं तक्क नं वय्कःयागु ल्यःपि मनूत खः।

16 अथे जुयाः थथःगु मन हीकि, आवंलि जिराहा जुइ मते।

17 परमप्रभु छिमि परमेश्वर हे ईश्वरतय् परमेश्वर व प्रभुतय् नं प्रभु, अले दकलय् तःधंम्ह परमेश्वर खः। वय्कः ख्वाः स्वयाः ज्या यानामदीम्ह, घुस नयाःमदिम्ह, तःधंम्ह व भय कायेमाःम्ह परमेश्वर खः।✧

18 वय्कलं मांबौ मदुपि मस्त व भाःत सी धुकूपिन्त रक्षा यानादी अले परदेशीतयत् माया यानाः नयेगु नसा व वसः बियादी।

19 छिमिसं नं परदेशीतयत् माया यायेमाः, छायाःसा मिश्र देशय् छिपि नं परदेशी जुयाच्चंगु खः।

20 थः परमप्रभु परमेश्वरया ग्याःभय का अले वय्कःया सेवा या। वय्कः नाप नापं जु, अले वय्कःया नामय् जक पाफयेगु या।

21 वय्कः हे च्वछाये बहःम्ह छिमि परमेश्वर खः। वय्कलं छिमिगु निंति छिमिसं खंक हे तःधंगु व ग्यानपुसे च्वंगु अजू चाइपुगु ज्या यानादिल।

22 छिमि पुर्खा ला न्हयेम्ह (७०) जक मिश्रय् वंगु खः, अयनं आः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित आकाशया नगु थें अल्याख यानादीगु दु।✧

11

परमप्रभुया तःधंगु ज्या

1 परमप्रभु थः परमेश्वरयात माया या, अले वय्कःया उपदेश, आज्ञा, विधि व नियम न्ह्याबलें मानय् या।

2 थौं छिमिसं लुमंकि, छिमि मस्तय्सं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया अनुशासन, वय्कःया महिमा, बल्लाःगु ल्हाः व चक्कंगु लप्पु,

3 मिश्रया जुजु फारो व वया देश न्यंकभनं वय्कलं क्यनादीगु चिं व अजू चाइपुगु ज्या,✧

4 अले मिश्रया सेना, सल व रथतय्सं छिमित ल्यू वयाच्चंबलय् परमप्रभुं गय् यानाः लाल समुद्रया लखें इमित त्वःपुयाः न्ह्याबलेंया लागि नाश यानादिल व फुक्क खंगु व अनुभव याःगु मदु।✧

✧ 10:17 १०:१७ प्रे १०:३४; रोम २:११; गला २:६; एफि ६:९; १ तिमो ६:१५; प्रका १७:१४; १९:१६

✧ 10:22 १०:२२ उत १५:५; २२:१७; ४६:२७ ✧ 11:3 ११:३ प्रस ७:८-१२:१३ ✧ 11:4 ११:४ प्रस

5 थ्व थासय् थ्यंकः मवतले मरूभूमिइ वय्कलं छु छु यानादिल व छिमि मचाखाचातय्सं खंगु मदु।

6 रूबेनी एलीआबया काय्पि दातान व अबीरामयात इमि छैजःपिं, पाल व इमि दक्व पशुनापं गुकथं पृथ्वी थःगु म्हुतु चायकाः सकल इस्राएलीतय् न्ह्यःने हे घुतुका छ्वःगु खः व नं छिमि मचाखाचातय्सं खंगु मदु।*

7 छिमिसं धाःसा थःगु हे मिखां परमप्रभुं यानादीगु थुपिं फुक्क तःधंगु ज्या खंगु दु।

परमेश्वरयागु खँ न्यंसा भिं जुइ

8 अथे जुयाः छिमिसं जिं थौं कनाच्चनागु फुक्क आज्ञा मानय् या। अले छिपिं बल्लानाः यर्दन छिनाः अधिकार यायेत वनाच्चंगु देशयात छिमिसं थःगु याये फइ।

9 अले परमप्रभुं छिमि पुर्खालिसें इमित व इमि सन्तानतयत् बी धकाः पाफयादीगु दुरु व कस्ति बाः वयाच्चंगु देशय् छिपिं ताःई तक म्वानाच्चने फइ।

10 छिमिसं त्याकाकाये त्यंगु देश छिपिं पिहां वःगु मिश्र देश थें मच्चं। अन छिमिसं पुसा हलाः वाउँचाया क्यबय् थें तुति लः तइगु।

11 छिपिं त्याका कायेत यर्दनया उखे वनाच्चंगु देश धाःसा पहाड व ब्यासितयग्गु देश खः। अन आकाशया लखं बैँ प्याकी।

12 व देशयात परमप्रभु परमेश्वरं हे बिचाःसंचाः यानादी। दँया शुरुनिसें लिपाथ्यंक हे परमप्रभु छिमि परमेश्वरं उकियात मदिक्क हे स्वयाच्चनादी।

13 अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात माया या, अले दुनुगलनिसें व प्राणनिसें वय्कःया सेवा या धइगु जिं छिमित बियागु आज्ञायात बांलाक न्यन धाःसा,
☆

14 जिं छिमिगु देशय् न्हापांगु अले लिपांगु वा पायछिगु इलय् छवयाहये अले छिमिसं थःगु अन्न, न्ह्रगु दाखमघ व जैतूनया चिकं मुंके फइ।

15 जिं छिमि पशुतय्गु लागि ख्यलय् घाँय् बुइकाबी। छिमिसं प्वाः जाय्क नइ व लुधनी।

16 होश या! मखुसा छिमिसं धोखा नयाः मेपिं घःतय्गु ल्यू वनाः इमित पुजा यानाः भागि याइ।

17 अले परमप्रभु छिपि खना: तंचाया: बूँनं थःगु बाली मबीमा धका: वय्कलं आकाशं वइगु वा दिकादी, अले परमप्रभुं छिमित बियादीगु भिंगु देशं छिपि याकनं हे नाश जुयावनी।

18 अथे जुया: छिमिसं जिगु थुपि वचन थःगु नुगलय् व मतिइ ति अले थथःगु ल्हातय् व कपालय् चिंकथं चिनाब्यु।☆

19 छिपि थःगु छैय् च्वनीबलय्, लैय् जुइबलय्, ग्वतुलीबलय् व दनीबलय् थुमिगु बारे खँल्हाबल्हा याना: थःकाय् म्हायपिन्त स्यनेगु या।

20 उपि आज्ञा थथःगु छैया लुखा दुवाल्य् व मूध्वाखाय् च्वया: ति।

21 अले परमप्रभुं छिमि पुर्खालिसें बी धका: पाफयादीगु देशय् छिपि व छिमि मचाखाचात पृथ्वीया आकाश दत्तले म्वानाच्चनी।

22 छिमिसं जिं धयाच्चनागु आज्ञा बांलाक मानय् याना: पूवंकल, थः परमप्रभु परमेश्वरयात माया यात, वय्कःया फुक्क लैपुइ वन अले वय्कःयात मत्वःतल धाःसा,

23 परमप्रभुं उपि फुक्क जातितय्त छिमिगु न्ह्यःनं पितिनाछवयादी। अले छिपि स्वया: ततःधंगु व बल्लाःगु जातितय्त छिमिसं बुकी अले इमिगु देश अधिकार याइ।

24 छिमिसं पला: तःक्व थाय् छिमिगु हे जुइ। दच्छिनय् नेगेवया मस्भूमिनिसें उत्तरय् लेबनान तक अले पुर्बय् यफ्रेटिस खुसिनिसें पच्छिमय् भूमध्यसागर तक हे छिमिगु सिमाना जुइ।☆

25 छिमिगु न्ह्यःने सुं नं दनाच्चने फइ मखु। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बचं बियादीगुकथं छिपि वंगु दक्व थासय्यापि मनूतयगु नुगलय् छिमिगु ग्याःभय तयादी।

26 स्व, जिं थौं छिमिगु न्ह्यःने सुवा: व सरा: तयाबी।

27 छिमिसं थौं जिं बियाच्चनागु आज्ञा न्यन धाःसा छिमित सुवा: दइ।

28 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् मयासें छिमिसं मस्यूपि मेपि घःतयगु ल्यू वना: जिं थौं आज्ञा बियागु लैपुं फस्वयावन धाःसा छिमित सरा: लाइ।

29 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिपिं दुहां वनीगु देशय् छिमित हयादीबलय् छिमिसं सुवा: धाःसा गीरीज्जीम पर्वतं, सरा: धाःसा एबाल पर्वतं न्यंकि।☆

30 थुपि निगू पर्वत यर्दनया उखे, मू लैया पच्छिमपाखे, सूर्य बिनावनीगुपाखे, अराबाय् च्वनिपि कनानीतयगु देशय् गिलगालया न्ह्यःने मोरेया स्वसिमायागु लिक्क

दु धकाः छिमिसं सी हे स्यू।

31 छिपि परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीगु देश त्याका कायेत यर्दन खुसि छिनावने त्यंगु दु। छिपि व थाय्यात त्याकाः अन च्वनाच्चनीबल्य्

32 जिं थौं छिमिगु न्ह्यःने तयागु थुपि फुक्क विधि व नियम बांलाक मानय् या।

12

आराधना यायेगु छगू हे जक थाय्

1 परमप्रभु छिमि पुर्खातय् परमेश्वरं छिमित अधिकार यायेत बियादीगु देशय् छिपि म्वानाच्चंतले बांलाक मानय् यायेमाःगु विधि व नियम थुपि हे खः।

2 छिमिसं व देश त्याकाकाइबल्य् अनयापि मनूतय्सं तःजाःगु डाँडाय्, ततःमागु सिमा क्वय् व पर्वत पर्वतय् थः घःतय् पुजा याइगु थाय् छिमिसं भज्यंक स्यंकाब्यु।

3 इमिगु वेदी थुनाब्यु अले पुजा याइगु ल्वहं तछ्यानाब्यु। इमि अशेरा घःमय्जुयागु थां मिइ छवयेकाछव। इमि घःतय् मूर्ति क्वथलाब्यु अले पुजा याइगु थासं इमिगु नां हे मदय्काछव।✧

4 छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आराधना इमिसं इमि घःयात आराधना याःथें याये मते।

5 तर परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नां तयेत छिमि खलःतय् दथुं गुगु थाय् ल्ययादी व थाय्यात मा। व थासय् हे छिपि वनेगु या।

6 अन हे छिमिसं थःगु होमबलि, बलित, झिब्वय् छब्व, अले पवित्रगु देछा, भाकलया देछा व थः यःछि बलि अले सा द्रुहं, फैच्वलय्या न्हापां बूमह मचा यंकेगु या।

7 अले अन हे छिमिसं व छिमि छेंजःपिन्सं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने नयेत्वनेगु याइ। छिमिसं यायेगु फुक्क ज्याय् लसता हनी, छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सुवाः बियादीगु दु।

8 व ई वइबल्य् छिमिसं याना वयाच्चंगु थें याये मते, आः तक छिमिसं थः यःथें याना वयाच्चंगु खः,

9 छायाःसा छिपि याउँक च्वनेगु थाय् व परमप्रभु परमेश्वरं छिमित बियादीत्यंगु सर्बयलय् आः तक नं मथ्यनि।

10 छिपि यर्दन छिनाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सर्बयकथं बियादीगु देशयात त्याकाः अन न्ह्याबलेया निंति च्वनी। अले वयक्लं छिमित प्यखेरं च्वंपि शत्रुतपाखें बचय् यानाः आराम बियादी।

11 अन हे परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थासय् छिमित जिं आज्ञा बियागु छिमिगु होमबलि, मेमेगु बलित, झिब्वय् छब्व, थः यःछि बलि अले छिमिसं परमेश्वरयात बी धकाः भाकल याःगु भिंगु भिंगु देछा हजि।

12 अन हे छिमि काय् म्हाय्पिन्सं, च्यःभ्वातित व छिमि शहरय् च्वनाच्चंपि थःगु ब्व व सर्बय मदुपि लेवीया सन्तानतय्सं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु न्ह्यःने लसता हँ।

13 होश यानाच्चै! छिमिसं थःगु होमबलि छिमिसं खंगु न्ह्याथाय् नं छाये मते।

14 परमप्रभु छिमि कुलतपाखें ल्ययादीगु थासय् जक छा, अले जिं छिमित आज्ञा बियागु फुक्क ज्या अन हे या।

15 अथेसां छिमिसं थथःगु शहरय् थःत यःछि व परमप्रभु थः परमेश्वरं बियादीगु सुवाःकथं हरिण व चल्ला थें थः पशु नं स्यानाः नयेफु। शुद्ध व अशुद्ध न्ह्याम्हय्सिनं नयेफु।

16 हि धाःसा छिमिसं नये मते। उकियात लः थें बँय् प्वकाब्यु।☆

17 छिमिसं छिमिगु अन्न, न्हगु दाखमघ, जैतूनया चिकंया झिब्वय् छब्व वा सा द्रुहं, फैच्वलयया न्हापां बूमह पशु वा भाकलयागु न्ह्यागु नं देछा, थः यःछि बलि वा मेगु देछा छिमिगु थथःगु शहर दुने नये मते।

18 बरु छिपि, छिमि काय्म्हाय्पि, छिमि च्यःभ्वातित अले छिमिगु शहरय् च्वनाच्चंपि लेवीया सन्तानत नापं वयक्लं ल्ययादीगु थासय् नयेगु या। परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने छिमिसं याइगु थःपिनिगु फुक्क ज्याय् लसता हँ।

19 थःगु देशय् छिपि म्वातले लेवीया सन्तानतय् बांलाक बिचाः या।

20 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु बचंकथं छिमिगु देश तःकू यानाबी धुंकाः छिमित ला नये मास्ति वःसा थःत गुलि नये मास्ति व उलि न।

21 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थाय् छिमिगु छैनं तापाः जूसा, परमप्रभु परमेश्वरं छिमित बियादीगु सा द्रुहं वा फैच्वलय् जिं बियागु आज्ञाकथं स्यानाः थःगु शहरय् थःत गुलि यः उलि नयेफु।

22 छिमिसं हरिण व चल्लाया ला न थें हे उपि न। शुद्ध व अशुद्ध न्ह्याम्हय्सिनं व नयेफु।

☆ 12:16 १२:१६ उत ९:४; लेवी ७:२६-२७; १७:१०-१४; १९:२६; व्य १५:२३

23 तर हि गुबले नये मते छायाधाःसा हि जीवन खः, अले छिमिसं ला नापं जीवन नये मते।*

24 छिमिसं हि नये मते। उकियात लःयात थें बैय् प्वंकाब्यु।

25 छिमिसं उकियात नये मते, अले छिमिसं परमप्रभुया मिखाय् भिं ताःगु ज्या याःगुलि छिपिं व छिमि लिपायापिं सन्तानतयगु भिं जुइमा।

26 अयनं छिमिसं देछा व भाकलयागु देछा कयाः परमप्रभुं ल्ययादीगु थासय् हुँ।

27 छिमिसं थःगु होमबलिया ला व हि परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु वेदीइ छा। बां ब्यगुया हि परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु वेदीया लिकसं प्वंकाबीमाः, ला धाःसा छिमिसं नयेफु।

28 जिं छिमित बियागु आज्ञा बांलाक न्यँ, अले छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात यःगु ज्या याःगुलि छिमिगु व छिमि सन्तानतयगु भिं जुइ।

29 छिमिसं लिनाछवये त्यपिं जातितयत् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु न्ह्यःनेन नाश यानादी। अथे जूसां छिपिं इमिगु देशय् च्वनीबलय्

30 होश यानाच्चै! मखुसा इपिं नाश जुइ धुंकाः छिपिं नं इपिं थें जालय् तक्कनी। “इमिसं थः घःतयत् पुजा याःगु थें जिमिसं नं याये धकाः धयाः इमि घःतयगु बारे न्यनेकने याये मते।”

31 छिमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरया आराधना इमिसं इमि घःयात आराधना याःथें याये मते, छायाधाःसा इमि घःतयत् पुजा याइबलय् इमिसं परमप्रभुयात मयःगु फुक्क कथंयागु घच्चाइपुसे च्वंगु ज्या याइ। इमिसं थःकाय् म्हायपिन्त तक नं थः घःतय् लागिं मिइ तयेगु याः।

32 जिं छु छु आज्ञा बियागु दु उपिं फुक्क बांलाक मानय् या। उकी छुं तने नं मते लिकाये नं मते।*

13

पुजा मयायेत ख्याच्चः

1 छिमिगु दथुइ सुं अगमवक्ता वा म्हगसय् म्हनीम्ह मनू वयाः छिमित छुं चिं वा अजू चाइपुगु ज्या जुइगु खँ कन धाःसा

2 अले वं धाःगु चिं व अजू चायापुगु ज्या जुइ धुंकाः “छिमिसं म्हमस्यूपिं घःतयगु ल्यू वनाः इमित पुजा याये नु” धकाः वं धाल धाःसा

☆ 12:23 १२:२३-२४ लेवी १७:१०-१४

☆ 12:32 १२:३२ व्य ४:२; प्रका २२:१८-१९

3 छिमिसं व अगमवत्ता वा म्हगसय् म्हनीम्ह मनूयागु खँ न्यने मते। व ला परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिसं थःगु प्राणं वय्कःयात माया या कि मया धकाः मन स्वयादीगु खः।

4 छिपिं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु जक ल्यल्यु वनेमाः। वय्कःया भय कायेमाः। वय्कःया खँ न्यँ, वय्कःया आज्ञा मानय् या, वय्कःयात सेवा या, अले वय्कःयात त्वःते मते।

5 व अगमवत्ता वा म्हगसयया खँ कनीम्ह मनूयात स्याना हे छवयेमाः। छायाधाःसा वं छिमित दासत्वया देश मिश्रं पित हयादीम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वरं आज्ञा बियादीगु लँपुपाखें हीकाः वय्कःया विरोध यायेगु स्यनेत कुतः यात। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।

6 छिमि थः हे दाजुकिजा, काय्म्ह्वाय्, कलाः वा मिलय् जूम्ह पासां “छिमिसं व छिमि पुर्वातय्सं म्हमस्यूपि घःतय्त पुजा याये नु” धकाः छिमित हेय्कल धाःसा

7 इपिं छिमिगु जःखः च्वनिपिं मनूतय् घःत जुइमा वा तापापिं जुइमा अले देशया छगु कुन्चाय्निसें मेगु कुन्चा तकयापिं जुइमा

8 व हेय्कूम्हयसिगु खँ न्यने मते! छिमिसं वयात दया याये मते, छिमिसं वयात त्वःते मते वा वयात रक्षा याये मते!

9 व मनूयात स्याना हे छव! वयात स्यायेत वयागु खँ न्यंम्ह मनूखं दकलय् न्हापा ल्वहँतं कय्केमाः। अले लिपा सकलें मनूतय्सं ल्वहँतं कय्केमाः।

10 वयात ल्वहँतं कय्काः स्यायेमाः, छायाधाःसा वं छिमित दासत्वया देश मिश्रं पित हयादीम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वरपाखें हीकाः मेखेपाखे यंकेगु कुतः यात।

11 थथे जूगुलि सकल इस्त्राएलीत थ्व खँ न्यनाः ग्याइ, अले थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुइ गुबलें याइ मखु।

12 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित च्वनेत बियादीगु गुगुं शहरय्

13 छिमिगु दथुं मभिपिं पिहां वयाः थःगु शहरयापिं मनूतय्त “इमिसं न्हापा म्हमस्यूपिं घःतय्त पुजा याये नु” धकाः हेय्कूगु दु धइगु खँ छिमिसं न्यनेदत धाःसा

14 छिमिसं बांलाक न्यनेकने या, उकियात दुवालाः स्व। अले अज्याःगु घच्चाइपुस्से च्वंगु ज्या धाथें जूगु खःसा अले दसि लुल धाःसा

15 छिमिसं व शहरय् च्वपिं मनूतय्त तरवारं स्यानाछ्व, अले व शहरयात नाश यानाब्यु। अन दुपिं सा द्रुहं नापं फुक्कसित तरवारं स्यानाछ्व।

16 अनयागु फुक्क मालसामान शहरया लाछिइ मुंकाः व शहर व मालसामानयात छवय्काब्यु। परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु निंति व होमबलि थें जुइ। व शहर

नह्याबलेया लागि भस्म जुया हे च्वनेमाः। उकियात हानं दय्के मते।

17 थथे देछाय् मज्यूगु छुं नं यंके मते। थथे याःसा परमप्रभुया तं क्वलानाः वय्कलं छिमित दया माया यानाः छिमि पुर्खालिसें पाःफयादीगु थें छिमिगु ल्याः अप्वः दय्काबी।

18 परमेश्वरयागु वचन न्यनाः थौं जिं धयाकथं वय्कःया फुक्क आज्ञा मानय् यात वा परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात यःगु ज्याखँयात धाःसा थ्व जुइ।

14

मेपिं जातितयसं थें दुखं मच्चनेगु

1 छिपिं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया मनूत खः। सिनावंम्ह मनूया लागि दुखं च्वनीबलय् छिमिसं थःगु म्हय् घाः याये मते अथवा मेपिंसं याःथें छयंया न्ह्यःने च्वंगु सँ खाये मते।☆

2 छाय्धाःसा छिपिं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया लागिं छगू पवित्र जाति खः। परमप्रभुं पृथ्वीइ दुपिं जातितपाखें छिमित थः विशेष मनूत, मू वंगु सम्पत्ति जुइत ल्ययादीगु दु।☆

शुद्ध व अशुद्ध पशुत

लेवी ११:१-४७

3 छिमिसं घच्चाइपुगु छुं नये मते।

4 छिमिसं नये ज्यूपिं पशुत थुपिं हे खः — द्रुहं, फै, दुगु,

5 चल्ला, धलयसा, हरिण, चिधिकःपिं चल्ला, गुँ दुगुचा, साबर दुगुचा, याःसा व गुँफै।

6 पशुत मध्ये तुतिख्वः बाःपिं व लिन्हायाः नइपिनिगु ला छिमिसं नये ज्यू।

7 अय्तं तुतिख्वः मबाःसां लिन्हायाः नइपिं थुपिं नये मते — ऊँट, खराचा व शापान*। थुपिं लिन्हाया नइपिं खःसां, थुपिं छिमिगु लागि अशुद्ध खः।

8 फा नं अशुद्ध खः, छाय्धाःसा वयागु तुतिख्वः ला बाः अय्सां वं लिन्हायाः मनः। छिमिसं इमिगु ला नये मते, इमिगु सीम्ह नं थी मते।

9 लखय् च्वनिपिं पपू व बिखू दुपिं जन्तुत धाक्व छिमिसं नये ज्यू।

10 पपू व बिखू मदुपिं छिमिसं नये मते। उपिं छिमिगु लागिं अशुद्धपिं खः।

☆ 14:1 १४:१ लेवी १९:२८; २१:५ ☆ 14:2 १४:२ प्रस १९:५-६; व्य ४:२०; ७:६; २६:१८; तीत २:१४; १

प्र २:९ * 14:7 १४:७ शापान हिमालय् दइम्ह तःधिकःम्ह छुं थें च्वम्ह छम्ह पशु

- 11 छिमिसं शुद्धपिं झंगःत नये ज्यू।
 12 अयुनं छिमिसं थुपिं नये मते — तःधिकःम्ह इमा, गिद्ध, हाकुम्ह गिद्ध,
 13 ह्याउम्ह बाय्चा, हाकुम्ह बाय्चा, थीथी कथंयापि सतांचा,
 14 फुक्क कथंयापि सक्क,
 15 तसक्क हालिम्ह न्हिकांझंगः, हुचिल, समुद्री झंगः, फुक्क कथंयापि बाज
 16 चिधिकःम्ह न्हिकांझंगः, तःधिकःम्ह न्हिकांझंगः व तुयुम्ह न्हिकांझंगः
 17 सीम्ह नइम्ह गिद्ध, हाडगील, लः क्वः,
 18 सारस, फुक्क कथंयापि ब्वह झंगः, कल्कि झंगः व चिकंलापा।
 19 अले पपू दुपिं फुक्क कीचात छिमिगु लागि अशुद्धपिं खः उपिं नये मते।
 20 अयुनं पपू दुपिं दक्क शुद्धपिं छिमिसं नये ज्यू।
 21 थःगु कालं सीम्ह पशुयात छिमिसं नये मते, छिमिसं छिमिगु शहरय् च्वंम्ह
 सुं परदेशीयात व नयेत बी ज्यू वा सुं मेपि परदेशीतयगु ल्हातय् मी फु। छिपिं धाःसा
 परमप्रभु छिमि परमेश्वरया लागिं छगू पवित्र जाति खः।✧
 च्वलय्या मचायात वया मांया दुई दय्के मते।

झिब्वय् छब्ब छायेगु

- 22 दँय्दसं बुँइ सःगु फलया झिब्वय् छब्ब अलग तयाति।✧
 23 परमप्रभुं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थासय् जक थःगु अन्न, दाखमघ, जैतून
 चिकंया झिब्वय् छब्ब व थः सा दूहं व फैच्वलय्या न्हापां बूपिं मस्तयत् वय्कःया
 न्ह्यःने नयेगु या। छिमिसं वय्कःयात न्हाबलें हनाबना तयेगु सय्केत थथे यायेगु या।
 24 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थाय् छिमिगु थासं तापानाः
 छिमिसं वय्कलं सुवाः बियादीबलय् झिब्वय् छब्ब यंके मफुत धाःसा
 25 थःगु झिब्वय् छब्ब वहः कयाः म्यु, अले व वहः थःगु ल्हातय् ज्वनाः परमप्रभु
 छिमि परमेश्वरं ल्ययादीगु थासय् हूँ।
 26 थःत यःकथं सा दूहं, फैच्वलय्, दाखमघ वा थ्वँ, न्हागु हे जूसां व हे वहलं
 न्यानाः थः छैजःपिं नापं छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने नयाः लसता हूँ।
 27 छिमिगु शहरय् च्वनिपिं लेवीया सन्तानतय् बांलाक बिचाः या, छायाःसा
 इमिके थःगु ब्वः व सर्बय् मदु।
 28 स्वदँ स्वदँ फुइबलय् छिमिसं व दँया बालियागु फुक्क झिब्वय् छब्ब शहरया
 धुकुतिइ तयाब्यु।

29 अले छुं ब्व व सर्बय मदुपि लेवीया सन्तानत, परदेशीत, मांबौ मदुपि वा भाःत सी धुंकूपि वयाः प्वाजायक नयेमा, अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु फुक्क ज्याय् छिमित सुवाः बियादीमा।

15

त्यासा त्वःतेगु दँ

लेवी २५:१-७; प्रस २३:१०-११

1 न्हयदँ न्हयदँ फुइबलय् छिमिसं त्यासा त्वःताबीमाः।

2 व थुकथं यायेमाः, सुं मनुखं मेम्ह इस्राएलीयात त्यासा ब्यूगु दुसा वं उकियात त्वःताबीमाः। वं त्यासा लित कायेगु कुतः मयायेमाः। छायाःसा थ्व दँय् त्यासा त्वःताब्यु धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु।

3 परदेशीयाके धाःसा कर यानाः काये फु अयनं दाजुकिजापिन्त बियागु त्यासा लित मकासँ त्वःताबीमाः।

4 अथे जसाः छिमिगु दथुइ सुं नये मखंपि जुइ मखु छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सर्बयकथं त्यासा कायेत बियादीत्यंगु देशय् सुवाः बियादी।

5 छिमिसं छिमि परमप्रभुयागु वचन बांलाक न्यन धाःसा अले जिं छिमित कनेगु आज्ञा बांलाक मानय् यात धाःसा

6 वयकःया थःगु बचंकथं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सुवाः बियादी अले छिमिसं यक्व जातितय्त त्यासाबी। छिमिसं धाःसा त्यासाकाये मालि मखु। अले छिमिसं यक्व जातितय्त शासन याइ, अयनं इमिसं छिमित शासन याये खनि मखु।

7 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशया शहरय् छिमि इस्राएलीतय् सुं नये मखंसा छिमिसं वयात बीत नुगः स्याके मते।☆

8 बरु वयात छु छु माःगु खः नुगः मस्याकुसँ त्याये ब्यु।

9 होश या! सुं मनुखं त्यासा त्वःतेगु न्हयगुगु दँ वइन धकाः मभिगु बिचाः नुगलय् तयाः थः गरीब दाजुकिजायात छुं मबिल धाःसा व गरीबम्हयसिनं परमप्रभुयाथाय् छंगु विरोधय् इनाप याइ, अले छन्त पापया द्रुपं लाइ।

10 छिमिसं वयात धाथें हे ब्यु, वयात बीबलय् छिमिगु नुगः मस्यायेमाः छायाःसा थुकिं यानाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं फुक्क ज्याय् व छिमिसं ल्हाः तइगु फुक्क खँय् सुवाः बियादी।

11 देश्य नये मखंपि न्ह्याबलें दइ। अथे जुयाः जिं छिमित धयाच्चनागु दु, थःगु देश्य च्वंपि गरीबपि व मगाःमचाःपि मनूतयत् नुगः मस्याकुसें ब्यु।☆

इस्त्राएली दासतयत् त्वःताबीगु

प्रस २१:१-११

12 छिमि सुं हिब्रू दाजुकिजा वा तताकेहेंनं थःत थःमहं छिमिगु ल्हातय् मिल अले वं खुदें तक छिमिगु सेवा यात धाःसा न्हयदुँ क्यनीबलय् वयात त्वःताछवयेमाः।☆

13 छिमिसं वयात त्वःताछवइबलय् खालि ल्हाः छवये मते।

14 छिमिसं थःगु फैच्वलयपाखें, थःगु खलां व थःगु दाखतिसिगु सालं नुगः मस्याकुसें वयात ब्यु। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित गज्याःगु सुवाः बियादीगु दु, वकथं हे वयात ब्यु।

15 मिश्रय् छिपि दास जुयाच्चंबलय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित त्वःतकाहयादीगु खँ लुमंकि। अथे जुयाः थौं जिं छिमित थ्व आज्ञा बी।

16 अयनं छिमि च्यलं छन्त व छिमि छँजःयात माया यानाः छिपिलिसें लयतायाः “छिमित त्वःतावने मखु” धकाः धाल धाःसा

17 वयात लुखाय् यंकाः छपु नतूचा कयाः वयागु न्हयपंप्वाः खनाब्यु। अले व म्वातले छिमि च्यः जुइ। थः भ्वातिंयात नं अथे हे या।

18 च्यःयात त्वःतावने बीत थाकु चाये मते। छायाःसा ज्याला कयाः ज्या याइम्ह ज्यामिनं काइगु ज्यालाया निदुगं मूया ज्या वं खुदँय् यात। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित फुक्क ज्याय सुवाः बियादी।

न्हापा बूम्ह पशु छायेगु

19 छिमि सा द्रुहं व फैच्वलयया न्हापां बूम्ह न्ह्याम्ह बाजात नं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया निति अलग तयेमाः। छिमि न्हापां बूम्ह द्रुहंचायात छुं ज्याय छ्यले मते। अले न्हापां बूम्ह फैया सँ खाये मते।☆

20 परमप्रभुं ल्ययादीगु थासय् वक्कःया न्ह्यःने छिमिसं थः छँजःपिलिसें दँयदसं वयागु ला नयेगु या।

21 सुं पशु लंग्रा वा मिखा मखंम्ह जूसा वा मेगु छुं कथंया ख्वं वयाके दुसा वयात परमप्रभु छिमि परमेश्वरया लागि बां बी मते।

☆ 15:11 १५:११ मत्ती २६:११; मर्क १४:७; यूह १२:८

☆ 15:12 १५:१२-१८ लेवी २५:३९-४६

☆ 15:19 १५:१९ प्रस १३:१२

22 थःगु हे शहरय् व नयेगु या। हरिण व चल्लाया ला नः थें नियमकथं शुद्ध वा अशुद्ध मनुखं व नये ज्यू।

23 छिमिसं हि धाःसा नये मते। उकियात लः थें बँय् प्वंकाब्यु।✧

16

छुत्काराया नखः

प्रस १२:१-२०; लेवी २३:५-८; गन्ती २८:१६-२५

1 आबीब लायात लुमंकाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु छुत्काराया नखः हनेगु या, छायाधाःसा आबीब लाय् हे वय्कलं छिमित चान्हय् मिश्रं पित हयादीगु खः।

2 छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात वय्कलं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थासय् छुत्काराकथं फैच्चलय् व साद्रहंपाखें बां ब्यु।

3 व नापं सोडा दुगु मरि नये मते। न्हयन्हु तक सोडा मतःगु मरि धाःसा नयेगु या, थ्व दुःखया मरि खः। छायाधाःसा मिश्रं छिपि हथाय् चाचां वःगु खः। मिश्रं पिहां वःगु छिमिसं जिवंकाछि लुमंका तयेत थ्व नयेमाःगु खः।

4 न्हयन्हु तक छिमिगु देशय् सुनानं सोडा थःगु छेंय् तये मते। न्हापांगु न्हिया बहनी बां ब्यूम्ह पशुया ला सुथय् जुइ न्ह्यः तं फुकेमाः, छकुचा नं ल्यंकातये मते।

5 छुत्काराया नखःयाम्ह पशुयात छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु छुं नं शहरय् बां बी मते।

6 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नां तयेत ल्ययादीगु थासय् जक बां बीगु या। आबीब लाया सूर्य बिनावनीगु इलय्, छिपि मिश्रं पिहां वःगु लुमंकाः हनीगु दिनय् छुत्काराया पशु बां ब्यु।

7 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं ल्ययादीगु थासय् हे व पशुया ला छुयाः न। अले सुथय् थथःगु छेंय् लिहां हँ।

8 खुन्हु तक सोडा मतःगु मरि न, अले न्हयन्हु खुन्हु परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात आराधना यायेत पवित्र मुँज्या या। उखुन्हु छुं ज्या याये मते।

सामाज्याया नखः

प्रस ३४:२२; लेवी २३:१५-२१; गन्ती २८:२६-३१

9 सःगु बाली ईचां लयेगु ज्या शुरु यायेगु इलनिसें न्हय्वाः ल्याःखा।

✧ 15:23 १५:२३ उत ९:४; लेवी ७:२६-२७; १७:१०-१४; १९:२६; व्य १२:१६,२३

10 अले परमप्रभु थः परमेश्वरं छिमित बियादीगु सुवाःकथं थः यःछिं बलि छायाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरया निति सामाज्याया नखः हनेगु या।

11 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नांया लागिं च्वनेगु ल्ययादीगु थासय् छिपिं, छिमि काय्म्ह्वाय्पिं, दास दासी, शहरय् च्वंपिं लेवीया सन्तानत, परदेशीत, मांबौ मदुपि मस्त व भाःत सी धुंकूपि मिस्त, फुक्कसिनं थः परमेश्वरया न्ह्यःने लसता हँ।

12 छिपिं मिश्रय् दास दासी जुयाच्चंगु खः धइगु खँ ल्वःमंके मते अले थुपि नियम बांलाक मानय् या।

बल्चाबायया नखः

लेवी २३:३३-४३; गन्ती २९:१२-३८

13 थःगु खला व दाख तिसीगु थासं फुक्क मुंके धुंकाः छिमिसं न्हयन्हु तक बल्चाबायया नखः हनेगु या।

14 छिपिं, छिमि काय्म्ह्वाय्पिं, दास दासी अले छिमिगु शहरय् च्वनिपिं लेवीया सन्तानत, परदेशीत, मांबौ मदुपि मस्त व भाःत सी धुंकूपि मिस्त फुक्कसिनं नखःबलय् लसता हँ।

15 वय्कलं ल्ययादीगु थासय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरया लागिं न्हयन्हु तक नखः हनेगु या। छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु फुक्क बाली व ज्याय् छिमित सुवाः बियादी अले छिपिं लयताया च्वँ।

ल्ययादीगु थासय् स्वंगू तःधंगु नखः

16 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं ल्ययादीगु थासय् दँय् स्वक्वः छिमि मिजंत धाक्व वय्कःया न्ह्यःने खनेदः वनेमाः, सोडा मतःगु मरिया नखःबलय्, सामाज्याया नखःबलय् अले बल्चाबायया नखःबलय् परमप्रभुया न्ह्यःने सुं नं खालि ल्हातं वने मते।

17 छिमि फुक्क मनूतय्सं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीगु सुवाःकथं थथःगु देछा छायेमाः।

न्याय बीगु ज्या

18 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीगु छिमिगु फुक्क शहरय् थथःगु कुलकथं न्याय याइपिं व मेपिं हाकिमत ल्य। इमिसं मनूतय्गु न्याय खःकथं यायेमाः।

19 इमिसं सुयागु पंलिनाः ज्या मयायेमाः। घुस मनयेमाः छायाःसा घुसं मनूतय् कां यानाबी अले भिम्ह मनूया बचंयात हीकाबी।✧

20 खःगु खँया जक ल्यू हूँ। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीगु देशयात त्याकाकयाः छिपिं म्वानाच्चवेने फइ।

ल्वहं वा सिँया मूर्ति धमस्वाकेगु

21 छिमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरया निंति दयकूगु वेदीया लिक्क अशेरा घःमयजुया सिँया थां धस्वाके मते।☆

22 छिमिसं पुजा याइगु ल्वहं धस्वाके मते। परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात थ्व तसकं मयः।☆

17

मेपिं घःतयूत पुजा याइपिन्ति स्याना छवयेगु

1 छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात छुं खू दुम्ह वा ख्वं दुम्ह द्रहं वा फै बां बी मते। छायाःसा वय्कःयात थ्व घच्चाइपुगु खँ खः।

2 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु शहरय् छिमिगु दथुइ च्वनीम्ह सुं मिसा वा मिजंनं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु मिखाय् मभिंगु ज्या यानाः बाचायात त्वाथुलाः

3 जिगु उजं मानय् मयासें घःत वा सूर्य, तिमिला वा आकाशया नगुतयगु पुजा याःगु दुसा वा इमित भागि याःगु दुसा,☆

4 अले थ्व खँ छिमित कन धाःसा वा छिमिसं न्यनेदत धाःसा उबलय् छिमिसं बांलाक न्यनेकने या। धातर्थे इस्त्राएलय् थज्याःगु घच्चाइपुस्से च्वंगु ज्या जूगु हे खःसा,

5 सु मिसा वा मिजंनं थज्याःगु मभिंगु ज्या याःगु खः, व मिसा वा मिजंयात शहरया मू ध्वाखाय् हयाः ल्वहँतं कय्काः स्या।

6 स्याना छवयेमाःम्ह मनूयात निम्ह वा स्वम्ह मनूया साक्षी जक स्या, छम्ह हे जक मनूया साक्षी वयात स्याये मते।☆

7 वयात स्यायेत दकलय् न्हापालाक साक्षीतय्सं ल्वहँतं कय्केमाः। अनंलि मेपिं मनूतय्सं वयात ल्वहँतं कय्केमाः। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।☆

तसकं थाकुगु मुद्दा

☆ 16:21 १६:२१ प्रस ३४:१३ ☆ 16:22 १६:२२ लेवी २६:१ ☆ 17:3 १७:३ प्रस २२:२० ☆ 17:6 १७:६ गन्ती ३५:३०; व्य १९:१५; मत्ती १८:१६; २ कोर १३:१; १ तिमो ५:१९; हिब १०:२८ ☆ 17:7 १७:७ १ कोर ५:१३

8 छिमिगु शहरय् मनू स्याःगु मुद्रा, सम्पत्तिया मुद्रा वा कचवं, ल्वापुख्यापुया मुद्रा क्वःछियेत थाकुल धाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं ल्ययादीगु थासय् हूँ।

9 लेवी पुजाहारीतय्थाय् व उबलय्याम्ह न्यायकर्तायाथाय् वनाः न्यनेकने या अले वं क्वःछिनाबी।

10 परमप्रभुं ल्ययादीगु थासय् इमिसं छिमित छु छु खँ धाल वकथं हे या, अले इमिसं स्यंगु नियमकथं जु।

11 इमिसं छिमित स्यंगु नियम व क्वःछिनाब्यूगु खँकथं छिमिसं ज्या या। इमिसं छु धाल उकि जव खव फहिले मते।

12 सुं मनुखं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु सेवा यायेत च्वनाच्वनीम्ह न्यायकर्ता वा पुजाहारीयात क्वह्यंकल धाःसा वयात स्यानाछ्व। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।

13 थ्व न्यनाः सकलें मनूत ग्याइ अले हानं क्वह्यंकी मखु।

जुजुतयत आऱा

14 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीगु देशय् वनाः उकियात त्याकाकयाः अन च्वनाः छिमिसं “जिमि प्यखेरं च्वनिपि फुक्क जातितय्सं थें छम्ह जुजु दय्के” धकाः धाल धाःसा☆

15 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मनूयात हे छिमिसं जुजु दय्कि। छिमिगु दथुं हे सुं छम्हसित थः जुजु ल्ययेमाः। इस्राएली मखुम्ह परदेशीयात थः जुजु दय्के मते।

16 व जुजुं यक्व सलत नं मतयेमाः, वा यक्व सल दयेमाः धकाः मनूतय्त मिश्रय् मछ्वयेमाः। छायाःसा “व लैपु हाकनं लिहां वने मते” धकाः परमप्रभुं धयादीगु दु।☆

17 वं थःके यक्व कलाः मतयेमाः, मखुसा वयागु मन मखुगु लैय् वनी। वं थःगु लागिं लै, वहः यक्व ममुंकेमाः।☆

18 व जुजु जुयेवं लेवी पुजाहारीतय्के दुगु थ्व नियम कयाः थूतुलातःगु भौतय थःगु ल्हातं च्वयेमाः।

19 थ्व वयाके दयेमाः, वं परमप्रभु थः परमेश्वरया ग्याःभय कायेत अले थ्व नियमया खँ व थुपि विधि बांलाक मानय् यायेगु सय्केत थुकियात जिंवकाछि ब्वनेगु यायेमाः।

☆ 17:14 १७:१४ १ शमू ८:५ ☆ 17:16 १७:१६ १ राज १०:२८; २ इति १:१६; ९:२८ ☆ 17:17

१७:१७ १ राज १०:१४-२२, २७; ११:१-८; २ इति १:१५; ९:२७

20 थुकिं वयात थः दाजुकिजापिं स्वयाः तःधं भापिके बी मखु। अले व्यवस्थापाखें फहिला जव खव वनेबी मखु। थुकथं वं व वया सन्तानं जुजु जुयाः ताःई तक इस्राएल्य् शासन याइ।☆

18

पुजाहारी व लेवीया सन्तानतयगु ब्व

1 लेवी पुजाहारीतयत्, धात्थें हे फुक्क लेवी कुलयात, मेपि इस्राएलीतयत् थें बूँ दइ मखु। इपिं परमप्रभुयात छाःगु विशेष देछा नयाः म्वाइ। व हे इमिगु ब्व खः।

2 इस्राएलया मेगु कुलतयत् थें इमित सर्वय दइ मखु। परमप्रभुं बचं बियादीगु थें वय्कः हे इमिगु सर्वय खः।☆

3 सा द्रहं वा फैच्वलय् बां बीबलय् मनूतय्सं पुजाहारीतयत् ब्वहः, निपां न्यताः अले आतापुति बीमाः। पुजाहारीतयगु ब्व थ्व हे खः।

4 अनन्, न्हूगु दाखमघ, जैतूनया चिकं व फैया न्हापां चाःगु सँ छिमिसं पुजाहारीतयत् बीमाः।

5 छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमि फुक्क कुलया दथुं लेवी कुलयात परमप्रभुया नामं दनाः सेवा यायेत न्ह्याबलेया लागि ल्ययादीगु दु।

6 सुं लेवीया सन्तान थः च्वनाच्चंगु शहर त्वःताः परमप्रभुं ल्ययादीगु थासय् सेवा याये मंदयाःवल धाःसा

7 अन परमप्रभुया न्ह्याःने सेवा याइपिं मेपि सकल लेवीया सन्तानतय्सं थें वं नं परमप्रभु थः परमेश्वरया नामय् सेवा याये ज्यू।

8 वयाके थः छैजःया सम्पत्ति मियाः वःगु ध्यबा दुसां वयात बलि ब्यूगु व देछाःगुपाखें बराबर भाग दइ।

घच्चाइपुगु ज्या मयायेगु

9 परमप्रभुं छिमित बियादीगु देशय् छिपिं थ्यने धुंकाः अन च्वनिपिं जातितय्सं याइगु घच्चाइपुस्से च्वंगु ज्या सय्का सीकाकाये मते।

10 थःकाय् वा म्हाय्यात मिइ बलि छाइम्ह, साइत स्वइम्ह, जादु क्यनीम्ह, छुक विछुक धाइम्ह, बोक्सी ज्या याइम्ह,☆

☆ 17:20 १७:२० व्य ३१:११-१२ ☆ 18:2 १८:२ गन्ती १८:२० ☆ 18:10 १८:१० प्रस २२:१८; लेवी

11 तन्त्रमन्त्र याइम्ह, सीक दुबिना वइम्ह मनू, झॉक्री ज्या याइम्ह व सी धुंकूम्ह मनूयाके सल्लाह काइम्ह मनू छिमिगु दथुइ मदयेमाः।☆

12 थज्याःगु ज्या याइम्ह मनू परमप्रभुयात घच्चाइपुस्से च्वंम्ह खः। थुपि घच्चाइपुस्से च्वंगु चलनं यानाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं उपि जातितय्त् छिमिगु न्ह्यःनेनं पितिना छवयादी।

13 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु न्ह्यःने छिपिं द्रं मदुपि जुइमाः।☆

मोशा थें ज्याःम्ह अगमवक्ता

14 छिमिसं त्याके त्यंपि जातित जादु मन्त्र याइपि व लिपाया खँ धाइपि मनूतय्गु खँ न्यनीपि खः। छिमित धाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अथे याकेबी मखु।

15 परमप्रभु परमेश्वरं जितः थें छिमि इस्राएली दाजुकिजापि मध्ये छम्हय्सित अगमवक्ता ल्ययादी। वय्कलं धाःगु फुक्क खँ छिकपिन्सं न्यनेमाः।☆

16 होरेबय् छिपिं मुंबलय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात छिमिसं थथे धकाः इनाप यात “झीसं आवंलि परमप्रभु झी परमेश्वरयागु सः न्यने म्वालेमा, अले थ्व तःधंगु मि नं स्वये म्वालेमा, मखुसा झीपिं सिनावनी।”

17 परमप्रभुं जितः धयादिल, “इमिसं धाःगु खँ बांलाः,

18 जिं इमि इस्राएली दाजुकिजातय् दथुं छ थें ज्याःम्ह छम्ह अगमवक्ता दय्के। जिं जिगु खँ वयागु म्हतुइ तयाबी, अले वं जिं धयागु आज्ञा इमित कनाबी।

19 सुं मनुखं व अगमवक्तां जिगु नामय् न्ववाःगु जिगु वचन मन्यन धाःसा जिं थःम्हं हे वयागु ल्याःचाः काये।☆

20 अयनं जिं आज्ञा मबियागु वचन जिगु नामय् न्ववाइम्ह वा मेपिं घःतय्गु नामय् न्ववाइम्ह अगमवक्तायात स्याना छवयेमाः।”

21 छिमिसं थःथवय् थथे धायेफु, “सुं अगमवक्ताया वचन परमप्रभुपाखें वःगु खः कि मखु धकाः जिमिसं गथे यानाः सीकेगु?”

22 सुं अगमवक्तां परमप्रभुया नामय् न्ववाःगु खँ मजुसा व खँ परमप्रभुं धयादीगु मखु, व खँ व अगमवक्तां तःधंछु जुयाः धाःगु खः। छिपिं व खनाः ग्याये मते।

19

शरण बीगु शहर

गन्ती ३५:९-२८; यहो २०:१-९

☆ 18:11 १८:११ लेवी १९:३१

☆ 18:13 १८:१३ मत्ती ५:४८

☆ 18:15 १८:१५ प्रे ३:२२; ७:३७

☆ 18:19 १८:१९ प्रे ३:२३

1 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशया जातितयत् नाश यानादीबलय् अले इमिगु शहर व छँ छिमिसं कया: छिपि अन च्वनीबलय्

2 छिमिसं थःगु लागि परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अधिकारय् बियादीगु देशया दथुइ स्वंगू शहर अलग या।

3 सुयातं स्याःम्ह मनु अपुक बिस्सुं वनेत परमप्रभु छिमि परमेश्वरं सर्बयकथं छिमित बियादीत्यंगु देशयात स्वब्व थलाः उपि शहरय् वनीगु लँ नं दय्कि।

4 थः जःलाखःलायात मसीसैं वा ईख मदुसैं स्यानाब्यूमह मनु बचय् जुइत अन बिस्सुं वनेगु बारे थज्याःगु नियम दु।

5 गथेकि निम्ह मनुत सिं पालेत गुँइ वनेफु। सिमा पाःबलय् ज्वनेगु चुं पा कुतुवनाः छम्हसित लात अले व सित धाःसा मेम्ह मनुखं थुपि शहर मध्ये छगुलिइ बिस्सुं वनाः थःत बचय् याये फइ।

6 वयात लँपु तापाः जुइ मज्यु, मखुसा हिया बदला काःवःम्हयसिनं लँय् नापलाकाः वयात तंम्बय् स्यानाबी। व मनु स्याना छवयेमाःम्ह धाःसा मखु छायाधःसा वयागु थः जःलाखःलालिसैं छुं ईख मदु।

7 अथे जुयाः थःगु निति स्वंगू शरण बीगु शहर अलग या धकाः जिं छिमित धया।

8 परमप्रभु परमेश्वरं छिमि पुर्खालिसैं पाफयाः बचं बियादीकथं छिमिगु देश तःकू यानादीबलय् अले वय्कलं इपिलिसैं बचं बियादीगु फुक्क देश बियादीबलय्

9 जिं थौं बियागु आज्ञाकथं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात माया यात अले वय्कःया लँपुइ न्ह्याबलें वन धाःसा छिमिसं मेगु नं स्वंगू शहर अलग या।

10 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सर्बयकथं बियादीगु देशय् द्वं मदुपि मनुतयगु हिबाः मवयेमा धकाः अले छिमित उकिया दोष मलायेमा धकाः छिमिसं थथे या।

11 अथे जूसां सुं मनुखं ईख दयाः मेम्ह मनुयात लँय् पियाच्चवंबलय् नापलाकल अले दायाः स्यानाः व ज्यानमारा उपि शहर मध्ये छगुलिइ बिस्सुं वंसा

12 वयागु हे शहरयापि थकालितय्सं मनु छवयाः वयात अनं ज्वनाहयाः हिया बदला काःवःम्हयसिया ल्हातय् स्यायेत लःल्हाना बीमाः।

13 वयात माया याये मते! द्वं मदुपिन्त स्यायेगु ज्या इस्राएलं न्हंकाः छवयेमाः। अले छिमिगु भिं जुइ।

सर्बयया सिमाना

14 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु अधिकारय् बियादीगु देशय् छिमिगु थःगु सर्बयलय् पुर्खातय्सं क्वःछिनाब्यूरु जःलाखःलाया सिमानाया ल्वहं चीके मते।*

निम्ह वा स्वम्ह साक्षी

15 छुं नं अपराध वा अधर्मय् सुं मनूयात छम्ह जक मनूया साक्षी सजौय बी मते। वयात सजौय बीत निम्ह वा स्वम्ह मनुखं साक्षी बीमाः।☆

16 सुं मनूयात दोष बीत सुं मभिंम्ह मनुखं साक्षी बिल धाःसा

17 इपिं निम्हं मनूत उबलय्यापि पुजाहारीत व न्यायाधीशतयगु लिक्क परमप्रभुया न्ह्यःने वयेमाः।

18 उपि न्यायकर्तातयसं बांलाक जाँचय् यायेमाः। व साक्षी ब्यूम्ह मनुखं मखुगु खँ ल्हाःगु थहरे जूसा अले व मनूया विरोधय् मखुगु साक्षी ब्यूगु जूसा

19 छिमिसं व मखुगु साक्षी ब्यूम्ह मनूयात अथे हे या गथे व मनूयात यायेगु बिचाः यानागु खः। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।

20 थव खँ न्यनाः मनूत ग्याइ, अले छिमिगु दथुइ थज्याःगु मभिंगु ज्या हानं गुबले याइ मखु।

21 थज्याःम्ह मनूयात माया याये मते। प्राणया पलेसा प्राण, मिखाया पलेसा मिखा, वाया पलेसा वा, ल्हाःया पलेसा ल्हाः व तुतिया पलेसा तुति कायेमाः।☆

20

लडाइँलय् वनेगु नियम

1 छिपि थः शत्रुतलिसें लडाइँ याः वनीबिलय् छिमि स्वयाः अप्वः सलत, रथ व सेना खन धाःसा इपिं खनाः ग्याये मते! छिमित मिश्रं पित हयादीम्ह परमप्रभु छिमि परमेश्वर छिपिनापं दी।

2 छिपि लडाइँ यायेत शत्रुतयगु न्ह्यःने वने न्ह्यः पुजाहारी सेनाया न्ह्यःने वनाः थथे धायेमाः

3 “हे इस्राएलीत न्यँ, छिपि लडाइँलय् वनेत्यंगु दु। अथे जुयाः छिमिसं थःगु नुगः क्वतुंके मते, ग्याये मते, थुरथुर खाये मते अले इमिगु न्ह्यःने भवय्भवय् कने मते।

4 छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वर हे छिमि शत्रुतलिसें ल्वानाः छिमित त्याकेत छिपिनाप नापं झायादी।”

5 अले कप्तानतयसं सेनातयत थथे धायेमाः, “छँ दयकाः नं देछाये मखंपि थन सुं दुसा व थःगु छँय् लिहां वनेमा। व लडाइँलय् सिनावंसा मेम्ह मनू वयागु छँय् चवनी।

☆ 19:15 १९:१५ गन्ती ३५:३०; व्य १७:६; मती १८:१६; यूह ८:१७; २ कोर १३:१; १ तिमो ५:१९; हिब १०:२८

☆ 19:21 १९:२१ प्रस २१:२३-२५; लेवी २४:१९-२०; मती ५:३८

6 क्यबय् दाख पिनाः आः तक दाख नये मखंम्ह सुं दुसा व मनू छैय् लिहां वनेमा। व लडाईलय् सित धाःसा मेम्हय्सिनं फल नइ।

7 नकतिनि ब्याहा क्वःछिना तःम्ह मिसायात दुकाये मखंम्ह सुं मनू थन दुसा व थःगु छैय् लिहां वनेमा। व लडाईलय् सित धाःसा मेम्ह मनुरखं वयात ब्याहा याइ।”

8 अले कप्तानतय्सं मनूतय्त थथे नं धा “थन सुं ग्याफ्रा व धन्दा काइम्ह दुसा थःगु छैय् लिहां वनेमा। छाय्धाःसा वं यानाः मेपि सेनातय्गु नुगः क्वतुनी।”

9 कप्तानतय्सं न्ववाये धुंकाः इमिसं सेनाया सेनानायःत ल्ययाः तयेमाः।

10 छिपिं छुं शहरलिसे लडाई याः वनीबलय् दकलय् न्हापां छिमिसं शान्तियागु खँ अनयापिं मनूतय्गु न्ह्यःने ति।

11 इमिसं व खँ मानय् जुयाः थःगु शहरया ध्वाखा चायेकाब्युसा अन दुपिं फुक्क मनूत छिमि दास थें ज्या याइपिं ज्यामि व च्यः जुइ।

12 अयनं इपिं मानय् मजुयाः लडाई यायेगु हे यय्कल धाःसा व शहरयात घेरय् या।

13 अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं व शहर छिमित बियादी धुंकाः अनयापिं सकलें मिजंतय्त तरवारं पालाः स्या!

14 अयनं मिसा, मचाखाचा, सा द्रुहं व शहरय् दुगु मेगु फुक्क मालताल छिमिसं लुटया मालकथं थःगु लागि काये फु। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु थुपिं फुक्क छिमिसं छ्यले फु।

15 छिपिं च्वनाच्चंगु थासं यक्व तातापाःगु शहरयात जक थथे या। छिमिगु लिक्कसं च्वपिं जातितय्गु शहरयात अथे याये मते।

16 छिमित परमप्रभु छिमि परमेश्वरं सर्बयकथं बियादीगु थुपिं जातिया शहर शहरय् च्वनिपिं धाःसा सुं छम्हय्सित नं म्वाकातये मते।

17 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं धयादीगु थें हित्तीत, एमोरीत, कनानीत, परिज्जीत, हिब्वीत अले यबूसीतय्त छिमिसं भज्यंक नाश यानाब्यु।

18 मखुसा, इमिसं थः घःतय्गु पुजा याइगु फुक्क घच्चाइपुगु ज्या छिमित स्यनी अले छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु विरोधय् पाप याइ।

19 छिमिसं छुं शहर त्याका कायेत स्वइबलय् तःन्हु तक उकियात घेरय् यानातये माःसां अनयागु फलया सिमा पाले मते। उकियागु फल नये ज्यू अयनं सिमा पाले मते। सिमा छिमि शत्रु मखु।

20 फल मसइगु सिमा जक छिमिसं पाले फु। शहर त्याका मकातले उपिं सिमा पालाः घेरय् यायेगु ज्याय् छ्यले ज्यू।

21

स्यानातःम्ह मनूया निति प्रायश्चित

1 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु अधिकारय् बियादीगु देशय् सुं मनुखं ख्यलय् स्यानातःम्ह मनू खन अले सुनां स्याःगु खः धइगु सी मदुसा,

2 थकालित व न्यायधीसत वनाः सीम्ह लूगु थासं लिक्क लिक्क लाःगु शहर नापय् यायेमाः।

3 अनंलि उगु सीम्हया दकलय् सतिक लाःगु शहरया थकालितय्सं गुबलें ज्याय् मख्यःम्ह व ककुइ जुवा मलानिम्ह छम्ह साचा हयाः

4 वयात इमिसं क्वय् आः तक मपाःगु व छुं नं मप्यूगु खुसि दुगु ब्यासिइ यंकेमाः। अले व हे ब्यासिइ साचायागु ककु त्वाथुला बीमाः।

5 अले परमप्रभु परमेश्वरयागु सेवा यायेत व वयकःया नामय् सुवाः बीत अले मुद्दा क्वःछित वयकलं ल्ययादीपि लेवी पुजाहारीत न्ह्यःने वयेमाः।

6 व सीम्हया दकलय् सतिक लाःगु शहरया सकलें थकालितय्सं ब्यासिइ ककु त्वाथूम्ह साचाया च्वय् थथःगु ल्हाः सिलेमाः।

7 अले इमिसं थथे धायेमाः “श्व मनूयात जिमिगु ल्हातं स्यानागु मखु अले स्याःम्ह मनू नं म्हमस्यू।

8 हे परमप्रभु, छि उद्धार यानादीपि छिकपिनि प्रजा इस्त्राएलया निति श्व प्रायश्चित नाला कयादिसँ। छम्ह दोष मदुम्ह मनूयात स्याःगुया अपराधया निति थः मनूतय्त पाःयानादी मते।” अले श्व मनूया हियागु दोष इमित क्षमा दइ।

9 थुकथं छिमिसं परमप्रभुयात यःगु ज्या यानाः थःपिनि दथुं व द्रुं मदुम्ह मनूया हि बाः वयकूगुया दोष चीकाछवइ।

ज्वनाहःम्ह मिसानापं ब्याहा

10 छिमि शत्रुतलिसें लडाईं याः वनीबलय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं शत्रुत छिमिगु ल्हातय् बियाः छिमिसं इमित ज्वनाः कुनीबलय्,

11 लडाईंलय् ज्वंपि मध्ये सुं बांलाःम्ह मिसायात खनाः छिपि मध्ये सुयागुं नुगः क्वसाल धाःसा, अले वलिसें ब्याहा याये यःसा

12 वयात थःगु छैय् दुने दूत हजि। अले वं छ्यंयागु सँ खायेमाः अले लुसि ध्येनेमाः।

13 अले ज्वंबलय वं फिनातःगु वसः त्वःकाः वयात मेगु वसः फिकि। छंगु छैय् च्वनाः थः मांबौया लागिं लच्छि तक दुखं च्वने धुंकाः छं वयात ब्याहा यायेफु, छ वया भाःत जुइ अले व छिमि कलाः जुइ।

14 लिपा व मिसा छन्त मयःसा वयात थः यःथाय् वनेब्यु। छं वयात मी मते वा वयात दासीयात थें व्यवहार याये मते। छायाःसा छं वयागु इज्जत काःगु दु।

न्हापां बूमह काय्या हक

15 सुं मन्या निम्ह कलाः दु, छम्ह यःम्ह, छम्ह मयःम्ह, अले उपिं निम्हयसिन काय् बुइकूबलय् न्हापां बूमह काय् मयःम्ह कलातं बुइकूगु जूसां

16 वं थः कायपिन्त अंश बीबलय् पक्षपात यानाः यःम्ह कलाःया काय्यात मयःम्ह कलाःया काय्यागु थासय् न्हापां बूमह काय्यागु अंग्स मबीमाः।

17 थः यःम्ह कलाःपाखें दुम्ह मखुसां वं न्हापां बूमह काय्यात थःगु सम्पत्तिं निदुगं अंग्स बियाः न्हापां बूमह काय् खः धकाः नालेमाः। न्हापां बूमह काय् थः बौया बलया न्हापांगु चिं खः। अले न्हापां बूमह काय्यागु हक वयागु हे खः।

तसकं हारांम्ह काय्यात बीगु सजॉय

18 थः मांबौया खँ मन्यनीम्ह सुं जिराहा व हारां काय्यात सास्ती बियाः नं वं खँ मन्यन धाःसा

19 वया मांबौनं वयात ज्वनाः थकालितयथाय् शहरया मू ध्वाखाय् यंकेमाः।

20 इमिसं थकालितयत् थथे धायेमाः “जिमि थ्व काय् जिराहा व हारां। वं जिमिगु खँ मन्यं। थ्व नगुलु व अयलाःगुलुत खः।”

21 अले व शहरया फुक्क मिजंतयसं वयात ल्वहँतं कय्काः स्यायेमाः। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः। अले सकलें इस्त्राएलीत थ्व खँ न्यनाः ग्याइ।

यख्खाना तःम्हपाखें देशय् सराः हइ

22 सुं मनुखं स्याना छवयेमाःगु पाप याःगुलि छिमिसं वयात स्यानाः वयागु सीम्ह थामय् यख्खानाबिल धाःसा

23 वयागु सीम्ह चच्छि हे थामय् यख्खानातये मते अयनं उखुन्हु हे वयात थुनाः बीमाः छायाःसा यख्खाःम्ह न्ह्याम्हं नं परमेश्वरपाखें सराः लाःम्ह खः। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु अधिकारय् बियादीगु देशयात अशुद्ध याये मते।*

22

जःलाखःलातयत् ग्वाहालि यायेगु

1 थः इस्राएली जःलाखःलाया द्रहं वा फै मखुगु लैय् वनाच्चंगु खनाः नं मखं पहः याये मते। वयात थः इस्राएली जःलाखःलायाथाय् लित यंकाब्यु।☆

2 अयनं व इस्राएली जःलाखःला छिमिगु सतिक च्वनीम्ह मखुसा वा छं पशुया थुवाःयात म्हमस्यूसा वया पशुयात व माः मवतले थःगु छैय् तयाति। अनंलि वयात लितब्यु।

3 थः इस्राएली जःलाखःलाया गधा वा वसः वा वं तंकूगु न्हागु हे लुल धाःसा नं अथे हे या।

4 थः इस्राएली दाजुकिजाया गधा वा द्रहं लैय् ग्वतुलाच्चंगु खनाः नं मखं पहः याये मते। अयनं व पशुयात थनेत इस्राएली जःलाखःलायात ग्वाहालि या।

थीथी नियम

5 मिजनं पुनीगु वसः मिसां पुने मते अले मिसाया वसः नं मिजनं पुने मते। थथे याइपि मनूतयत् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं घृणा यानादी।

6 लैय् लिक्क सिमाय् वा बैय् गनं झंगःया स्वः खन धाःसा अले उकी मांम्ह झंगः मचानापं वा खैचय् च्वनाच्चंगु दुसा मचा झंगः नापं मां झंगःयात यंके मते।

7 मांम्हयसित त्वःताः मचायात छिमिसं यंके फु। अले छिमिगु भिं जुइ व छिपि ताःई तक म्वाइ।

8 न्हगु छै दयकीबलय् कःसिइ प्यखेरं पखाः ग्व, अले अनं सुं मनू कुतुं वंसा मनू सीगु दोष छिमिगु छैयात लाइ मखु।

9 दाखक्यबय् निगू किसिमयागु पुसा पी मते। अथे याःसा छिमिसं प्यूगु दाखया पुसा जक मखु सःगु दाखनापं अशुद्ध जुइ।☆

10 द्रहं व गधा नापं ककुसिइ तयाः बुज्या याये मते।

11 तैय व सुति ल्वाकछ्यानाः थानातःगु वसः पुने मते।

12 छिमिसं छिमिगु गाय् प्यकुन्चाय् फुर्का तयेमाः।☆

ब्याहायात मस्यंकेमाः

13 सुं मनूखं सुं मिसालिसे ब्याहा यानाः वलिसे घने धुंकाः वयात मयय्के फु,

14 अले व मिसायात बदनाम यायेत, “श्व मिसालिसे ब्याहा यानाबलय् श्वयाके जिं कुमारीया चिं मखं धकाः धयाः मखुगु खँ ल्हाये फु।”

15 व मिसामचाया मांबौनं शहरया मू ध्वाखाय् थकालितथाय् म्हाय् सुं नापं मघंगुया दसि हयेमाः।

16 अले व मिसामचाया बौनं थकालितयत् थथे धायेमाः “जिं थः म्हाय् थ्व मनूयात बिया, अयनं वं थ्वयात मययक्।

17 ‘छिमि म्हाय्याके सुं नापं मघंगु दसि खने मदु’ धकाः थ्व मनुखं द्रुपं बियाच्वंगु दु अयनं जिमि म्हाय् सुं नापं मघंगु दसि थन दु। हि किनाच्वंगु थ्व तन्नां जिमि म्हाय् कुमारी खः धयागु दसि बी।” अले मिसाया बौनं थकालितय् न्हःने व तन्ना लायाबीमाः।

18 अले थकालितयसं मनूयात यंकाः सजॉय बीमाः।

19 इस्राएलया छम्ह मिसामचायात द्रुपं ब्यूगुलि वं मिसाया बौयात सछि शेकेल* वहः बं पुलेमाः। मिसा धाःसा वया कलाः जुयाच्वनेमाः। व मिजं म्वातले वं मिसायात त्वःते दइ मखु।

20 अयनं मिसायाके सुं नापं मघंगु दसि मलूसा अले व मिजंया खँ खःगु थहरय् जूसा,

21 वयात थः बौयागु छँया लुखाय् हयाः वया शहरयापि मिजंतयसं ल्वहँतं कय्काः स्यायेमाः। थः बौया छँ दुबलय् हे स्यनाः वं इस्राएलय् छगू मछालापुस्से च्वंगु ज्या याःगु दु। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।

22 सुं मिजं मेम्ह मनूया कलाःलिसे लसपस यानाच्वंबलय् नापलाःसा व नापं घंम्ह मिजं व मिसा निम्हय्सित स्याना छवयेमाः। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या इस्राएलया दथुं चीका छवयेमाः।

23 ब्याहा क्वःछी धुंकूम्ह मिसामचायात शहरय् मेम्ह मिजंनापं घनाच्वंगु छिमिसं खन धाःसा, थथे छिमिगु शहरय् जूगु खःसा

24 इपि निम्हय्सित शहरया मू ध्वाखाय् यंकाः ल्वहँतं कय्काः स्यायेमाः। शहर दुने हे जुयाः नं ग्वाहालिया लागि चिल्लाय् दनाः महाःगुलि व मिसायात स्यायेमाः। अले थः इस्राएली जःलाखःलाया कलाःयात स्यंकूगुलि व मिजंयात स्याना छवयेमाः। छिमिसं थज्याःगु मभिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीकाः छवयेमाः।

25 अयनं ब्याहा क्वःछी धुंकूम्ह मिसामचायात मेम्ह मनुखं सुं मनू मदुगु थासय् नापलाकाः स्यंकाबिल धाःसा व मिजंयात जक स्यायेमाः।

26 मिसायात धाःसा छुं मयायेमाः। वं स्याना छवयेमाःगु ज्या छुं याःगु मदु। थ्व धाःसा सुं मनुखं थः इस्राएली जःलाखःलायात हय्कायाः स्याःगु थें खः।

* 22:19 २२:१९ सछि शेकेल लगभग १.२ किलोग्राम वहः

27 व ब्याहा क्वःछी धुंकूम्ह मिसामचा हाःसा नं सुं मनू मदुगु थासय् मभिं ज्या जूबलय् वयात बचय् याइम्ह अन सुं मदु।

28 सुं मनुखं ब्याहा क्वःमछ्यूम्ह मिसामचायात जबरजस्ती यानाच्चंगु मनूतय्सं खन धाःसा☆

29 व मिजंनं व मिसाया बौयात वहःयागु नेय्गू शेकेल वहः† बीमाः। व मिजंनं व मिसामचायात जबरजस्ती याःगुलि वयात थः कलाः दय्केमाः। अले वं म्वातले त्वःते दइ मखु।

30 सुं मिजंनं थः बौया न्हापायाम्ह कलाःनापं ब्याहा मयायेमाः। अथे यानाः थः बौयात लज्या मचाय्केमाः।☆

23

मुँज्याय् दुकाये मत्यःपिं

1 मिजंतय् अण्डकोष तज्याःम्ह वा च्वफायेगु चब्बूम्ह मनू परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ मखु।

2 व्यभिचारं बूम्ह मनू परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ मखु। झिगू पुस्ता तक इमि सुं नं सन्तान परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ मखु।

3 अम्मोनी वा मोआबी परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ मखु। झिगू पुस्ता तक इमि सुं नं सन्तान परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ मखु।☆

4 छिपि मिश्रं वःबलय् इमिसं मरि व लः ज्वनाः लैय् छिमित नापलाः मवः। अले इमिसं अराम-नाहारैमया* पतोरय् च्वनीम्ह बओरया काय् बालामयात छिमित सराः बीत धिबा बियाः सःतल।☆

5 अथे जूसां परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बालामयागु खँ मन्यं। वय्कलं व सराःयात सुवाल्य हिलादिल, छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित माया यानादी।

6 छिपि म्वानाच्चंतले अम्मोनीत व मोआबीतलिसे सन्धि याये मते अले इमिगु भिं जुइगु ज्या याये मते।☆

7 एदोमीतय्त धाःसा क्वह्यके मते। इपिं छिमि दाजुकिजा खः। सुं मिश्रीयात नं क्वह्यके मते। छायाधाःसा छिपि परदेशी जुयाः इमिगु देशय् न्हापा च्वनाच्चंगु खः।

☆ 22:28 २२:२८-२९ प्रस २२:१६-१७ † 22:29 २२:२९ नेय्गू शेकेल ५७५ ग्राम ☆ 22:30

२२:३० लेवी १८:८; २०:११; व्य २७:२० ☆ 23:3 २३:३-५ नहे १३:१-२ * 23:4 २३:४ अराम-नाहारैम उत्तर-पच्छिम मेसापोटामिया ☆ 23:4 २३:४ गन्ती २२:१-६ ☆ 23:6 २३:६ नहे १३:१-३

8 इमि स्वंगू पुस्ताया सन्तान परमप्रभुया मुँज्याय् दुहां वने दइ।☆

छाउनीयात शुद्ध तयेगु

9 छिपि थः शत्रुतलिसें ल्वाः वनीबलय् छाउनीइ फुक्क अशुद्ध खँपाखें तापाक्क च्वै।

10 सुं मिजं म्हगसया खं विधिकथं अशुद्ध जूगु दुसा व छाउनीं पिने पिहां वनेमाः अले न्हिच्छि व अन हे च्वनेमाः।

11 सन्ध्याकाः इलय् तक अन च्वने धुंकाः म्वःल्हुयाः निभाः बिनावने धुंकाः व छाउनी दुने वये फइ।

12 छाउनीया पिने झारा च्वनेगु छगूथाय् दयेमाः, अले अन हे झारा च्वनेत वनेगु यायेमाः।

13 गाः म्हुइगु ज्याभः नं ज्वनाः हूँ, अले खि ल्हाका ब्यु।

14 परमप्रभु छिमि परमेश्वर छिमित बचय् यायेत अले छिमिगु नितिं छिमि शत्रुतय्त बुकेत छिमिगु छाउनीइ चाःहिलादी। अथे जुयाः छिमिगु छाउनी पवित्र† जुइमाः। वय्कलं छिमिगु दथुइ घच्चाइपुगु छुं नं मखनेमा, मखुसा वय्कलं छिमित त्वःतादी।

थीथी नियम

15 मेगु देशं बिस्सुं वंम्ह दास छिमिगु शरणय् वल धाःसा वयात वया मालिकया ल्हातय् लःल्हाये मते।

16 वं यय्कूगु थासय् वयात छिमिगु दथुइ च्वनेब्यु। छिमिसं वयात क्वत्यले मते।

17 सुं इस्राएली मिजं वा मिसां देगःया वेश्याया ज्या मयायेमाः।☆

18 छुं भाकल पूर्वकेत छिमिसं मिजं वेश्या वा मिसा वेश्यां कमय् यानाहःगु धिबा परमेश्वरया न्ह्यःने महयेमाः, छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात थुपि निथिं मनूतयसं कमय् याःगु धिबा मयः।

19 सुं इस्राएली दाजुकिजातय्त ब्याज वइगु धिबा वा नयेगु नसा वा छुं बस्तु त्याःसा बीबलय् ब्याज काये मते।☆

20 छिमिसं परदेशीयाके ब्याज काये फु, अयनं थः इस्राएली दाजुकिजातय्के ब्याज काये मते। अथे याःसा छिपि अधिकार यायेत वनाच्चंगु देशय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिसं ल्हाः तःगु न्ह्यागु हे ज्याय् नं सुवाः बियादी।

☆ 23:8 २३:८ उत ३६ † 23:14 २३:१४ पवित्र पूर्वक परमेश्वरया सेवाया लागिं अलग याःगु

☆ 23:17 २३:१७ लेवी १९:२९ ☆ 23:19 २३:१९-२० प्रस २२:२५; लेवी २५:३६-३७; व्य १५:७-११

21 छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया नितिं भाकल याये धुंकाः व पूर्वकेत लिबाके मते। छायाधाःसा वय्कःयात व पूर्वकूगु स्वये यः, मखुसा छिमित पाप लाइ।☆

22 छिमिसं भाकल याःगु मदुसा छिमित पाप लाइ मखु।

23 छिमिगु म्हुतुं छु पिहां वइ व छिमिसं पूर्वके हे माः, छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात छिमिसं थःगु इच्छाकथं थःगु हे म्हुतुं भाकल याःगु खः।

24 छिमि जःलाखःलाया दाखक्यबय् जुयाः वन धाःसा नये यःक्व दाख छिमिसं नयेफु, अयनं थःगु दालाय् तये मते।

25 छिमि जःलाखःलाया बुँइ जुयाः वन धाःसा अन्नया बाला छिमिसं ल्हातं त्वथुला काये फु, अयनं सयाच्चंगु अन्नमाय् ईचां लयाः काये मते।

24

पारपाचुकेगुया नियम

1 सुं मिजंनं सुं मिसालिसे ब्याहा यायेधुंकाः वयाके वयात मयःगु छुं दुगुलि तये मययाः पारपाचुकागु भ्वं च्वयाबियाः थःगु छैनं पितछ्वल धाःसा,☆

2 अले अनं लिपा व मिसां मेम्ह मिजंलिसें ब्याहा यात धाःसा,

3 अले व मिजंयात नं मययाः पार बीगु भ्वं च्वयाः व मिसाया ल्हातय् बियाः वयात पितछ्वल वा मिजं सित धाःसा,

4 वयात त्वःतूम्ह न्हापांम्ह भाःतं व अशुद्ध जुइ धुंकाः व नापं हानं ब्याहा यायेदइ मखु। छायाधाःसा थ्व परमप्रभुयात घच्चाइपुगु खँ खः। थुकथं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सर्बयकथं बियादीगु देशय् पाप हये मते।

छु याये त्यः छु याये मत्यः

5 नकतिनि ब्याहायाम्ह मिजंयात सेनानापं छ्वये मते वा मेगु छुं नं ज्याया भाला वयात बी मते। दच्छि तक व थःगु छैय् थःयत्थे च्वनाः थःम्ह हःम्ह कलाःयात लयताय्का च्वनेमा।

6 सुयात छुं त्यासा बिल धाःसा वयागु अन्न क्यलेगु घःचाया क्वय्यागु पाता व च्वय्यागु पाता बरः काये मते, छायाधाःसा थ्व ला व मनूया जीवनयात बरः काःगु थें खः।

☆ 23:21 २३:२१ गन्ती ३०:१-१६; मत्ती ५:३३ ☆ 24:1 २४:१ मत्ती ५:३१; १९:७; मर्क १०:४

7 सुं इस्राएलीं मेम्ह इस्राएलीयात जबरजस्ती यंका: दास दयकल धा:सा वा दास दयका: मिल धा:सा वयात स्याना छवयेमा:। छिमिसं थज्या:गु भिंगु ज्या छिमिगु दथुं चीका: छवयेमा:।☆

8 छेंगूयागु पुनेय:गु ल्वयया बारे धा:सा लेवी पुजाहारीतयसं छिमित स्यंगु थें छिमिसं बांलाक यायेमा:। जिं इमित बियागु आज्ञा छिमिसं बांलाक मानय् यायेमा:।☆

9 छिपि मिश्रं व:बलय् लँय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं मिरियमयात छु यानादिल व लुमंकि।☆

10 थ: ज:लाख:लायात छुं नं कथंयागु त्यासा बीबलय् वयागु बर: कायेत छिपि छेंय् दुने दुहां वने मते।☆

11 छिपि पिने हे पियाच्वँ अले त्यासा का:म्हयसिनं हे बर: छिमिथाय् हयाबीमा:।

12 छिमि जला:खला: मगा:मचा:म्ह ख:सा अले वं त्यसाया निति गा: बर: त:गु दुसा व थ:के तया: घने मते।

13 छिमिसं वयागु गा लितब्यु, अले व उकी घेना: वं छिमित सुवा: बी। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्य:ने थ्व धार्मिकताया ज्या जुइ।

14 छिमि इस्राएली दाजुकिजा जुइमा वा छिमिगु शहरत मध्ये छगू शहरय् च्वनाच्वंम्ह परदेशी जुइमा, सुं मगा:मचा:म्ह व नये मखंम्ह ज्याला कया: ज्या याइम्ह च्य:पाखें फाइदा काये मते।☆

15 निभा: बिनावने न्ह्य: हे न्हियान्हिथं वयागु ज्याला बिया हे छव छायाधा:सा व छम्ह मगा:मचा:म्ह ख: अले वयागु मन ज्यालाय् हे वनाच्वनी। मखुसा वं छिमिगु विरोधय् परमप्रभुयात इनाप यात धा:सा छिमित पाप लाइ।

16 मां-बौपिन्त काय्म्ह्यायपिनिगु निति अले काय्म्ह्यायपिन्त मां-बौपिनिगु निति स्याये मते। छम्ह छम्ह मनु थ:म्हं या:गु पापया निति जक सिनावनेमा:।☆

17 परदेशी व मांबौ मदुपि मस्तयगु न्याय स्यंके मते। भा:त सी धुंकूम्हयसिगु गा बर: काये मते।☆

18 छिपि मिश्रय् दास जुया: परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित त्व:तकादीगु खँ लुमंकि। अथे जुया: जिं छिमित थथे यायेगु आज्ञा बियागु ख:।

परदेशी, मांबौ मदुपि व भा:त सी धुंकूपि

☆ 24:7 २४:७ प्रस २१:१६ ☆ 24:8 २४:८ लेवी १३:१-१४:५४ ☆ 24:9 २४:९ गन्ती १२:१०

☆ 24:10 २४:१०-१३ प्रस २४:२६-२७ ☆ 24:14 २४:१४-१५ लेवी १९:१३ ☆ 24:16 २४:१६ २

राज १४:६; २ इति २५:४; इज १८:२० ☆ 24:17 २४:१७-१८ प्रस २३:९; लेवी १९:३३-३४; व्य २७:१९

19 छिमिसं बुँइ बाली लइबलय छथू त्वःफित धाःसा उकियात कायेत लिहां वने मते। उकियात परदेशी, मांबौ मदुपि व भाःत सी धुंकूपि मिसातयगु लागि त्वःताब्यु। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमिगु ल्हाःया फुक्क ज्याय सुवाः बियादी।☆

20 छिमिसं जैतूनया फल छकः खाये धुंकाः त्वःफयगु फल खायेत हानं वने मते। व परदेशी, मांबौ मदुपि व भाःत सी धुंकूपि मिसातयगु लागि दयाच्चनेमाः।

21 छिमिसं दाखया क्यबं दाख खाये धुंकाः लिपा हानं अन फल खायेत वने मते। व परदेशी, मांबौ मदुपि व भाःत सी धुंकूपि मिसातयगु लागि जुइमाः।

22 छिपि मिश्रय दास जुयाच्चनागु खँ लुमांकि। अथे जुयाः जिं छिमित थथे यायेगु विधि बियाच्चनागु दु।

25

अपराधया सजौय

1 मनुतयगु दथुइ ल्वापुख्यापु जुयाः इपि अदालतय वनीबलय न्यायाधीशतयसं ट्रं दुम्ह सु खः ट्रं मदुम्ह सु खः व फैसला यानाबी।

2 दुंग्याःमहयसित दायेगु सजौय जगु दुसा न्यायाधीशतयसं नं वयात बैय ग्वार्तुइकाः थःगु न्ह्यःने वं याःगु ट्रंकथं कोरी दायकेमाः।

3 अयनं पिइकः स्वयाः अप्वः कोरी मदायेमाः। व स्वयाः अप्वः कोरी दाल धाःसा मनुतयगु न्ह्यःने वयागु बेइज्जत जुइ।☆

4 अन्न दाइबलय दुहंया त्वाथय पिचा तयाबी मते।☆

भाःत सीम्ह तताःजुयात यायेमाःगु ज्या।

5 छखा छैय च्वपिं दाजुकिजा मध्ये सुं काय मदयाः सिनावन धाःसा व सीम्हयसिया कलातं व छैजलं पिने ब्याहा मयायेमाः। सिनावंम्ह मनूया दाजु वा किजा वयात थः कलाः दयकाः सिनावंम्ह मनूया दाजु वा किजा यायेमाःगु ज्या यायेमाः।☆

6 वं न्हापां बुइकूम्ह काय सिनावंम्ह दाजु वा किजाया काय तायकेमाः। अले वयागु नां इस्त्राएलय दया हे च्वनी।

7 अयनं दरभत वा किजाभतं थः तताःजुयात तये मयकूसा तताःजु शहरया ध्वाखाय थकालितथाय वनाः थथे धायेमाः, “जिमि दरभत वा किजाभतं थः दाजुया

☆ 24:19 २४:१९-२१ लेवी १९:१-१०; २३:२२ ☆ 25:3 २५:३ २ कोर ११:२४ ☆ 25:4 २५:४ १ कोर ९:९; १ तिमो ५:१८ ☆ 25:5 २५:५-६ मत्ती २२:२४; मर्क १२:१९; लूक २०:२८

नां इस्त्राएलय् तयातयेत म्हाः धाल। अले जिलिसें दरभत वा किजाभतं यायेमाःगु ज्या मयाः।”☆

8 अले थकालितय्सं दरभतः वा किजाभतःयात सःताः खँ ल्हायेमाः। अले वं “जिं थ्व नापं ब्याहा याये मखु” धकाः थःगु खँय् जिदी यानाच्चन धाःसा

9 सीम्हय्सिया कलातं थकालितय्गु हे न्ह्यःने वयाथाय् वनाः वयागु हे तुति छपा लाकां त्वःकाकयाः वयागु ख्वालय् थुकलं बीमाः। अले थथे धायेमाः “सु थः दाजु वा किजाया निंति मचा दयकेत मानय जुइ मखु वयात थथे हे याइगु जुइ।”

10 इस्त्राएलय् व मनूया छँजःयात, “लाकां लाकाकाःगु” छँजः धकाः धाइ।

मेमेगु नियम

11 निम्ह मिजं ल्वाना च्वंथाय् छम्हय्सिया कलाः वयाः थः भाःतयात बचय् यायेत न्ह्यःने वनाः मेम्ह मिजंया अण्ड ल्हातं न्याक्क ज्वन धाःसा,

12 छिमिसं वयागु ल्हाः पालाब्यु, वयात माया याये मते।

13 छिमिसं थःगु म्हिचाय् छगू हे तौलयागु छगू इयातुगु अले छगू याउँगु निगू किसिमया धः तये मते।☆

14 छिमिगु छँय् छगू हे नापयागु छगू तःधंगु व छगू चिधंगु नापय् यायेगु तये मते।

15 छिमिसं पाय्छिकथंयागु तराजु व धः अले माना पार्थी व दायेगु छ्यलेगु या, उकि परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशय् छिपिं ताःई तक म्वाइ।

16 सुनां थज्याःगु ध्वंलायेगु ज्या याइ व परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात घच्चाइपुस्से च्वंम्ह मनू खः।

अमालेकीतय्त् स्यायेगु उजं

17 छिपि मिश्रं पिहां वयाच्चंबलय् लँय् अमालेकीतय्सं छिमित छु याःगु खः व ल्वःमंके मते।☆

18 छिपिं त्यानुचायाः थाकु चाःबलय् लँपुइ छिमिगु ल्युने लाःपिन्त इमिसं हयेकायाः स्यानाबिल। इमिके परमेश्वरया भचा नं भय मदु।

19 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं सर्बयकथं छिमिगु अधिकारय् बियादीगु देशय् शत्रुतपाखें छिमित आराम बियादी धुंकाः पृथ्वी अमालेकीतय्गु नां हे न्हंकाछव। छिमिसं थ्व खँ गुबलें ल्वःमंके मते!

☆ 25:7 २५:७-१० स्थ ४:७-८

☆ 25:13 २५:१३-१६ लेवी १९:३५-३६

☆ 25:17 २५:१७-१९ प्रस

१७:८-१४; १ शमू १५:२-९

26

न्हापांगु फल व झिब्वय् छब्ब

1 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सर्बयकथं बियादीगु देशय् थ्यंकाः उकियात त्याकाकयाः अन च्वने धुंकाः

2 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशय् सःगु न्हापांगु बालीया छुं फल छगः दालाय् तयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु नितिं ल्ययादीगु विशेष थासय् यंकि।☆

3 अबलय् अन ज्या याइम्ह पुजाहारीयात थथे धा, “परमप्रभं छिमि परमेश्वरं झीत बी धकाः झी पुर्खातलिसें पाःफयादीगु देशय् जिपिं थ्यने धुंकाः थ्व दाला हया।”

4 अले पुजाहारी छिमिगु ल्हातं व दाला कयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरया वेदीया न्ह्यःने तयाबी।

5 अले छिमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरयागु न्ह्यःने थथे धा, “जिमि तापाःबाज्या चाःहिला जुइम्ह छम्ह अरामी खः। व कम मनूतलिसें मिश्रय् वन अले अन हे च्वन। अन वपाखें बल्लाःगु व यक्वः ल्याः दुगु छगू तःधंगु जाति दत।

6 अयनं मिश्रीतयसं जिमित क्वत्यलातयाः दुःखकष्ट बिल। अले जिमित थाकुगु ज्या याकल।

7 उबलय् जिमिसं परमप्रभु जिमि पुर्खाया परमेश्वरयात इनाप यानाः वय्कलं जिमिगु सः न्यनादिल, अले जिमिगु सास्ती, थाकुगु ज्या व जिमित क्वत्यलातःगु स्वयादिल।

8 अथे जुयाः परमप्रभुं झीत थःगु बल्लाःगु ल्हाः व चकंगु लप्पू तःधंगु ग्यानपुस्से च्वंगु अजू चाइपुगु चिं व ज्या क्यनाः मिश्रं पितहयादिल।

9 वय्कलं झीत थ्व थासय् हयाः थ्व दुरू व कस्ति बाः वयाच्चंगु देश बियादिल।

10 हे परमप्रभु, छिं जितः बियादीगु बुँयागु न्हापांगु फल जिं छिथाय् हयागु दु” धाये धुंकाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने व दाला तयाः वय्कःयात छ्यं क्वछुकाः आराधना या।

11 अले गुलि भिंगु भिंगु खँत परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित व छिमि छँजःयात बियादीगु दु, उपिं फुक्कया नितिं छिमिसं लेवीया सन्तानत व छिपिलिसे च्वनिपि परदेशी नापं लसता हनेमाः।

12 स्वंगूगु दँय्, झिब्वय् छब्ब बीगु दँय् छिमिसं थःगु फुक्क बालीया झिब्वय् छब्ब छायेमाः। विशेष देछा छायेगु थ्व दँय् छिमिसं लेवीया सन्तानत, परदेशीत,

मांबौ मदुपि व भाःत सी धुंकूपिन्त झिब्वय् छब्व बीमाः। अले छिमिगु शहरय् इमिके नयेत गाक्क दइ।☆

13 अनंलि परमप्रभु थः परमेश्वरयात थथे धा, “जिं थःगु छैनं पवित्र ब्व लिक्कायाः छिगु आज्ञाकथं लेवीया सन्तान, परदेशी, मांबौ मदुपि व भाःत सी धुंकूपि मिसातयत् बियागु दु। छिगु आज्ञा जिं त्वःतागु मदु। अले ल्वःमंकागु मदु।

14 दुखं च्वनाबल्य् जिं पवित्र ब्वतिं छुं नयागु मदु। अले अशुद्ध जूबल्य् उकिं छुं लिक्कायागु मदु, अले उकिं छुं सिनावपिन्त छायागु मदु। छिं आज्ञा बियादीगु फुक्क खँ जिं यानागु दु।

15 थःगु पवित्रथाय् स्वर्ग स्वयाः थः मनू इस्राएलयात सुवाः बियादिसँ अले छिं जिमि पुरखालिसँ पाफयाः बचं बियाः जिमित बियादीगु दुरु व कस्ति बाः वयाच्चंगु देशयात नं सुवाः बियादिसँ।”

आज्ञा मानय् याये हे माः

16 थुपि विधि व नियम मानय् यायेत थौंया दिं परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छन्त आज्ञा बियादीगु दु। अले दुनुगलंनिसँ व थःगु प्राणं वय्कःयागु सेवा याःगु यय्कादी

17 “परमप्रभु हे झी परमेश्वर खः, झीपि वय्कःया लँपुइ वने, वय्कःया विधि, आज्ञा व नियम मानय् याये, वय्कःया खँ न्यने” धकाः छिमिसं थौं बचं याःगु दु।

18 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थःगु बचं कथं थौं छिमित थः विशेष मनूत व मू वंगु सम्पत्ति दय्कादीगु दु, अले छिमिसं वय्कःया आज्ञा मानय् याये हे माः।☆

19 अथे यात धाःसा वय्कलं छिमित मेगु जातित स्वयाः तःधंकादी। अनंलि छिमित हनाबना व नां दइ। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बचं बियादीगु थें छिपि वय्कःया पवित्र जाति जुइ।

27

एबाल पर्वतय् दुगु वेदी

1 मोशा व इस्राएलया थकालितय्सं मनूतयत् थथे धाल, “जिं थौं छिमित बियागु आज्ञा फुक्क मानय् या।

2 छिपिं यर्दन छिनाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशय् थ्यनीबल्य् ततःग्वःगु ल्वहं थनाः लेवं पानाब्यु।☆

☆ 26:12 २६:१२ व्य १४:२८-२९ ☆ 26:18 २६:१८ प्रस १९:५; व्य ४:२०; ७:६; १४:२; तीत २:१४; १ पत्र

२:९ ☆ 27:2 २७:२-८ यहो ८:३०-३२

3 छिमि पुरखातय् परमप्रभु परमेश्वरं बचं बियादीगु थें खुसि छिना: परमप्रभु थः परमेश्वरं छिमित बियादीगु दुरु व कस्ति बा: वयाच्वंगु देशय् दुहां वने धुंका: थ्व नियमया फुक्क वचन उकी च्व।

4 यर्दनया उखे थ्यनीबलय् जिं धयागु थुपिं ल्वहं एबाल पर्वतय् थना: लेवं पानाब्यु।

5 “अन हे छिमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरयागु निंति ल्वहंयागु वेदी दय्कि। उकी नयागु ज्याभः छ्यले मते।☆

6 छिमिसं बँययागु ल्वहँतं परमप्रभु थः परमेश्वरयागु वेदी दय्कि, अले अन परमप्रभु थः परमेश्वरयागु निंति होमबलि छा।

7 छिमिसं मेलबलि छाया: अन हे न, अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने लसता हैं।

8 छिमिसं थनागु उपिं ल्वहँतय् थ्व नियमया फुक्क आज्ञा बांलाक च्व।”

एबाल पर्वतं बीगु सरा:

9 अले मोशा व लेवी पुजाहारीतय्सं सकलें इस्राएलीतय्त थथे धाल, “हे इस्राएली सुम्क च्वना: न्यँ! थौं छिपिं परमप्रभु परमेश्वरया थः मनू जूगु दु।

10 परमप्रभु छिमि परमेश्वरया खँ न्यँ, अले जिं थौं बियाच्वनागु वय्कःया आज्ञा व विधि बांलाक मानय् या।”

11 उखुन्हु हे मोशां मनूतय्त थज्या:गु आज्ञा बिल,

12 छिपिं यर्दन छिना वनेधुंका: शिमियोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार, योसेफ व बेन्यामीन कुलयापिं मनूतय्त सुवा: बीत गीरीज्जीम पर्वतय् दना: च्वनेमा:।☆

13 रूबेन, गाद, आशेर, जबूलून, दान व नप्ताली कुलयापिं मनूत धा:सा सरा: बीत एबाल पर्वतय् दना: च्वनेमा:।

14 अले लेवीया सन्तानतय्सं इस्राएलया सकलें मनूतय्त तःसलं थथे धायेमा:,

15 “कारिगरं किया: दय्कातःगु धातुयागु मूर्ति दय्का: वयात सुनां मसीकं थापं या:म्ह मनूयात सरा: लायेमा:।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमा:।☆

16 “थः मां बौयात बेइज्जत या:म्ह मनूयात सरा: लायेमा:।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमा:।☆

☆ 27:5 २७:५-६ प्रस २०:२५ ☆ 27:12 २७:१२ व्य ११:२९; यहो ८:३३-३५ ☆ 27:15 २७:१५ प्रस २०:४; ३४:१७; लेवी १९:४; २६:१; व्य ४:१५-१८; ५:८ ☆ 27:16 २७:१६ प्रस २०:१२; व्य ५:१६

17 “थः जःलाखःलाया सिमानाया त्वहं चीकाब्यूम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

18 “कांयात मखुगु लँ क्यनाबीम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

19 “परदेशी, मांबौ मदुम्ह व भाःत सी धुंकूम्हयसित बीमाःगु न्याय स्यंकूम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

20 “थः बौया कलाःनापं घंम्ह मनूयात सराः लायेमाः छायाधाःसा वं थः बौयात लज्या चायकल।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

21 “पशुलिसें ज्वःचिम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

22 “थः तताकेहें अले थः बौ वा मांया मेगु ब्याहापाखें दुम्ह तता वा केहें नापं घंम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

23 “थः ससःमां नापं घंम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

24 “सुनां मसीकं थः जःलाखःलायात स्याःम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।

25 “द्वं मदुम्ह मनूयात स्यायूत धिबा काःम्हयसित सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।

26 “थ्व व्यवस्थाया नियमयात स्वीकार मयाःम्ह व मानय् मयाःम्ह मनूयात सराः लायेमाः।”

अले फुक्कसिनं “आमेन” धायेमाः।☆

☆ 27:17 २७:१७ व्य १९:१४ ☆ 27:18 २७:१८ लेवी १९:४ ☆ 27:19 २७:१९ प्रस २२:२१; २३:९; लेवी १९:३३-३४; व्य २४:१७-१८ ☆ 27:20 २७:२० लेवी १८:८; २०:११; व्य २२:३० ☆ 27:21 २७:२१ प्रस २२:१९; लेवी १८:२३; २०:१५ ☆ 27:22 २७:२२ लेवी १८:९; २०:१७ ☆ 27:23 २७:२३ लेवी १८:१७; २०:१४ ☆ 27:26 २७:२६ गला ३:१०

28

परमप्रभुया आज्ञा मानय् याइपिन्त दइगु सुवाः

लेवी २६:३-१३; व्य ७:१२-२४

1 जिं थौं छिमित कनाच्चनागु परमप्रभु परमेश्वरया आज्ञा मानय् यात धाःसा अले वय्कःयागु वचन बांलाक न्यन धाःसा वय्कलं छिमित पृथ्वीयापि फुक्क जातित स्वयाः तःधंकादी।*

2 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु वचन मानय् यात धाःसा थुपि फुक्क सुवाः छिमित लाइ, अले छिपिनापं दयाच्चनी।

3 छिमित शहरय् सुवाः लाइ अले बुँज्याय् सुवाः लाइ।

4 छिमि मचाखाचा, अन्न, सा द्रुहं, फैच्चलय्या मस्तयत् सुवाः लाइ।

5 छिमिगु दालाय् अले छिमिगु छुचुं न्हायेगु थलय् सुवाः लाइ।

6 दुने दुहां वइबलय् अले पिने पिहां वनीबलय् छिमित सुवाः लाइ।

7 छिपिलिसें ल्वाः वइपिं शनृतयत् परमप्रभुं छिमिगु न्ह्यःने हे बुकाबी। इपिं छपु लँपु जुयाः ल्वाः वइ अयनं छिमिगु न्ह्यःनं न्हयपु लँपु जुयाः बिस्सुं वनी।

8 परमप्रभुं छिमिगु धुकुति अले छिमिगु फुक्क ज्याय् सुवाः बियादी। अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु देशय् वय्कलं छिमित सुवाः बियादी।

9 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यानाः वय्कःया लँपुइ वन धाःसा वय्कलं छिमित पाफयाः बचं बियादीगु थें छिमित थः मनूत दय्कादी।

10 अले पृथ्वीयापि सकलें मनूतय्सं छिमित परमप्रभुयापि मनूत खः धकाः सियाः छिपिं खनाः गयाइ।

11 छिमि पुर्खातयत् पाफयाः बी धयादीगु देशय् परमप्रभुं छिमित यक्व मचाखाचा, अले सा द्रुहं व यक्व अन्न बियादी।

12 परमप्रभुं थःगु भिंगु धुकु आकाशं छिमिगु बुँइ पायछिगु इलय् वा वय्कादी, अले छिमिगु ल्हाःया फुक्क ज्याय् सुवाः बियादी। छिमिसं यक्व जातितयत् त्यासा बी अयनं सुयाकें त्यासा कायेमाली मखु।

13 जिं थौं छिमित बियागु परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु आज्ञा मन बियाः उपि बांलाक मानय् यात धाःसा परमप्रभुं छिमित न्हिपं मखु अयनं छ्यं हे यानादी। छिपिं क्वय् मखु च्वय् हे च्वनी।

* 28:1 २८:१-१४ व्य ११:१३-१७

14 जिं थौं छिमित बियागु आज्ञापाखें फःहिले मते, मेपिं घःतय्गु ल्यूल्यू वनाः इमित पुजा याये मते।

परमप्रभुया आज्ञा मानय् मयाइपिन्त लाइगु सराः

लेवी २६:१४-४६

15 अयनं छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया खँ मन्यंसा अले थौं जिं छिमित बियागु वयकःयागु फुक्क आज्ञा व विधि बांलाक मानय् मयाःसा थुपिं फुक्क सराः छिमित लाइ।

16 छिमित शहरय सराः लाइ अले बुँज्याय सराः लाइ।

17 छिमिगु दाला व छुचुं न्हायेगु थलय सराः लाइ।

18 छिमि मचाखाचातयत् अले अन्न, सा द्रुहं व फैच्वलयया मस्तयत् सराः लाइ।

19 दुने दुहां वइबलय व पिने पिहां वनीबलय छिमित सराः लाइ।

20 वयकःयात त्वःताः छिमिसं याःगु मभिगु ज्यां यानाः छिमिसं छु छु ज्या ल्हातय काइ उपि फुक्क ज्याय छिपिं भज्यंक स्यनामवंतले सराः, अलमल व ल्वापु छवयाहयादी।

21 अले परमप्रभुं छिमिसं अधिकार यायेत दुहां वनाच्चंगु देशय छिपिं न्हना मवंतले पालंपाः ल्वय छवयादी।

22 परमप्रभुं छिमित सुकूगनावनीगु ल्वचं कायकादी अले छिपिं ज्वर व मनावइगु ल्वचं दने फइ मखु। छिमिगु अन्न बाली नाश यानाछवयेत वयकलं वा मवइगु ई व तसकं क्वाःगु फय छवयाहयादी। वयकलं क्वःगु व फ्वसा वःगुलि कयकादी, अले म्वातले छिमिके थुपिं आपत विपत वया हे च्वनी।

23 छिमिगु छेनय च्वय दुगु आकाश कैय व छिमिगु बुँ नँ थें जुइ।

24 परमप्रभुं छिमिगु देशय आकाशं वइगु वाया पलेसा छिपिं भज्यंक स्यनामवंतले धू व फि छवयाहयादी।

25 परमप्रभुं छिमित शत्रुतय्गु न्ह्यःने बुकेबी। इपिलिसें ल्वायेत छिपिं छपु लँ जुयाः वइ अयनं न्हयपु लँ जुयाः बिस्त्युं वनी। छिपिं पृथ्वी न्यंकया निंति भयया खँ जुइ।

26 छिपिं सिनावने धुंकाः झंगःत व पशुत वयाः छिमिगु सीम्ह नइ। इमित ख्यानाछवइम्ह सुं दइ मखु।

27 परमप्रभुं छिमित मिश्रीतयत् याःथें लनी मखुगु म्हय वइगु कै, ला ग्वारा, न्हि दुगु घाः व चासु कइनं दुःख बियादी।

28 परमप्रभुं छिमित कां व वँय यानादी अले न्हेपुइ भ्वेभ्वे कंकाबी।

29 कांम्ह मनुखं खिउँगु थासय् पचिपचि याः थें न्हिनय् छिमिसं पचिपचि याना जुइ। छिमिगु न्ह्यागु ज्याय् नं छिपिं ताःलाइ मखु। न्हियान्हिथं छिमित क्वत्यलातइ, छिमिके दुगु लाकायंकी। छिमित ग्वाहालि याइम्ह सुं नं दइ मखु।

30 छिपिनापं ब्याहा क्वःछ्यूम्ह मिसायात मेम्ह मिजंनं यंकाः स्यंकाबी। छिमिसं दयकूगु छैय् थःपिं च्वने खनी मखु। छिमिसं दाखमा पी अय् नं उकिया फल नयेखनी मखु।

31 छिमि द्रुहं छिमिगु मिखाया न्ह्यःने हे स्याइ, तर छिमिसं वयागु ला नयेखनी मखु। छिमि गधायात छिमिसं खंक हे बलं लाकायंकी तर छिमिसं लित काये फइ मखु। छिमि कैच्वलय् छिमि शत्रुतयगु ल्हातय् लाइ अले छिपिपाखें इमित त्वःतकीम्ह सुं दइ मखु।

32 छिमि काय्म्ह्याय्पि मेगु देशयापि मनूतयगु ल्हातय् ला वनी। छिमि काय्म्ह्याय्पि लिहां वइ ला धकाः न्हियान्हिथं छिमिसं मिखा ब्वयाच्वनी। अय् नं छिमिसं छुं याये फइ मखु।

33 छिमिसं थाकुगु ज्या यानाः सयेकूगु अन्न बाली म्हमस्यूपिं मनूतय्सं लाकायंकी। छिमित धाःसा इमिसं न्ह्याबलें क्वत्यला हे तइ।

34 छिमिसं खंगु खं यानाः छिपिं वँय् जुइ।

35 परमप्रभुं छिमिगु पुलि व तुतिइ, पुर्खालिसें पाफयाः बाचा यानाः छ्यनंनिसें पालि तक हे लनी मखुगु स्याइगु कै छवयाहयाः छिमित सास्ती बियादी।

36 परमप्रभुं छिमि जुजुयात छिमिसं व छिमि पुर्खातय्सं म्हमस्यूगु छगू जातिया दथुइ लिना छवयादी। अले इमिगु दथुइ च्वनाः छिमिसं सिं व ल्वहंयापि मेपिं घःतय् पुजा याइ।

37 परमप्रभुं छिमित गन गन लिना छवयादी अनयापि मनूत छिमिगु हालत खनाः अजू चाइ। छिमित खनाः इपिं न्हिली अले हेस्याइ।

38 छिमिसं बुँइ यक्व पुसा हली अय् नं कम अन्न मुनी, छायाःसा क्वःबुँइचां छिमिगु अन्न नइ।

39 छिमिसं दाखक्यब पिनाः उकी ज्या याइ अय् नं छिमिसं दाखमघ त्वनेखनी मखु, दाख मुने खनी मखु, छायाःसा कीचातय्सं उपिं नयाबी।

40 छिमिगु देशन्यंक जैतूनया सिमा ला दइ अय् नं जैतूनया चिकं छिमित दइ मखु। छायाःसा जैतून सिमाया फल पाके मजूबलय् हे हायावनी।

41 छिमि काय्म्ह्याय् ला दइ, अय् नं इपिं छिपिनापं दइ मखु, छायाःसा इमित लडाइल्य् ज्वनाः यंकी।

42 क्वःबुँचातयस् छिमिगु फुक्क सिमा व अन्न बाली नयाबी।

43 छिमिगु दथुइ च्वनिपि परदेशीत छिपि सिबें च्वय् च्वय् थाहांवनी अय्न् छिपि क्वय् क्वय् कुहां वनी।

44 इमिसं छिमित त्यासाबी। अय्न् छिमिसं इमित त्यासाबी फइ मखु। इपि ला छ्यं जुइ, छिपि धाःसा न्हिपं जुइ।

45 थुपि फुक्क सराः छिमित लाइ। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित बियादीगु आज्ञा व विधि मानय् मयाःगुलि अले वय्कःया खँ मन्यंगुलि छिपि नाश मजुतले थुपि सराः छिमिथाय् दयाच्वनी।

46 थुपि सरापं छ व छिमि सन्तानतय् दथुइ न्ह्याबलें छगू चिं व ख्याच्वःकथं ज्या याइ।

47 छाय्धाःसा छिमिसं थःपि ज्यूबलय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु सेवा न्ह्याइपुक व लयताःया मयाः।

48 अथे जुयाः परमप्रभुं छिमिगु विरोधय् छ्वया हयादीत्यपिं शत्रुतय्गु छिमिसं सेवा याइ। छिपि नये पित्याःपिं, प्यायचाःपिं व नांगा जुइ। छिमित फुक्क खँय् मगाःमचाः जुइ। छिपि नाश जुया मवतले परमप्रभुं छिमिगु गःपतय् ल्वहंयागु जुवा तयादी।

49 तःधिकःम्ह इमा स्वात क्वय् कुहां वइगु थें हे परमप्रभुं छिमिगु विरोधय् तापाकं पृथ्वीयागु कुन्चानिसें छिमिसं मथुगु भाय् ल्हाइपिं छगू जाति हयादी।

50 इमिगु ख्वाः ग्यानपुस्से च्वनी। इमिके बुरा बुरीपिन्त हनाबना व मस्तय् माया दइ मखु।

51 अले छिपिं भज्यंक मस्यंतले इमिसं छिमि बथांयापिं सा-द्रहंया मचा वा फैच्वलयया मचा अले छिमिगु बुँइ सःगु बालि नयाबी। अले इमिसं छिमिगु अन्न, न्हगु दाखमघ व जैतूनया चिकं छुं नं ल्यंकी मखु।

52 छिमिगु फुक्क शहरयात इमिसं घेरय् याइ। अले छिमिसं भलसा तःगु देश न्यंकया ततःजाःगु पखाः इमिसं थुनाबी। परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीत्यंगु देशन्यंक शहर शहरय् छिमित घेरय् याइ।

53 घेरय् यानातःगु इलय् छिमि शत्रुतय्स् बीगु सास्तीं यानाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरं बियादीपिं थः हे कायम्ह्याययागु ला नं छिमिसं नइ।

54 छिपिं मध्ये नुगः क्यातुम्ह व तसकं भिम्ह मनुखं नं थः हे किजा, थःम्ह माया याःम्ह कलाः, अले थः ल्यंदुपिं मचाखाचातय् माया याइ मखु।

55 थःम्ह नयाच्वंगु थः मचाखाचातय्गु म्हया ला वं सुयातं बी मखु। शत्रुतय्स् छिमिगु शहरत घेरये यानाः सास्तीबीबलय् वयाके छुनं ल्यं दइ मखु।

56 छम्ह नुगः क्यातुसे च्वंम्ह मिसा गुबलें बैय् पलाः तयेम्वाय्क ब्वलंगु जुइफु। तर ई तसकं मभिनावनी,

57 गुकिं यानाः वं थः भाःत वा मेपिं मस्ततय्त् इनामब्युसे सुनां मसीक थः नकतिनि बूम्ह मचा व वयागु साहा नइ।☆

58 परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु हनेबहःगु व मानय् यायेमाःगु नांया भय मकाल धाःसा अले छिमिसं थ्व सफुली च्वयातःगु नियमया फुक्क वचन बांलाक मानय् मयात धाःसा

59 परमप्रभु छिमिके अले छिमि मचाखाचातय्के ग्यानपुसे च्वंगु महामारी अले तच्चःगु व तःन्हु तक दयाचवनीगु ल्वय् छवयाहयादी।

60 छिपि ग्याःगु मिश्रया थीथी ग्यानपुसे च्वंगु ल्वय् वय्कलं छिमिगु म्हय हयादी, अले उपि ल्वय् छिमिके दया हे च्वनी।

61 थ्व व्यवस्थाया सफुतिइ च्वयामतःगु फुक्क ल्वय् व महामारी नं छिपि नाश मजुतले परमप्रभुं छिमिके हयादी।

62 परमप्रभु छिमि परमेश्वरया खँ मन्यंगुलि आकाशया नगु थें अल्याख दुपि छिपि यक्व कम जक ल्यं दइ।

63 परमप्रभुं लयताःतां भिं यानादीगु व ल्याः अप्वयेकादीगु थें हे छिमित लयताःतां भज्यंक नाश यानादी। अले छिमिसं अधिकार यायेत दुहां वनेत्यंगु देशं छिमित लिनाः वांछवइ।

64 अले पृथ्वीयागु छगू कुन्चानिसें मेगु कुन्चा तक थीथी जातिया दथुइ परमप्रभुं छिमित छ्यालब्याल यानादी। अले अन च्वनाः छिमिसं थःपिन्सं व थः पुर्खा म्हमस्यूपिं सिं व ल्वहंयापि मेपिं घःतयत् पुजा याइ।

65 उपि जातितय् दथुइ छिमित आराम दइ मखु अले छिमि थःगु निंति छकुचा थाय् नं दइ मखु। अन परमप्रभुं छिमित च्यूताः दुगु मन, पिया च्वंच्वं त्यानुचाःगु मिखा व क्वतुंगु नुगः बियादी।

66 छिमिगु जीवन अलमल जुया तुं च्वनी, छिपि चान्हि थरथर खानाच्वनी, छिमिगु जीवनया छुं भलसा दइ मखु।

67 न्हागु खँसां नं छिपि थुरथुर खाइ। सुथय् छिमिसं धाइ, “बहनी जूसा ला ज्यूनि,” अले बहनी धाइ, “सुथय् जूसा ला ज्यूनि।”

68 अले जिं छिमिसं हानं खनी मखु धकाः धाःगु लैपुं परमप्रभुं छिमित मिश्र देशय् लःजाहाजं लित छवयादी। अन छिमिसं थःपिन्त दास दासी जुइगु लागिं मीत

शत्रुतय्गु न्ह्यःने दनी अयनं सुनानं छिमित न्यानाकाइ मखु।

29

बाचायात न्ह्धाः याःगु

1 होरेबय् परमप्रभुं इस्राएलीतलिसे चिनादीगु बाचा बाहेक मोआबया ख्यलय् परमप्रभुं मोशायात बियादीगु बाचाया वचन थुपि हे खः।

2 मोशां सकलें इस्राएलीतय्त सःताः धाल,

परमप्रभुं मिश्र देशय् फारोयात, वया सकलें हाकिमतय्त व वया फुक्क देशयात छिमिगु न्ह्यःने यानादीगु फुक्क ज्या छिमिसं खंगु दु।

3 उपि ततःधंगु दुःख, चिं व अजू चाइपुगु ज्या छिमिगु मिखां खंगु दु।

4 अयनं थौं तक परमप्रभुं छिमित थुइके फइगु नुगः, स्वये फइगु मिखा व न्यने फइगु न्हायपं बियादीगु मदु।

5 परमप्रभुं धयादी, “जिं छिमित पिइदें तक मरुभूमिइ ज्वना जुयाबलय् छिमिगु म्हाया वसः गुना मवं अले तुतिया लाकां नं मगू।

6 छिमिसं मरि नये मखन, अले दाखमघ व छाःगु मघ नं त्वने मखन। जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर खः धकाः छिमित स्यनेत जिं थथे याना।”

7 छिपिं थन थ्यंबलय् हेशबोनया जुजु सीहोन व बाशानया जुजु ओग झीनापं ल्वायेत पिहां वल तर झीसं इमित त्याका।☆

8 अले झीसं इमिगु देश कयाः सर्वयकथं रुबेनी, गादी व मनश्शेया बच्छि कुलयात इनाबिया।☆

9 अथे जुयाः थ्व बाचाया वचन बांलाक मानय् या अले छिमिसं न्ह्यागु याःसां छिमित बांलाइ।

10 थौं छिपिं सकलें परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने दनाच्चंगु दु। छिमि कुलनायःत अले मू मू मनूत, छिमि थकालित, हाकिमत व सकल इस्राएलीत,

11 छिमि मचाखाचात व कलाःपिं अले छिमि सिं पालीपिं व लः क्वबिपिं छिमि छाउनीइ च्वनिपिं परदेशीत नं छिपिनापं दु।

12 छिपिं थन परमप्रभु छिमि परमेश्वरं पाफयाः चिनादीत्यंगु बाचाय् ब्वति कायेत दनाच्चंगु दु।

13 परमप्रभुं छिपि व छिमि पुर्खा अब्राहाम, इसहाक व याकूबलिसें चिनादीगु बाचाकथं छिपि वय्कःया मनूत व वय्कः छिमि परमेश्वर खः धकाः थौं पक्का यानादी।

14 परमप्रभुं छिमित धयादी, “पाफयाः थ्व बाचा जिं छिपिलिसें जक चिनागु मखु

15 तर थन परमेश्वरया न्ह्यःने दनाच्चंपिं फुक्क नापं व आः तक मबुपिं छिमि मचाखाचालिसें नं चिनागु दु।”

मूर्ति पुजा मयायेगु

16 झीपिं मिश्रय् गथे यानाच्चनाः अले थन थ्यंकः वयेत झीसं गुकथं देश देशत पुला वया धकाः छिमिसं स्यू।

17 हानं छिमिसं इमिके दुगु सिं, ल्वहं, वहः व लुँयागु घच्चाइपुगु मूर्ति नं खंगु दु।

18 परमप्रभु झी परमेश्वरपाखें फहिलाः उपिं जातिया घःतयूत पुजा यायेगु मनदुपिं सुं मिजं वा मिसा, वंश वा कुल छिमिगु दथुइ मदु धइगु खँ पक्का या। होश या! थज्याःगु खायुगु बिख दय्कीगु छुं हा छिमिगु दथुइ मदयेमाः।☆

19 थ्व बाचाया वचन व सुवाः न्यंपिं मनूतय् दथुइ “जि जिद्दी जुयाः थःगु हे लुँपुइ वनाच्चंसां नं बचय् जुयाच्चनी” धकाः बिचाः याइम्ह सुं मनू मदयेमाः। थज्याःगु बिचारं लखं लाःगु जमिनय् व गंगु जमिनय् विपत्ति हइ।

20 परमप्रभुं वयात क्षमा बीत गुबलें यय्कादी मखु। वय्कःया तं व डाहा व मनूयाके लाइ। थ्व सफुलिइ च्वयातःगु फुक्क सराः वयात लाइ। अले परमप्रभुं वयागु नां पृथ्वी हुयाछ्वयादी।

21 परमप्रभुं वयात इस्राएलया फुक्क कुलपाखें अलग तयादी। अले थ्व नियमया सफुलिइ च्वयातःगु बाचाया फुक्क सराःकथं वयाके विपत्ति हइ,

22 छिमि लिपा वइपिं मचाखाचा व यक्व तापाःगु देशं वःपिं परदेशीतय्सं छिमिगु देशय् वःगु विपत्ति व परमप्रभुं देशय् हयादीगु ल्वय् खनी।

23 थ्व देशया फुक्क जमिन चि व गन्धकं झौ जुइ। अन छुं पी नं मज्यु, छुं बुया नं वइ मखु, अन घाँय् तक नं बुयावइ मखु। थ्व परमप्रभुं थःगु तंम्वय् नाश यानादीगु सदोम व गमोरा, अदमा व सबोयीम थें जुइ।☆

24 फुक्क जातितय्सं धाइ, “परमप्रभुं थ्व देशयात थथे छाया यानादीगु? थ्व मि थें जा:गु तं छाया?”

25 अले मनूतयसं लिस: बी, “इमित मिश्रं पित हयादीबलय् इमि पुर्खालिसें परमप्रभुं छु बाचा चिनादीगु खः। उकियात इमिसं त्वाथूगुलि थ्व जूगु खः।

26 इपि वना: म्हमस्यूपि घ:तय्त पुजा यात अले भागि यात। परमप्रभुं उपि घ:तय्त पुजा याये मते धका: धयादीगु खः।

27 अथे जुया: परमप्रभु थ: मनूतलिसें तसकं तंचायादिल। अले थ्व सफुलिइ च्वयात:गु फुक्क सरा: हयादिल।

28 परमप्रभु तच्चकं तंचायादिल अले तच्च:गु तंम्वय् इमित थ:गु देशं लिना: मेगु देशय् वांछवयादिल। व थौं तक नं जुयाच्चंगु दु।”

29 गुप्ति खँ परमप्रभु झी परमेश्वरयागु खः। अयनं वय्कलं नियम क्यनादीगु दु अले झीसं व झी मचाखाचातय्सं उपि मानय् यायेमा:।

30

परमप्रभुयाथाय् लिहां व:सा मनूतय्त सुवा: दइ

1 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं जाति जातितयगु दथुइ छिमित लिना छ्वयेधुंका: जिं छिमित कनागु सुवा: व सरा:या खँ छिमित लाइबलय् छिमिसं उपि खँ लुमकि।

2 उबलय् छिपिं व छिमि मचाखाचा परमेश्वरयाथाय् लिहां वल धा:सा अले जिं थौं कनागु आज्ञाकथं दुनुगलंनिसें व थ:गु प्राणं वय्क:यागु सेवा यात धा:सा

3 ज्वना: यंकूपिं छिमित परमप्रभु छिमि परमेश्वरं लित हयादी। अले वय्कलं छिमित गुगु जातितयगु दथुइ छ्यालब्याल यानादीगु खः उपि जातितय् दथुं माया याना: हाकनं मुंकादी।

4 छिमित आकाश क्वय्या तसकं ताता:पा:गु देशय् पितिनाछ्व:गु जूसां परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित अनं हया: मुंकादी।

5 वय्कलं छिमित छिमि पुर्खातयगु देशय् हयादी। अले छिमिसं व देशयात अधिकार याइ। वय्कलं छिमिगु भिं यानादी अले छिमि पुर्खातयगु ल्या: स्वया: छिमिगु ल्या: अप्व: यानादी।

6 गुकिं याना: छिपिं म्वानाच्चवेत छिमिसं परमप्रभु थ: परमेश्वरयात दुनुगलंनिसें व थ:गु फुक्क प्राणं वय्क:यागु माया याये फयेमा, वय्कलं छिमिगु व छिमि सन्तानतयगु नुग: हीकादी।

7 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थुपि फुक्क सरा: छिमित क्वह्मंकीपि व दुःख बीपि शत्रुतय्थाय् हयादी।

8 छिमिसं हाकनं परमप्रभुया खँ न्यनी अले थौं जिं छिमित बियागु वय्कःया फुक्क आज्ञा मानय् याइ।

9 अले छिमिसं याःगु फुक्क ज्याय् परमप्रभुं बांलाकादी। छिमि यक्व मचाखाचा व सा द्रह्या मस्त दइ अले छिमिगु बुं यक्व अन्न बी। छिमि पुर्खालिसें वय्कः लयतायादीगु थें परमप्रभु छिपिलिसें हाकनं लयतायादी, अले छिमिगु भिं यानादी।

10 छिमिसं व्यवस्थाया थ्व सफुलिइ च्वयातःगु वय्कःया आज्ञा व विधि मानय् यात धाःसा अले दुनुगलनिसें व थःगु प्राणं वय्कःयागु सेवा यात धाःसा अले परमप्रभु छिमि परमेश्वरपाखे छिपि लिहां वल धाःसा थथे जुइ।

जीवन वा मृत्यु ल्ययेगु

11 आः जिं छिमित बियाच्चनागु आज्ञा छिमिगु लागि थाकु मजू वा तापाः नं मजू।

12 “झीगु निंति स्वर्गय् थाहां वनाः सुनां व हयाः झीसं मानय् यायेत झीत कनी धकाः धायेत व स्वर्गय् मदु।”☆

13 “अले व झीथाय् हयाः झीत कनेत व झीसं मानय् यायेत समुद्रया उखे सु वनी?” धकाः धायेत समुद्रया उखे नं मदु।

14 मखु, छिमिसं मानय् यायेत थ्व वचन छिमिगु न्ह्यःने हे दु, छिमिगु म्हुतुइ हे अले छिमिगु नुगलय् हे दु।

15 थौं जिं छिमिगु न्ह्यःने जीवन व भिं अले मृत्यु व मभिं तयागु दु।

16 अथे जुयाः परमप्रभु परमेश्वरयात माया या, वय्कःया लँपुइ हूँ, वय्कःया आज्ञा, विधि व नियम मानय् या धकाः जिं थौं छिमित उजं बी। अले जक छिपि म्वाइ, छिमिगु ल्याः अप्वः जुइ, अले छिमिसं अधिकार यायेत्यंगु देशय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छिमित सुवाः बियादी।

17 अयनं छिमिगु मन स्यनाः छिमिसं खँ मन्यन अले मेपिं घःतय्त भागि यायेगु व इमित पुजा यायेगु याना हल धाःसा

18 छिपि धात्यें हे नाश जुइ धकाः जिं थौं धाये। अले यर्दनया उखे अधिकार यायेत वनेत्यंगु देशय् छिपि यक्व म्वाइ मखु।

19 जिं छिमिगु न्ह्यःने जीवन व मृत्यु, सुवाः व सराः तयागु दु धकाः थौं स्वर्ग व पृथ्वीयात छिमिगु न्ह्यःने साक्षी तये। अथे जुयाः जीवन हे ल्य, अले छिपि व छिमि काय्म्ह्यायपि म्वाइ।

20 अथे जुयाः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयात माया या, अले वय्कःया खँ न्यँ। वय्कः नापं प्यपुनाच्चँ छायाःसा वय्कः हे छिमिगु जीवन खः। अले थथे यात धाःसा परमप्रभुं छिमि पुर्खा अब्राहाम, इसहाक व याकूबलिसें बी धकाः पाफयादीगु देशय् वय्कलं छिमित ताः आयु बियादी।☆

31

यहोशू न्ह्यलुवाः जूगु

1 अबलय् मोशां वनाः सकलें इस्राएलतय्त थ्व खँ धाल,

2 “थौं जि सछि व निइँ क्यन। आः जि छिमि न्ह्यलुवाः जुइ फइ मखुत। परमप्रभुं जितः धयादीगु दु, ‘छ यर्दनया उखे वनी मखु।’☆

3 परमप्रभु छिमि परमेश्वर थः हे छिमिगु न्ह्यःने यर्दनया उखे झाइ। वय्कलं छिमिगु न्ह्यःने इपिं जातितय्त नाश यानादी, अले छिमिसं इमिगु देश त्याकाकाइ। परमप्रभुं धयादीकथं यहोशू नं छिमिगु न्ह्यःने न्ह्यःने यर्दन छिनावनी।

4 एमोरीतय् जुजुत सीहोन व ओग अले इमिगु देशयात नाश यानादीगु थें परमप्रभुं इमित नं नाश यानादी।

5 परमप्रभुं इमित छिमिगु ल्हातय् बियादी अले जिं छिमित बियागु आज्ञाकथं छिमिसं इमित या।☆

6 बल्ला व साहसी जु। इपिलिसें ग्याये मते वा थरथर खाये मते। छायाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वर हे छिपिलिसें झाइ। वय्कलं छिमित गुबलें त्वःतादी मखु, अले त्यागय् यानादी मखु।”

7 अले मोशां यहोशूयात सःताः सकलें इस्राएलीतय् न्ह्यःने वयात धाल, “बल्ला व साहसी जु। छायाःसा परमप्रभुं छिमि पुर्खालिसें बी धकाः पाफयादीगु देशय् थुपि मनूतलिसें छ हे वनी, अले व देशयात छं इमिगु दथुइ इमिगु सर्बयकथं इनाः बीमाः।

8 परमप्रभु थः हे छंगु न्ह्यःने झाइ, अले छनापं दइ। वय्कलं छन्त गुबलें त्वःतादी मखु अले त्यागय् याइ मखु। ग्याये मते, नुगः क्वतुके मते।”☆

☆ 30:20 ३०:२० उत १२:७; २६:३; २८:१३

☆ 31:2 ३१:२ गन्ती २०:१२

☆ 31:5 ३१:५ गन्ती

२१:२१-२५ ☆ 31:8 ३१:८ यहो १:५; हिब १३:५

न्हयदँ पतिकं मनूतयत् व्यवस्था ब्वना: न्यकेमा:

9 अले मोशां थ्व व्यवस्था च्वया: परमप्रभुया बाचाया सनू क्वबिपिं लेवी कुलयापि पुजाहारीत व इस्राएल्यापि सकलें थकालितयत् बिल।

10 अले मोशां इमित थज्या:गु आज्ञा बिल, “न्हयदँ न्हयदँया लिपतय् त्यासा त्व:ताबीगु दँय् बल्चाबाय्या नख:बलय्☆

11 वयकलं ल्ययादीगु थासय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्या:ने सकल इस्राएलीत मुनीबलय् इपिं फुक्कसिनं तायक छिमिसं थ्व व्यवस्था ब्वनेगु या।

12 मिजं व मिसा, मस्त व छिमि शहर दुने च्वनाच्चपि परदेशीत फुक्कसित मुंकि, अले इमिसं न्यना: परमप्रभु छिमि परमेश्वरया भय कायेगु व थ्व व्यवस्थाया फुक्क वचन बांलाक मानय् यायेगु सयकेमा:।☆

13 यर्दनया उखे छिमिसं अधिकार यायेत वनेत्यंगु देशय् च्वंतले थ्व व्यवस्था मस्यूपि छिमि काय् म्हायपिन्सं नं न्यना: परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु भय कायेगु सयकेमा:।”

इस्राएलं विद्रोह याइ धका: न्हापा हे धा:गु

14 अले परमप्रभुं मोशायात धयादिल, “स्व, छ अप्व: म्वाइ मखुत। छं यहोशूयात स:ति, अले छिपिं निम्हं नापलायेगु पालय् वा, अन जिं वयात ज्या ब्वये।” अथे जुया: मोशा व यहोशू नापलायेगु पालय् वन।

15 अले परमप्रभु पवित्र पालय् छगू सुपाँय्या थामय् खनेदय्क: झाल। व सुपाँय् पवित्र पालयागु लुखाया च्वय् दित।

16 अले परमप्रभुं मोशायात धयादिल, “छिमि पुर्खा थें छ सिनावने त्यंगु दु। छ सिनावने धुंका: थुपि मनूत देशय् दुहां वने धुंका: व्यभिचारी थें जित: पत्या: मयाइपि जुइ, इमिसं अन मेपिं घ:तयत् पुजा याइ। इमिसं जित: त्व:ता: जिं इपिलिसें चिनागु बाचा त्वाथुली।

17 उखुन्हु जि इपिलिसें तसक्कं तंचाये, जिं इमित त्व:ताबी, थ:गु ख्वा: इपिपाखें सुचुके, अले इपिं न्हावनी। इमिके तसक्कं ग्यानपुस्से च्वंगु विपति वइ। अले उखुन्हु इमिसं धाइ, ‘झी परमेश्वर झीगु दथुइ मदया: हे झीत थज्या:गु विपति व:गु, मखु ला?’

18 मेपिं घ:तपाखे वना: इमिसं या:गु फुक्क मभिं ज्यां याना: उखुन्हु धात्थें हे जिं थ:गु ख्वा: सुचुके।

19 “आ छं थ्व म्ये च्वया: इस्राएलीतय्त स्यं अले इमित हायकि। इमिगु विरोधय् थ्व म्ये जिगु निति छगू साक्षी जुइमा।

20 इमि पुरखातलिसैं बी धका: पाफया: बचं बियागु दुरु व कस्ति न्ह्याइगु देशय् जिं इमित हये। अले अन इपिं प्वा: जाय्क नया: ल्हनीबलय् इमिसं मेपिं घ:तय् ल्यु वना: इमित पुजा याइ, अले जित: त्व:ता: जिगु बाचा त्वाथुली।

21 अले यक्व ग्यानपुस्से च्वंगु विपत्तित इमिके वये धुंका: थ्व म्ये इमिगु निति साक्षी थें जुइ। छाया:सा व इमि सन्तानतय्सं गुबलें ल्व:मंकी मखु। इमित बी धका: पाफया: बचं बियागु देशय् हये न्ह्य: हे जिं इमिगु बिचा: थुइके धुन।”

22 अले मोशां उखुन्हु हे थ्व म्ये च्वया: इस्राएलीतय्त स्यन।

23 परमप्रभुं नूनया काय् यहोश्यात थ्व आज्ञा बियादिल, “बल्ला व साहसी जु छाया:सा जिं बी धका: पाफया: बचं बियागु देशय् छं हे इस्राएलीतय्त थ्यंकी। अले जि छनापं हे दइ।”☆

24 मोशां थ्व व्यवस्थाया वचन शुस्निसैं लिपा थ्यंक च्वयेधुंका:

25 परमप्रभुयागु बाचाया सन् क्वबिपि लेवीया सन्तानतय्त थ्व आज्ञा बिल।

26 “व्यवस्थाया थ्व सफू परमप्रभु छिमि परमेश्वरयागु बाचाया सनूया लिक्क ति। अले व छिमिगु विरोधय् साक्षीकथं अन दयेमा:।

27 छाया:सा जिं छिपिं गुलि विद्रोही व जिराहा धका: स्यू। जि छिपिनापं दुबलय् हे छिपिं परमप्रभुया विरोधय् दंगु दु धा:सा जि सी धुंका: नं छाया मदनी धका:?

28 “छिमि कुल कुलयापि सकलें थकालित व छिमि हाकिमतय्त मुंकि, अले जिं इमित थुपिं वचन धाये। इमिगु विरोधय् जिं स्वर्ग व पृथ्वी साक्षी तये।

29 छाया:सा जि सी धुंका: छिपिं तसकं स्यना: जिं हूँ धका: धयागु लैपु त्व:ती धका: जि स्यू। छिमिसं परमप्रभुया मिखाय् मभिगु ज्या या:गुलि व थ:गु ल्हातं दय्कूगु घ:तय्त पुजा याना: वय्क:यात तंचाय्कूगुलि लिपाया इलय् छिमिके विपत्ति वइ।”

मोशां हा:गु म्ये

30 अले मोशां थ्व म्येया वचन शुस्निसैं अन्त्य तक इस्राएलया फुक्क खल:यात न्यंकल।

32

1 हे आकाश व पृथ्वी, जिगु खँ न्यँ,
जिगु वचन बांलाक न्यँ।

- 2 जिं स्यनेकने यायेगु खँ वा वः थें कुहां वइ
 अले वाउँगु घाँसय् च्वंगु सुतिलः थें च्वनी,
 वाउँगु घाँसय् फुति फुति वःगु वा थें,
 क्यातूगु माचाय् इवार वःगु वा थें।
- 3 जिं परमप्रभुया नांयात तःधंके,
 वय्कः गुलि तःधं धकाः धायेनु।
- 4 वय्कः बल्लाःम्ह रक्षक खः,
 वय्कःया फुक्क ज्याखँ पूवं, अले न्यायनं जाः।
 वय्कः विश्वास याये बहःम्ह परमेश्वर खः।
 वय्कलं गुबलें ट्रुकी मखु।
 पाय्छिगु व भिंगु जक वय्कलं यानादी।
- 5 इमिसं वय्कःलिसें क्वह्यंगु व्यवहार यात,
 अले थःगु दोषया कारण आवंलि इपि वय्कःया सन्तान मखुत।
 इपि दुष्ट व ध्वंलाइपि मनूत खः।
- 6 हे मूर्ख व बुद्धि मदुपि मनूत,
 छु छिमिसं परमप्रभुयात थुकथं हे
 पलेसा पुलेगु ला?
 छिमित सृष्टि यानादीम्ह
 अले दय्कादीम्ह वय्कः हे छिमि बाः,
 छिमि सृष्टिकर्ता, मखु ला?
- 7 पुलांगु खँ लुमंकि, छिमि मांबौयाके न्यँ,
 न्हापा छु जुल धकाः।
 थः स्वयां थकालिपिके न्यँ,
 इमिसं छिमित न्हापायागु खँ कनी।
- 8 दक्वसिबय् तःधंम्हय्सिनं जाति जातियात इमिगु सर्बय बियादिल।
 गबले वय्कलं मानव जातियात अलग अलग तयादिल
 अले इस्राएलीतय्गु ल्याःकथं
 इमिगु सिमाना क्वःछिनादिल।✧

9 परमप्रभुया थःगु ब्व वय्कःया मनूत खः,
याकूब वय्कःया सर्बयया ब्व खः।

10 वय्कलं इमित फय्या ग्यानापुगु सलं जाःगु
झिजांमिजां दंगु मरुभूमिइ लुइकादिल।
वय्कलं इमित बचय् यानादिल,
अले थःगु मिखाया नानिचायात थें
सुसाःकुसाः यानादिल।

11 स्वँयात संकाः इमा थः मचाया
च्वय् फसय् ब्वया जू थें,
वय्कलं थःगु पपू चक्ककाः इमित
पपुतिइ तयाः यंकादिल।

12 परमप्रभु याकःचां हे इमित लँपु क्यनादिल,
इपि विदेशी घःतय् ल्यू मवं।

13 वय्कलं इमित च्वकाय्
थयंक लाःगु थासय् यंकाः तयादिल
अले बुँइ सःगु नकादिल।
वय्कलं इमित ल्वहँतं कस्ति नकादिल,
अले ल्वहंयागु कापि चिकं बियादिल।

14 वय्कलं इमित सा-द्वहंया बथां व फैच्वलय्या पुचःपाखें
धौ, दुरु बियादिल।
स्वयेज्यूपि चिधिकःपिं भ्याःचा व च्वलय्, दुगु व बाशानया भिंभिपिं फैत
अले भिंगु छुचुं इमित नकेत बियादिल।
भिंगु दाखमघ नं त्वनेत इमित बियादिल।

15 यशूसून* बांलाक नयेत्वने दयाः
तसकं ल्हनावल।
अले इमिसं थःपिन्त सुष्टि यानादीम्ह परमेश्वर,
बल्लाःम्ह रक्षकयात त्वःताहल।

* 32:15 ३२:१५ यशूसून थुकिया अर्थ सिधाम्ह, श्व इम्राएलया मेगु नां खः।

- 16 इमिसं मेपिं घःतयत् मानय् यानाः
वयक्ःयागु नुगः मुइकूगु दु।
घच्चाइपुगु मूर्तिं पुजा यानाः
वयक्ःयात तंचायकूगु दु।
- 17 इमिसं परमेश्वर मखुपिं भूततयगु लागिं
व इमिसं म्हमस्यूपिं घःत,
नकतिनि नकतिनि खनेदयक्ःवःपिं न्हपिं घःत
व इमि पुर्खा गुबलें मानय् मयाःपिं घःतयगु लागिं
बलि बियाजुल।☆
- 18 परमेश्वर, छिमित जीवन बियादीम्ह बल्लाःम्ह रक्षकयात
छिमिसं त्वःताहल।
परमेश्वर, छिमि बाःयात
छिमिसं त्वमंकाहल।
- 19 थ्व खनाः परमप्रभुं इमित त्वःतादिल,
छाय्धाःसा थःकाय् म्हाय्पिन्सं
वयक्ःयात तंचायकूगु दु।
- 20 वयक्लं धयादिल, “जिं इमित त्वःताबी,
अले स्व, इमित छु जुइ?
थुपिं बेक्वःपिं मनूत खः,
अले विश्वास याये बहःमजूपिं मस्त खः।
- 21 इमिसं घः मखुपिन्त पुजा यानाः
जिगु नुगः मुइकल,
अले ज्यालगाय् मजूगु मूर्तिपाखें
जितः तंचायकल।
उकिं, आः जिं नं थः मखुपिं मनूतपाखें
इमिगु नुगः मुइके।
छगू मूर्ख जातियापाखें
इमित तं चाय्के।☆
- 22 जिगु तं आः मि च्याःथें च्याये धुंकल।

थुकिं पृथ्वीइ च्वंगु फुक्कं भस्म यानाबी।
 थ्व पातालय् तक्† न्यनावनी,
 अले पहाडया हा तक् च्याकाबी।

23 “जिं इमिथाय् छग्यां ल्यु मेगु आपत छवयाबी।

जिं थःगु फुक्क वाणं इमित कय्के।

24 इपि नये मखनाः सिनावनी,

ग्यानापुगु ल्वचं कयाः सी।

जिं इमिथाय् जंगली पशुतय् धंवा छवये,

अले बिख दुपि सर्पत छवये।

25 तरवारं इमित लैय् लैय् मस्त मदुपि यानाबी,

छैय् छैय् इपि ग्यानाः च्वनेमाली,

ल्याय्म्ह-ल्यासे, अले दुरु त्वनीम्ह मचानिसें

बुरा बुरीपि तक् न्हावनी।

26 जिं धया, ‘जिं इमित

तातापाक तक् छ्यालब्याल यानाबी,

मनूतयगु दथुं इमिगु लुमन्ति तक् मदय्काबी।’

27 तर जितः इमि शत्रुतयगु

हेबाय्चबाय् मयय्ल। विरोधीतय्सं मेकथं थुइकाः थथे मधायेमा,

‘जिमिगु थःगु हे शक्ति त्याःगु खः,

परमप्रभुं थ्व फुक्क यानादीगु मखु।’ ”

28 इपि अक्कल मदुपि जाति खः।

अले इमिसं छुं थुइके मफु।

29 इपि बुद्धि दुपि जूगु जूसा

थ्व खँ थुइके फइगु खः।

थःपिन्त छु जुइ धकाः इमिसं सीकेफइगु खः।

30 इमि बल्लाःम्ह रक्षकं इमित तापाक्क छवल,

परमप्रभुं इमित त्वःतादिल,

अथे जुयाः छम्ह शत्रुं द्रुःछिम्हय्सित बुके फत,

† 32:22 ३२:२२ पाताल हिब्रू भाषां सिओल

अले झिट्टःमहयूसित निम्हयूसिनं बुके फत?

- 31 छायाःसा झी शत्रुतयसं तायकूगु थें
इमि घःत झी बल्लाःम्ह रक्षक थें मखु।
32 इपि सदोम व गमोराया मनूत थें स्यने धुकूपि खः,
खाइसेच्चंगु व बिखं जाःगु दाख थें।
33 अले इमिगु दाखमघ सर्पया बिख थें खः,
गोमन सर्पयागु कडा बिख थें खः।

- 34 परमप्रभुं धयादी, “इमि शत्रुतयसं छु छु याःगु खः
व जिं लुमंकातयागु दु,
अले इमित सजाँय बीत पायछिगु ई
पियाच्चनादीगु दु।
35 जिं थम्हं हे इमित बदला काये,
जिं इमित सजाँय बी।
इपि भज्यंक नाश जुइगु ई वयेत्यंगु दु।
याकनं हे इपि खने मदयावनी।☆”

- 36 परमप्रभुं थःमनूतयगु बल मदयावंगु खन कि
वय्कलं इमिगु न्याय यानादी।
छु दास वा छु स्वतन्त्र इपि सुं बचय् जुयाच्चंगु मदइबलय,
वय्कलं थःगु सजाँय दिकादी।☆

- 37 अले वय्कलं धयादी,
“इमि घःत गन वन,
इमिसं शरण काःगु ल्वहंधी?
38 छिमिसं सुयात बांयागु दाः छायागु खः?
अले त्वँसाबलि बियागु खः?
आः इमिसं हे छिमित ग्वाहालि याः वयेमा।
इमिसं हे छिमित बचय् याः वयेमा!

- 39 “जि छम्ह हे जक परमेश्वर खः।

जि बाहेक मेम्ह सं घः मदु।
 जिं हे मृत्यु बी, जिं हे जीवन बी।
 जिं घाः याये, जिं हे लाय्काबी,
 जिं यानागु ज्यायात सुनानं
 पने फइ मखु।
 40 जिं थःगु ल्हाः स्वर्गपाखे ल्हनाः धाये,
 जिं न्ह्याबलेंयात म्वाः थें।
 41 जिं थःगु थीगु तरवार ज्वय्केबलय्
 अले न्यायया लागि जिगु ल्हाति ज्वनीबलय्
 जिं थः शत्रुतय्त बदला काये,
 अले जितः मययकीपिन्त बदला बिये।
 42 जिगु वाणतय्त हि त्वंके बी,
 अले जिगु तरवारं ला नइ।
 जिं फुक्क शत्रुतय्त स्यानाबी, कैदीतय्त तकं नं
 अले शत्रुतय् नायःतय्गु छ्यं ध्यनाबी।”

43 हे जातित! वय्कःया मनूतलिसें लय्ता।
 वय्कलं थः च्यःतय्त स्याःपि फुक्कसिके
 पलेसा कयादी।
 वय्कलं थः शत्रुतय्त बदला कयादी।
 अले थःगु देश व थःमनूतय्गु लागिं
 प्रायश्चित्त यानादी।✧

मोशाया लिपांगु सल्लाह

44 मोशा नूनया काय् यहोशूलिसें वल, अले मनूतय्सं ताय्क थ्व म्येयागु फुक्क
 वचन न्यंकल।
 45 मोशां इस्राएलया मनूतय्त थुपि फुक्क वचन न्यंके धुंकाः
 46 वं इमित धाल, “छिमिसं थः मचाखाचातय्त थ्व नियमया फुक्क वचन
 बांलाक मानय् यायेगु आज्ञा बी फयेमाः धकाः जिं थौं छिमित बियागु आज्ञा थःगु
 मनय् ति।

47 उपि छिमिगु लागि चिधंगु खँ मखु। अयनं छिमिगु जीवन हे खः। उपिपाखे हे छिमिसं यर्दन छिनाः अधिकार यायेत वनाच्चंगु देशय् छिपिं यक्व म्वाइ।”

नेबो पर्वतं कनान देशयात स्वःगु

48 उखुन्हु हे परमप्रभुं मोशायात धयादिलि, ☆

49 “यरीहोया न्ह्यःने मोआब देशय् दुगु अबारीम पर्वत इवःयागु नेबो डाँडाया थाहां हुँ। अले जिं इस्राएलीतय्त इमिगु थःगु अधिकारय् बीत्यनागु कनान देशयात स्व।

50 छिमि दाजु हारून होर पर्वतय् सिनाः थः पुर्खातनापं मिलय् जूवं थें छ नं थ्व पर्वतय् सिनाः थः मनूतनापं मिलय् जू वनी।

51 थ्व छिपिं निम्हयसिनं जीनयागु मस्भूमिइ दुगु कादेश लिक्कया मरीबाया लखय् इस्राएलीतयगु न्ह्यःने जिगु विश्वासयात त्वाथूगुलि अले छिमिसं इस्राएलीतयगु दथुइ जिगु पवित्रतायात हनाबना मतःगुलि खः।

52 अथे जुयाः जिं इस्राएलीतय्त बीगु व देशयात छं तापाक्कं जक खनी अयनं छ अन वने दइ मखु।”

33

इस्राएली कुलतय्त सुवाः ब्यूगु

1 थः सिनावने न्ह्यः परमेश्वरया मनू मोशां इस्राएलीतय्त ब्यूगु सुवाः थ्व खः।

2 वं धाल,

“परमप्रभु सीनैनं झाल

अले सेइरं इमिगु लागि खनेदय्कः झाल।

वय्कः पारान पर्वतं थित,

वय्कः अल्याख पवित्रपिलिसैं

थःगु पर्वतया पाःचापाखें दच्छिनं झाल।

वय्कःया जव लहातय् च्यानाच्चंगु मि दु।

3 मनूतय्त माया याइम्ह धात्थें छि हे खः,

फुक्क पवित्र मनूत छिगु हे लहातय् दु।

इपिं सकसिनं छिगु तुतिइ थःपिनिगु छ्यं क्वछुकी,

अले छिपाखें सय्का सीका काइ,

4 थ्व मोशां झीत ब्यूगु नियम खः,
 झीगु जातिंया दकलय् मू वंगु सम्पन्ति।
 5 इस्राएलया कुलतनापं
 मनूतय् नायःत छथाय् मुंबलय्
 वय्कः येशूस्नया जुजु ज्वयादिल।”

6 स्बेन कुलया बारे वं थथे धाल
 “स्बेन कुलयापिं मसीमा तर म्वानाच्चनेमा,
 इमि मनूत कम मजुइमा।”
 7 यहूदा कुलया बारे वं थथे धाल,
 “हे परमप्रभु, इमिसं ग्वाहालि फ्वंगु न्यनादिसँ!
 मेमेगु कुलनापं इमिसं हानं छप्पं यानादिसँ।
 हे परमप्रभु, इमिगु लागि ल्वानादिसँ,
 इमि शत्रुतयगु विरोधय् इमित ग्वाहालि यानादिसँ!”

8 लेवी कुलया बारे वं धाल,
 “छिगु तुम्मीम व ऊरीम छितः यःपिं लेवीया सन्तानतयगु ल्हातय् बियादीगु दु।
 छिं इमित मस्साहय् जाँचय् यानादिल,
 छिं इपिलिसें मरीबाया लखय् ल्वानादिल।”

9 इमिसं थः मांबौ, दाजुकिजापिं
 व मचाखाचातयत् स्वयाः
 अप्वः छितः तःधंकल।
 इमिसं छिगु वचनय् मिखा ब्वल
 अले छिगु बाचाया पिवाच्चन।

10 इमिसं याकूबयात छिगु आज्ञा
 व इस्राएलयात छिगु व्यवस्था स्यनी।
 इमिसं छिगु न्ह्यःने नस्वाःगु गुँगू छाइ,
 अले होमबलि छिगु वेदीइ छाइ।

11 परमप्रभु, इमिगु फुक्क ज्याय् सुवाः बियादिसँ,
 इमिगु ज्या खनाः लयतायादिसँ!
 इमि विरोधीतय् व शत्रुतयत्
 हानं दने मफय्क कय्कादिसँ।”

12 बेन्यामीन कुलया बारे वं धाल,
 “परमप्रभुया यःपि मनूत वयक्ःयाथाय् याउँक च्वनेमा,
 वयक्लं इमित न्ह्याबलें हे बिचाः यानादी
 अले वयक्लं इमित मभिंपाखें बचय् यानादी।”

13 योसेफ कुलया बारे वं धाल,
 “परमप्रभुं इमिगु बुँयात च्वय् आकाशया मू वंगु सुति लखं
 अले क्वय्यागु तःजाःगु लखं सुवाः बियादीमा।

14 वयक्लं इमित सूर्य बीगु भिंगु खँ
 अले तिमिलां बीगु दकलय् भिंगु खँ बियादीमा।

15 वयक्लं इमित तसकं पुलांगु पर्वततय्गु दकलय् यःगु देछात,
 अले सदांया पर्वततय्गु मू वंगु ज्वलं बियादीमा।

16 पृथ्वी व उकी जायाच्वंगु भिंगु देछात,
 अले च्यानाच्वंगु झालय् च्वनादीम्हय्सीगु मायां
 थुपिं फुक्क योसेफया कुलयापिन्त दयेमा।
 इपिं थः दाजुकिजापिनि नायः खः।

17 इमिके द्रुहंयाके थें बल दु।
 इमिगु नेक् गुँद्वहंयागु नेक् थें खः।
 उपिंपाखें हे इमिसं जातितय्त,
 पृथ्वीया कुन्चा कुन्चाय्पिन्त नं च्वइ।

एफ्राइम कुलया लखं लख थथे हे खः।
 मनश्शे कुलया द्रुलंद्रुः थथे हे खः।”

18 जबूलून व इस्साखार कुलया बारे वं धाल,
 “जबूलून, छ पिने थुखे उखे वनीबलय् लयता।
 अले इस्साखार, छ थःगु पाल दुने लयता।

19 इमिसं मेगु कुलयापिन्त पर्वतय् सःती।
 अनं इमिसं पायछिगु बलि छाइ,
 इमिसं समुद्रया सम्पत्ति व फिइ
 सुलाच्वंगु मू वंगु धनपाखें फाइदा काइ।”

20 अले गाद कुलया बारे वं धाल,
 “गादया देश तःकू याइम्ह परमेश्वरयात

- तः धकेमा।
 इपि सिंह थें अन च्वनाच्चनी,
 शिकारया लप्पू व छ्यं चिरिफायाबीत।
 21 इमिसं थः गु निति दकलय् भिगु थाय् ल्यल,
 इमिगु निति नायः या ब्व तयातः गु दु।
 थकालितय्सं मुंज्या याः बलय्
 परमप्रभुयागु धार्मिक इच्छा गय् यानाः मानय् यायेमाः,
 धाइपि इपि हे खः।”
 22 अले दान कुलया बारे वं धाल,
 “दान बाशानं तिन्हया वइम्ह
 सिंहया मचा थें खः।”
 23 नप्ताली कुलया बारे वं थथे धाल,
 “नप्ताली, छिपि परमप्रभुया कृपां लुधपि
 अले परमप्रभुया सुवालं जाः पि खः।
 छिमिसं दच्छिनपाखे गालील समुद्र तक अधिकार याइ।”
 24 अले आशेर कुलया बारे वं धाल,
 “मेपि कुल स्वयाः दक्कसिबय् सुवाः
 लाः पि आशेर कुल खः।
 इमित मेपि कुलतय्सं माया यायेमा,
 इमिगु देशय् यक्व जैतूनया सिमा दय् मा!
 25 इमिगु मू ध्वाखाय् न व कँय्यागु गजबार जुइ,
 इमिगु बल इमिगु न्हि थें जुइ।”

परमप्रभु शरण कायेगु थाय्

- 26 “येशूस्नया परमेश्वर थें जाः म्ह मेम्ह सुं मदु।
 वय्कः इमित झः झः धाय्क आकाशं झायादी।
 वय्कः सुपौंचं गयाः छिमित ग्वाहालि बीत झायादी।
 27 छिमिगु शरण कायेगु थाय् सदांयाम्ह परमेश्वर खः,
 छिमिगु क्वय् वय्कः या ल्हाः न्ह्याबलें दयाच्चनी।
 ‘इमित नाश या’ धाधां वय्कलं छिमिगु न्ह्यः नेनं
 छिमि शत्रुतय्त लिनाछवइ।
 28 अले इस्राएलीत याउँक च्वनाच्चनी,

अन्न व न्हगु दाखमघया देशय्
 आकाशं सुति लः कुतुं वइगु थासय्
 याकूबया सन्तान जक दयाच्चनी।
 29 इस्राएल, छिपि धन्यपि खः!
 छिमित थें मेपि सुयात बचय् यानादीगु दु,
 छिपि थें ज्याःपि धन्य जाति मेपि सु दु?
 परमप्रभु थः हे छिमित ग्वाहालि याइगु ढाल
 व त्याकीगु तरवार खः।
 छिमि शत्रुत छिमिगु न्ह्यःने ग्यानाः
 कयकुनाच्चनी,
 अले छिमिसं इमित न्हइ।”

34

मोशा सीगु

1 अनं लिपा मोशा मोआबया ख्यलं यरीहो शहरया उखे पिसगा गुँइवःया नेबो पर्वत चक्काय् थाहां वन। अनं परमप्रभुं वयात फुक्क देश क्यनादिल – गिलादनिसें दान तक,

2 फुक्क नप्ताली, एफ्राइम व मनश्शेया देश अले भूमध्यसागर तकया यहूदाया फुक्क देश,

3 नेगेव अले यक्व ताय्गः सिमा दुगु यरीहो शहरं दच्छिनय् सोअर तकया मैदान क्यनादिल।

4 अले परमप्रभुं वयात धयादिल, “अब्राहाम, इसहाक व याकूबयात इमि लिपायापि इमि सन्तानतयत बी धकाः पाफयाः बचं बियागु देश थ्व हे खः। जिं थ्व छन्त छंगु हे मिखां स्वये बिया, अयनं छ अन वने दइ मखु।”☆

5 अले परमप्रभुं धयादीगु थें परमप्रभुया दास मोशा मोआब देशय् सित।☆

6 मोआब देशय् बेथ-पोरया न्ह्यःने छगू गालय् वय्कलं वयात थुनाबिल। अयनं वयागु सीगाः गन दु धकाः सुनानं थौं तक मस्युनि।

7 मोशा सछि व निइँ (१२०) दुबलय् सीगु खः। अबलय् तक वयागु मिखा बुलुसे मच्वनी अले बल नं कम मजूनि।

☆ 34:4 ३४:४ उत १२:७; २६:३; २८:१३

☆ 34:5 ३४:५-८ गन्ती २०:२२-२९

8 अनंलि मोआबया ख्यलय् इस्राएलीत मोशाया लागि स्वीन्हु तक दुखं च्वन।
थुकथं मोशाया लागि दुखं च्वनाः ख्वयेगु दिं सिधल।

9 नूनया काय् यहोशू बुद्धिया आत्मां जाःम्ह खः, छायाःसा मोशां वया छेनय् थःगु
ल्हाः तःगु खः। अथे जुयाः इस्राएलीतय्सं वयागु खँ न्यन, अले परमप्रभुं मोशायात
बियादीगु आज्ञा मानय् यात।

10 उबलय् निसें इस्राएलय् मोशा थें जाःम्ह परमप्रभुं बांलाक म्हस्यूम्ह मेम्ह सं
अगमवक्ता मदुनि।☆

11 वयात हे मिश्रय् फारो व वया सकल हाकिमतथाय् वयागु देश न्यंकं चिं व
अजू चाइपुगु ज्या क्यनेत परमप्रभुं छवयादिल।

12 सकलें इस्राएलीतय्सं खंकाः हे मोशां यानाक्यंगु तःधंगु व ग्यानपुस्से च्वंगु
ज्या मेम्ह सं अगमवक्तां याःगु मदुनि।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7